

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta přírodovědně-humanitní
a pedagogická

Letní tábory v Libereckém kraji.

Diplomová práce

Studijní program: N7505 – Vychovatelství
Studijní obor: 7505T008 – Vychovatelství

Autor práce: **Bc. Aneta Balatková**
Vedoucí práce: doc. PaedDr. Petr Urbánek, Ph.D.

Summer camps in Liberec region.

Master thesis

Study programme: N7505 – Educational science
Study branch: 7505T008 – Educational science

Author: **Bc. Aneta Balatková**
Supervisor: doc. PaedDr. Petr Urbánek, Ph.D.

Technická univerzita v Liberci
Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická
Akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Aneta Balatková**
Osobní číslo: **P17000668**
Studijní program: **N7505 Vychovatelství**
Studijní obor: **Vychovatelství**
Název tématu: **Letní tábory v Libereckém kraji.**
Zadávací katedra: **Katedra pedagogiky a psychologie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl:
zhodnotit práci vybraných letních dětských táborů v Libereckém kraji.

Požadavky:
1) průzkum nabídky letních táborů v Libereckém kraji,
2) návštěva vybraných táborů,
3) analýza činnosti vybraných táborů.

Metody:
1) rozhovor,
2) dotazník.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

BURDA, J., ŠLOSAROVÁ, V. a kol. (2008). Tábory a další zotavovací akce. Praha: NIDM MŠMT. ISBN 978 -80- 86784-59-5.

GAVORA, P. (2008). Úvod do pedagogického výzkumu. Brno: Paido. ISBN 80-859-3179-6.

JIROUŠEK, Z. (2002). Táboření, příprava a vedení tábora. Praha: Junák. ISBN 80- 86109-94-1.

NEJEDLÝ, P., HVĚZDOVÁ, J. a kol. (1992) Připravujeme tábor. Praha: Práce. ISBN 80-208-0085-9.

NEJEDLÝ, P., HVĚZDOVÁ, J. a kol. (1991). Připravujeme vedoucí. Praha: Práce. ISBN 80-208-0106-5.

Vedoucí diplomové práce:

doc. PaedDr. Petr Urbánek, Ph.D.

Katedra pedagogiky a psychologie

Datum zadání diplomové práce: **11. dubna 2018**

Termín odevzdání diplomové práce: **18. prosince 2019**

prof. RNDr. Jan Píček, CSc.
děkan

L.S.

doc. PhDr. Tomáš Kasper, Ph.D.
vedoucí katedry

V Liberci dne 30. června 2018

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé diplomové práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že texty tištěné verze práce a elektronické verze práce vložené do IS STAG se shodují.

10. 6. 2019

Bc. Aneta Balatková

Poděkování

Děkuji vedoucímu diplomové práce doc. PaedDr. Petru Urbánkovi, Dr. za cenné rady, připomínky, trpělivost a pomoc při vypracování diplomové práce. Rovněž bych ráda poděkovala organizátorům a vedoucím vybraných letních táborů, kteří mi poskytli informace k provedení analýzy.

Anotace

Diplomová práce s názvem „Letní tábory v Libereckém kraji“ je sestavena ze čtyř hlavních kapitol. První tři kapitoly se věnují teoretickým východiskům, mezi kterými je zahrnut volný čas, vývojová specifika dětí a mládeže a samotný popis dětského tábora. V teoretické části jsem čerpala z odborných publikací autorů J. Langmeiera a D. Krejčířové, M. Přadky, P. Nejedlého, B. Hurikána a dalších. Čtvrtá kapitola se již věnuje samotným táborům v Libereckém kraji. Stěžejní částí této kapitoly je analýza šesti vybraných táborů, které v tomto kraji působí. Těmito tábory jsou Týdny pohybu hrou, tábory pořádané Domem dětí a mládeže Větrník, tábor společnosti Monroe, Tábor ve Stodole, tábor 27. oddílu skautů Mustang Liberec a pionýrský tábor Tužín. Informace o organizaci a fungování těchto táborů byly získávány na základě řízeného rozhovoru s organizátory či vedoucími těchto táborů. Tyto informace byly dále zpracovány a rozděleny do jednotlivých podkapitol. Další část kapitoly představuje výsledky dotazníkového šetření rodičů, jejichž děti se táborů v Libereckém kraji účastní. V závěru diplomové práce jsou potom tyto výsledky vyhodnoceny.

Klíčová slova: Volný čas, letní tábor, dětský tábor, tábor, prázdniny, Liberecký kraj

Annotation

The thesis called "Summer Camps in the Liberec Region" is composed of four main chapters. The first three chapters are based on theoretical analysis which include free time, specific development of children and youth and description of the children's camp itself. I used in theoretical part from professional authors J. Langmeiera a D. Krejčířové, M. Přadky, P. Nejedlého, B. Hurikána etc. and their professional publications. The fourth chapter deals with the camps in the Liberec region itself. The main part of this chapter is the analysis of six selected camps that operate in this region. Those camps are Weeks of movement as game, Orphanage camps of children and youth Větrník, Monroe camp, camp in Stodola, camp of 27th division skauts Mustang and pioneers camp Tužín. Information regarding organization and operations of mentioned camps was collected from interviews with organizers and leaders of these camps. All retrieved information was used in subchapters. Next part of the chapter represents results of questionnaires for parents of who's children are attending camps in Liberec region. In the conclusion of this thesis the results are being evaluated.

Key words: leisure time, summer camp, children's camp, camp, holidays, Liberec region

OBSAH

ÚVOD.....	11
1 VOLNÝ ČAS	12
1.1 Vymezení pojmu	12
1.2 Funkce výchovy ve volném čase	13
1.3 Volný čas dětí	16
1.4 Dospělí působící ve volném čase dětí a mládeže.....	17
1.4.1 Osobnost pedagoga volného času	17
2 VÝVOJOVÁ SPECIFIKA DĚTÍ A MLÁDEŽE	19
2.1 Předškolní období	19
2.3 Mladší školní věk.....	21
2.4 Období dospívání.....	22
3 DĚTSKÝ TÁBOR.....	24
3.1 Charakteristika dětského tábora.....	24
3.2 Historie tábornictví	25
3.2.1 Počátky ve světě.....	25
3.2.2 Počátky u nás	26
3.3 Trendy v oblasti dětských táborů	27
3.4 Dělení táborů.....	29
3.5 Legislativa spojená s pořádáním letních táborů.....	31
3.5.1 Zotavovací akce z pohledu pořádající osoby	31
3.5.2 Podmínky účasti dětí na zotavovací akci	32
3.5.3 Podmínky účasti fyzických osob na zotavovací akci.....	33
3.6 Přehled táborových pracovníků	33
4 LETNÍ TÁBORY V LIBERECKÉM KRAJI	38
4.1 Průzkum nabídky	38
4.2 Metodologie	39
4.2.1 Výběr případů a respondentů	39
4.2.2 Metody sběru dat	41
4.3 Výsledky analýzy vybraných táborů.....	42
4.3.1 Týdny pohybu hrou.....	42
4.3.2 Domov dětí a mládeže Větrník	47
4.3.3 Tábor společnosti Monroe	54
4.3.4 Tábor ve Stodole	60
4.3.5 Mustang - 27. oddíl skautů Liberec	65
4.3.6 Pionýrský tábor Tužín.....	70
4.4 Výsledky dotazníkového šetření	76
4.5 Závěry a diskuze	88
ZÁVĚR	92
SEZNAM PŘÍLOH.....	96

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Logo TPH	42
Obrázek 2: Logo DDM Větrník	47
Obrázek 3: Ubytovna v Oldřichově	51
Obrázek 4: Chatka v táboru od společnosti Monroe.....	57
Obrázek 5: Logo tábora ve Stodole	60
Obrázek 6: Louka s pískovištěm.....	62
Obrázek 7: Pokoj ve Stodole	63
Obrázek 8: Společenská místnost	63
Obrázek 9: Logo Mustang	65
Obrázek 10: Tábořiště ve Vápně.....	68
Obrázek 12: Fronta na oběd.....	73
Obrázek 11: Prostředí tábora	73

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Přehled vybraných letních táborů	40
Tabulka 2: Termíny TPH pro rok 2019	44
Tabulka 3: Harmonogram dne TPH, skupina č. 13.....	46
Tabulka 4: Harmonogram dne příměstských táborů	52
Tabulka 5: Harmonogram dne pobytových táborů	53
Tabulka 6: Harmonogram dne - Tábor Monroe	58
Tabulka 7: Harmonogram dne - Skautský tábor	69
Tabulka 8: Nabídka táborů Tužín.....	72
Tabulka 9: Harmonogram dne - Tábor Tužín	75

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Genderové rozložení.....	76
Graf 2: Typ místa bydliště.....	76
Graf 3: Pohlaví dítěte/děti.....	77
Graf 4: Věk dětí	77
Graf 5: Počet táborů, které dítě/děti navštíví	78
Graf 6: Důvod přihlášení dítěte/děti na tábor	79
Graf 7: Zaměření táborů	80
Graf 8: Typ táborů.....	81
Graf 9: Cena táborů.....	81
Graf 10: Výběr tábora	82
Graf 11: Důležitost vybraných položek	83
Graf 12: Spokojenost s nabídkou táborů v Libereckém kraji	84

ÚVOD

Každý rok v létě nastává rodičům vsutku velký problém. Jejich dítě má dva měsíce prázdniny a oni si mohou vzít dovolenou sotva na tři týdny. Často si tedy kladou otázku: „*Kam s ním?*“

Někteří rodiče hledají východisko u svých příbuzných a známých. Prarodiče, tetičky a sousedé jsou často záchranným kruhem, u kterých jsou děti rády, ale dva měsíce pospolu by nemusely dobře dopadnout jak pro ně, tak i pro děti. V tuto chvíli začnou rodiče přemýšlet nad tím, jaká jiná náplň volného času pro děti ještě existuje. Někteří si možná vzpomenou na své dětství, kdy jako děti jezdili na letní tábory, které představovaly příjemné trávení nevšedních dnů a skvělé zážitky, na které vzpomínají vlastně až dodnes. Nejdříve rodiče začnou pátrat na internetu, kde na ně vyskočí několik organizací a jednotlivých táborů, které se prezentují jako ten nejlepší tábor pro jejich dítě. Ale co znamená nejlepší tábor? Co si pod tímto pojmem přece představí jeden, nemusí si představit druhý. Každý tábor bude rodičům garantovat zábavu, ale jakou? Navštěvování zábavních parků, nebo koupání se ve studeném rybníku? Je lepší ubytování ve stanech, nebo v penzionu? Bude lepší tábor s teplou sprchou, nebo chci, aby si dítě vyzkoušelo mýt se v potoce a chodit na suchý záchod? Je důležitá elektřina a připojení na wifi? I to mohou být otázky, které si rodič při výběru tábora pokládá. Jistě existuje nepřeberné množství literatury, která se problematikou táborů zabývá. Nikde se však nepíše, jak správný tábor pro děti vybrat. Není divu, že si rodiče při výběru tábora tolik lámou hlavu, vždyť tábor představuje vlastně náhradní rodinu. Není to jen ledajaká „úschovna dětí“, ale je to místo, kde se nacházejí nová přátelství a rozvíjí se osobnost.

Z tohoto důvodu jsem se rozhodla, že touto prací zkusím rodičům, ale i jiným čtenářům, problematiku letních táborů trochu přiblížit. Mým cílem je uchopit několik typů táborů a podrobněji je popsat. Možná právě tato práce přesvědčí některé rodiče, že jsou letní tábory tím správným místem, kde mohou jejich děti během prázdnin trávit svůj volný čas. A když už je přesvědčí, možná jim i pomůže k tomu, aby si vybrali ten správný typ tábora, na který jejich děti budou po zbytek života vzpomínat.

1 VOLNÝ ČAS

Když se řekne volný čas, u člověka to většinou vyvolá velmi příjemné představy. Ve volném čase můžeme dělat, co se nám zachce. Jistě jsou to tedy činnosti, které nás baví, máme je rádi, uspokojují naše potřeby, přinášejí radost či uvolnění. Každý si však činnosti, které jsou pro určitého člověka volným časem, představuje jinak. Někteří lidé si pod pojmem volný čas představí pohodlné křeslo a pěknou knihu, jiní zase trávení času s kamarády u dobrého jídla a pití, cestování, pletení, kreslení nebo údržbu a opravu své oblíbené motorky a mnoho dalšího.

Dostatek volného času je velmi důležitý, podstatné ovšem je, aby bylo jeho trávení kvalitní. Dosavadní i současný vývoj volného času vytváří stále pozitivnější předpoklady k tomu, aby se volnočasové aktivity stávaly významným celoživotním činitelem. O obsahové stránce trávení volného času rozhoduje do jisté míry právě samotný účastník. Je všeobecně známo, že se míra kvality trávení volného času promítá do celkového rozvoje osobnosti, sociálního začlenění, individuálních předpokladů nebo životních ambicí. Pokud jedinec tráví svůj volný čas hodnotnými činnostmi, pozitivně ovlivňuje a dokonce může zkvalitnit svůj život. Naopak volný čas bez nějaké určité náplně a smyslu se může negativně odrazit na osobnosti jedince.

1.1 Vymezení pojmu

V odborných publikacích máme možnost srovnat velké množství definic od mnoha autorů. Například Hájek et al. (2008, s. 10) nám nabízí tu to definici: „*Volný čas je částí lidského života mimo čas pracovní (návštěva školy a pracovní proces) a tzv. čas vázaný, který zahrnuje biofyziologické potřeby člověka (spánek, jídlo, osobní hygienu), chod rodiny, provoz domácnosti, péči o děti, dojíždění za prací a další nutné mimopracovní povinnosti. Volný čas je dobou, kterou má po splnění těchto potřeb a povinností člověk k dispozici pro činnost sebeurčující a sebevytvářející: odpočinek a zábavu, rozvoj zájmové sféry, zlepšení kvalifikace a účast na veřejném životě.*“

Další definici volného času můžeme najít u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, kterou vydalo v Koncepci podpory mládeže na období 2014 – 2020. „*Volný čas je doba, kdy člověk koná činnosti podle své vůle takovou intenzitou, aby si odpočinul,*

bez záměru produktivity pro prospěch společnosti. Volný čas je rovněž mimopracovní doba, osvobozená od času přesčasové práce a dojíždění na místo pracoviště. V úvodu Koncepce Ministerstvo popisuje cílovou skupinu, kterou jsou mladí lidé ve věku 13-30 let.“ (MŠMT, 2013, s. 31, [online])

Volný čas lze také dělit v závislosti na pracovních nebo školních povinnostech. Vážanský pojem volný čas rozděluje do dvou skupin:

- a) **Negativní pojem** – v tomto smyslu znamená volný čas zbývající dobu celkového průběhu dne, která zůstala po pracovní nebo studijně podmíněném čase, úkolech a povinnostech v domácnosti a po uspokojení základních fyziologických potřeb.
- b) **Pozitivní pojem** – ten představuje disponibilní časový prostor, v němž by volný čas mohl pro jedince znamenat skutečnou svobodu. Je to tak doba, v níž se jedinec může nezávisle na jakýchkoli povinnostech výhradně svobodně realizovat a dělat to či ono, k čemu je nikdo nenutí a k čemu také není ani podvědomě nuceno. (Vážanský, 2001)

Do této kapitoly můžeme určitě zařadit i další pojem, kterým je čas polovolný, kam spadají hraniční činnosti na pomezí času povinného a vázaného. Tyto aktivity přináší radost a současně s ní i praktický užitek, jsou to například ruční práce, kutilství nebo zahrádkaření. (Hájek et al., 2008)

1.2 Funkce výchovy ve volném čase

Jednotlivé druhy zařízení, institucí a organizací pro volný čas plní funkce volného času v různé míře a různými způsoby podle svého poslání. V průběhu historického vývoje se význam jednotlivých funkcí měnil. První instituce, které pečovaly o děti školního věku, se zaměřovaly na sociální a preventivní funkci. Byly to například různé útulky, spolky a dobrovolná sdružení, které měly děti ohlídat, poskytnout jim zázemí a věnovat se jim tak, aby neměly čas věnovat se společensky nežádoucím činnostem. Postupně se začala uplatňovat i funkce výchovná či výchovně-vzdělávací, která ukázala, že cílené a promyšlené působení na děti a mládež mělo i sociální, zdravotní a preventivní výsledky. (Hájek et al., 2008)

Výchovně–vzdělávací funkce – V současné době se považuje za prioritní a je na ni kladen velký důraz. Spočívá v cílevědomém a záměrném formování osobnosti vychovávaných jedinců pomocí promyšleně volených pedagogických prostředků. Jednotlivé instituce pro volný čas se podílejí na této funkci podle svých specifických možností a legislativně vymezeného poslání na rozvíjení schopností dětí a mládeže, na usměrňování, formování žádoucích postojů a morálních vlastností a na konec k uspokojování jejich potřeb a zájmů. Správným pedagogickým vedením a vhodnými činnostmi lze děti, mládež i dospělé motivovat, aby využívali volný čas tak, aby byl osobnostně i společensky prospěšný. Tím potom mohou získat nové dovednosti a vědomosti, které je vedou k uvědomění si významu celoživotního vzdělávání. Pokud se ve volnočasových aktivitách objeví osobní úspěchy, jedinci to přináší pocit uspokojení, příležitost k seberealizaci a kladnému sebehodnocení. (Hájek et al., 2008)

Zdravotní funkce – Každé výchovné působení by vždy mělo podporovat zdravý tělesný, duševní i sociální vývoj, který lze podpořit několika způsoby. Prvním způsobem je usměrňování denního režimu tak, aby vyhovoval individuálním zvláštnostem člověka. To znamená vhodné střídání činností různého charakteru – odpočinku, práce, tělesné i duševní činnosti, atd. Dalším způsobem je poskytování příležitostí a podněcování k pohybu, nejlépe na čerstvém vzduchu. Pohybové aktivity by se měly stát pravidlem a běžnou součástí časového režimu. Součástí zdravotní funkce je i vedení ke zdravému stravování. Tuto funkci plní především školská zařízení, která zajišťují stravování dětí a mládeže. Neméně podstatné je také vedení k pěstování a upevňování hygienických návyků. Posledním způsobem plnění zdravotní funkce je dodržování zásad bezpečnosti práce, které jsou stejně tak jako hygienické požadavky určeny příslušnými právními předpisy. (Hájek et al., 2008)

Sociální funkce – Tato funkce se nejčastěji chápe jako péče o děti a mládež, zajištění jejich bezpečnosti, dohledu a odpovídajícího zaměstnání v době jejich volného času. O sociální funkci mluvíme také, když se lidé ve volném čase dostávají do rozmanitých sociálních prostředí. Ve volném čase se často lidé setkávají s lidmi se stejnými zájmy, postoji, názory. Tato setkání poskytují příležitosti k rozvoji sociálních kompetencí, komunikativních dovedností a zároveň přispívají k socializaci člověka. Zařízení pro volný čas mají také možnost v době mimo vyučování vyrovnávat rozdíly mezi psychologickými a materiálními podmínkami, které jsou spjaté s rodinou, odkud dítě pochází. Tímto způsobem mohou pomoci dětem z konfliktního nebo méně

podnětného rodinného prostředí. (Hájek et al., 2008)

Do sociální funkce spadá také **preventivní a rozvojové zaměření výchovy** – prevence je z hlediska efektivity velmi výhodná. Je totiž jednodušší problémům předcházet, než je potom složitě řešit. Prevence je chápána ve třech rovinách: **Primární prevence** – určená celé populaci. **Sekundární prevence** – je zaměřená na kriminálně rizikové jedince i skupiny (například minoritní skupiny, nebo děti a mládež z míst se zvýšenou kriminalitou). **Terciální prevence** – je zaměřená na jedince, kteří jsou již negativními jevy zasaženi. Zaměřuje se na sociální prostředí, příčiny a podmínky vzniku a zároveň usiluje o léčení jedinců a zabránění recidivy. (Pávková et al., 2002)

Prevence sociálně-patologických jevů u dětí a mládeže se věnuje několika oblastem:

- „*Drogová závislost, alkoholismus a kouření,*
- *kriminalita a delikvence,*
- *virtuální drogy (počítače, televize, video),*
- *patologické hráčství (gambling),*
- *záškoláctví,*
- *šikanování, vandalismus a jiné formy násilného chování,*
- *xenofobie, rasismus, intolerance.*“ (Pávková et al., 2002, s. 41)

Funkce volného času můžeme najít také u dvojice autorů Vážanský a Smékal. Ti charakterizovali tyto funkce založené na stěžejních potřebách společnosti, které jsou výsledkem výzkumu volného času, dovolené a zdraví:

- **Rekreace** - Potřeba zotavení se, osvěžení těla, odpočinek a spánek. Pocit osvobození se od chybných a přemrštěných požadavků. Potřeba zbavení se zátěže všedního dne a psychické uvolnění.
- **Kompenzace** – Vědomé užívání si života, zřeknutí se pravidel, předpisů a vazeb. Uvolnění se od daných cílů a účelů.
- **Edukace** - Stimulující orientace a touha po zážitku, výměna rolí a učení se v rolích. Potřeba učení a aktivizace vlastních možností jednání. Umění rozvíjet silné Já a změnit osobnost k lepšímu.
- **Kontemplace** – Potřeba mít a umět si získat čas pro sebe samého. Osvobození sama sebe od stresu, pocit vlastní individuality a nalezení identity.
- **Komunikace** – Potřeba sdělovat a zároveň touha nebýt sám. Zvýšení pocitu lásky,

něžnosti, empatie.

- **Integrace** - Potřeba podpory, emocionální jistoty, sociálního bezpečí a stability.
- **Participace** – Potřeba spolupodílení se na dění, úsilí o společné cíle a realizaci společných záměrů. Spoluodpovědnost, kooperace a solidarita.
- **Enkultura** - Potřeba kreativního rozvoje, produktivního uplatnění a účasti na kulturním životě. Snaha po vlastním tvůrčím uplatnění. (Vážanský & Smékal, 1995)

1.3 Volný čas dětí

Volný čas je oblastí celkového rozvoje osobnosti, proto by měl v zaměření na děti a mladé lidi přitahovat mimořádnou pozornost. Významnou dobou vytváření návyků vhodného využívání volného času je totiž právě školní věk. Zejména pak období dospívání, kdy se u dětí formují rozmanité zájmy, i když mnohé po nějaké době zanikají a vytvářejí se nové. (Přadka et al., 2004)

Pro tuto skupinu znamená volný čas dlouhodobou perspektivu života a výchovy, způsob i šanci na jejich rozvoj a seberealizaci. Také jim umožňuje, aby každý, kdo patří do mladé generace, poznával, jak ke svému volnému času smysluplně přistupovat dnes i v dospělosti. (Hájek et al., 2008)

Specifickou zvláštností volného času dětí a mládeže je pedagogické ovlivňování. Děti a mládež nemají totiž dostatek zkušeností a nedovedou se orientovat ve všech oblastech zájmových činností. Pedagogické ovlivňování by v této oblasti mělo být citlivé, nenásilné. Nabízené činnosti by měly být pestré a přitažlivé a účast na nich dobrovolná. I když existuje několik institucí a společenských organizací, kde je volný čas dětí pedagogicky vedený, může se objevit problém. Mnoho dětí totiž tyto instituce nenavštěvují a prožívají své volné chvíle venku, na veřejných prostranstvích, na ulici, často bez jakéhokoli dohledu, dokonce i bez zájmu dospělých a rodičů. Tento problém se v dnešní době čím dál více rozmáhá a je neuspokojivý z důvodu ohrožení výchovy a často i bezpečnosti dětí a mládeže. Při neorganizovaném trávení volného času dochází například k velkému množství úrazů dětí. Některé děti či dospívající se ve volném čase baví tím, že experimentují s drogami nebo z nudy překračují zákon. To platí zvláště pro

děti žijící ve velkých městech. (Pávková et al., 2002)

1.4 Dospělí působící ve volném čase dětí a mládeže

Dnešní doba si s vývojem volného času vyžádala také vznik, působení a přípravu několika dobrovolných i profesionálních pracovníků, kteří se tímto směrem orientují. Diferenciace těchto pracovníků vychází z cílů, funkcí, obsahů a metodického členění jednotlivých aktivit volného času.

Hájek et al. (2008) rozděluje účastníky volného času do několika podskupin:

- **Účastník volnočasové aktivity** – tím mohou být děti, mladí lidé i dospělí, jejichž základní charakteristikou je dobrovolnost na účasti.
- **Pracovník volného času** – je dospělý, který v této oblasti působí profesionálně.
- **Organizátor** – poskytuje organizaci jako jeden z podstatných zřetelů působení dospělého ve volném čase dětí a mládeže.
- **Vedoucí** – má široký význam, může tím být například vedoucí v oddílu sdružení dětí a mládeže, souboru umělecké tvořivosti, zájmovém kroužku a další.
- **Vůdce** – byl uplatňován dříve, jakožto funkce v některých sdruženích dětí a mládeže (skauting).
- **Vychovatel** – je pojem velmi obsahově různorodý, který označuje profesionální pracovníky zařízení volného času (školní klub, školní družina, domov mládeže, dětský domov). Stejně tak se užívá i pro pracovníky nápravných zařízení.
- **Animátor** – klíčový a perspektivní volnočasový pracovník, který oživuje a probouzí k činnosti.

1.4.1 Osobnost pedagoga volného času

Osobnost pedagoga volného času má v porovnání s ostatními pedagogickými profesemi své zvláštnosti. Například obsah výchovy není závazně stanoven, tedy je v pravomoci pedagoga. Ten však musí respektovat základní pedagogicko-psychologické požadavky a potřeby a přání vychovávaných. Hodnocení výsledků práce vychovávaných

bývá často individuální s ohledem na snahu, radost z činnosti či zapojení do práce. Není obvyklé, že by se při volnočasových aktivitách objevovala klasifikace. Rozdílné jsou také metody a formy, které pedagog volného času volí převážně aktivizující. Rozmanité je také prostředí, ve kterém výchovný proces probíhá, to často klade na pedagoga volného času značné nároky. (Hájek et al., 2008)

Rozdíly mezi pedagogem volného času a ostatními pedagogy můžeme vidět i ve formálnosti, u většiny pedagogů volného času totiž převládá právě neformální složka. To se mnohdy odráží i v autoritě pedagoga. Nižší autorita může být zapříčiněná dobrovolností při účasti na činnostech či vzájemném oslovování. Pokud mluvíme například o vedoucích oddílů na dětském táboře, často je vztah vychovatel – vychovávaný založený spíše na přátelském vztahu a v několika případech je dovoleno i vzájemné tykání. Pedagog volného času se tedy ocitá ve vztahu k vychovávanému v několika rozmanitých rolích. Často zastupuje práci učitele, instruktora, náhradního rodiče nebo již zmíněného přítele či kamaráda. (Hájek et al., 2008)

Autoři Hájek et al. (2008) mluví o rysech osobnosti, které jsou podmínkou úspěšného vykonávání pedagogického povolání. Mezi ně zahrnují tyto vlastnosti:

- schopnost empatie, tedy vcítění se do prožívání druhých,
- komunikativnost, potěšení z komunikace s lidmi, otevřenost, dovednosti verbálního i neverbálního sdělování a umění naslouchat,
- odolnost, nekonfliktnost, stabilita, schopnost přizpůsobovat se proměnlivým podmínkám a řešit nečekané situace,
- pozitivní ladění, optimismus, převaha kladných emocí, pozitivní vztah k lidem, k dětem, dospívajícím, dospělým, seniorům, opravdový zájem o jejich osudy, radost ze vzájemného kontaktu,
- aktivita, iniciativa, průbojnost, schopnost prosazovat své názory a požadavky,
- hravost, radost ze hry, smysl pro humor,
- fyzická zdatnost, dobrý zdravotní stav, příjemný vzhled a přiměřená úprava zevnějšku,
- pochopení pro věkové zvláštnosti jedinců i heterogenní skupiny.

2 VÝVOJOVÁ SPECIFIKA DĚTÍ A MLÁDEŽE

Většina dětských letních táborů má určenou věkovou hranici dětí, pro které je tábor určen. Setkáme se s tábory, které jsou nabízeny pro děti již od tří let, tedy pro děti předškolního věku. Jiné jsou zase určeny pouze pro adolescenty. Ta největší část ovšem nabízí tábory, kde je věková hranice poměrně široká. Nejčastěji jsou tyto tábory určené pro děti od šesti do patnácti let, což znamená, že se na stejném místě, ve stejný čas setkávají děti a mládež z různých věkových stádií a s jinými vývojovými specifiky. Tato vývojová specifika jsou popsána v následující kapitole.

2.1 Předškolní období

Do tohoto období se řadí děti od 3 přibližně do 6 let. Konec tohoto období není určen jen fyzickým věkem, ale především nástupem do školy, tedy sociálně. Charakteristickým znakem předškolního věku je postupné snížení vázanosti na rodinu. Mění se aktivita dětí, která už není tak samoúčelná. Předškolní děti si začínají osvojovat normy chování, začínají poznávat obsah různých rolí a vytvářejí si představu o přijatelné úrovni komunikace. Takto staré děti již chápou rozdíl obou pohlaví a uvědomují si obsah chlapecké a dívčí role. (Vágnerová, 2000)

J. Piaget nazval myšlení předškolních dětí jako názorné a intuitivní, které je málo flexibilní, nepřesné a prelogické – dítě nerespektuje zákony logiky. Typickými znaky tohoto myšlení jsou: Egocentrismus, což znamená ulpívání na vlastním názoru a opomíjení jiných, které mohou být odlišné, dítě je středem vlastních představ a nebere v potaz jiné úhly pohledu. Příkladem může být například situace, kdy si dítě zakrývá rukama oči, když chce, aby ho druzí neviděli. Druhým znakem je fenomenismus, kdy je dítě fixováno na nějaký obraz reality, který není schopno ve svých úvahách opustit. Dále se Piaget zmiňuje o magičnosti, což je tendence pomáhat si při interpretaci fantazií, a tak reálné věci zkreslovat. Děti v tomto období nevnímají velký rozdíl mezi skutečností a fantazií. Posledním znakem myšlení předškolních dětí je absolutismus, tedy přesvědčení, že každé poznání musí mít jednoznačnou a definitivní platnost. (Piaget in Vágnerová, 2000)

Pro toto období je typická přemíra pohybové energie a radost z pohybu. Děti v předškolním věku by měly mít ve volném čase všestrannou a pestrrou pohybovou aktivitu se střídáním různých forem pohybu, zatížení a odpočinku. Tento věk je také velice dynamické období především z hlediska růstu, vývoje a zrání tělesných orgánů a jejich funkcí. Dětský aparát v tomto období není ještě osifikován a kosti jsou měkké a křehké. Proto by měl lektor zvolit při pohybových aktivitách přiměřené zatížení kloubů v zápěstí, rameni a koleni. Nepřiměřené zatížení může mít vliv na správné držení těla, poruchy vývoje kosterního svalstva či zdravého růstu. Důležitým faktorem u dětí předškolního věku je zhoršená termoregulace. Jejich organismus není schopen snížit tělesnou teplotu např. pocením. Souvisí to i s nedostatkem pitného režimu, na který děti velmi často zapomínají. U takto malých dětí často hrozí i prochladnutí, neboť mají ve většině případů menší tukovou vrstvu. I na to by měl lektor především při venkovních aktivitách v chladnějším počasí dát pozor. (Stodůlková, 2006)

Toto období je také charakteristické vysokou herní činností. Šulová vymezuje několik druhů her, které jsou typické pro předškolní období:

- 1. Hry nepodmíněné** neboli **instinktivní**: Experimentační, tedy chňapání, kousání, cloumání předmětem, atd. Hry lokomoční, tedy pobíhání, skákání, přeskakování, plavání. Hry agresivní a obranné, tedy škádlení, zápasení a sběratelské hry.
- 2. Hry senzomotorické**: Dotykové a haptivní, tedy ohmatávání předmětů nebo lechtání. Motorické hry, tedy házení, lezení na stromy, chození pozpátku, atd. Sluchové, tedy troubení, bubnování nebo pokřikování. Zrakové, tedy prohlížení obrázků, atd.
- 3. Hry intelektuální**: Funkční, tedy děláni rybníčků, stavění tunelů, přelévání vody, atd. Námětové, tedy hra na lékaře, zpěváka, atd. Napodobivé, například vaření, mytí nádobí, kouření, atd. Fantastické, například telefonování s vymyšlenou osobou. Konstruktivní, stavění, vystřihování, lepení, zatloukání hřebíků, atd. Hlavalamné a skládací. Kombinační, tedy šachy, dáma, atd.
- 4. Hry kolektivní**: Soutěživé, například hry míčové, akrobatické. Pospolité, což jsou turnaje, hry na spolek, klub, atd. Rodinné hry na tatínka a maminku. A poslední jsou hry stolní, tedy domino nebo karty. (Šulová, 2010)

2.3 Mladší školní věk

Mladším školním věkem rozumíme období mezi 6. až 7. rokem, kdy dítě vstupuje do školy, až do 11 či 12 let. Toto období můžeme označit jako věk střízlivého realismu, protože se dítě snaží pochopit svět takový, jaký je. J. Piaget nazval způsob myšlení, typický pro toto vývojové období, fází konkrétních logických operací. Pro toto myšlení je charakteristické respektování základních zákonů logiky a respektování konkrétní reality. Rozvoj logických operací se projevuje změnou způsobu manipulace se znaky a symboly. Dítě tedy dokáže například členit slovo na hlásky a slabiky. V tomto období přichází k proměně dětského způsobu uvažování. Dítě dokáže uvažovat o jiných lidech, uvědomuje si, že každý člověk má více rolí a podle nich se dokáže různě chovat. Dítě mladšího školního věku také již dovede odhadnout, jak se jeho chování jeví jiným lidem. (Vágnerová, 2000)

V tomto období výrazně roste slovní zásoba, délka a složitost vět, ale také souvětí jsou delší a složitější. Rozvoj řeči však není u každého dítěte stejný, ve velké míře tento rozvoj závisí na rodině, odkud dítě pochází. Například děti, které vyrůstají v sociálně slabších rodinách, mohou mít větší problém s učením se jazyku. Vývoj řeči ovlivňuje také rozvoj paměti, což pomáhá dětem k lepšímu soustředění a učení se nové látky. (Langmeier & Krejčířová, 2006)

Zřetelně se zlepšuje motorika dítěte, pohyby jsou rychlejší, svalová síla je větší a zlepšuje se koordinace všech pohybů celého těla. Roste zájem o pohybové hry a o sportovní výkony. Děti často docházejí do sportovních kroužků nebo na tréninky. Děti mezi sebou velmi soupeří, rozhoduje se o obdivu a oblíbenosti, o vedoucí roli atd. Dítě je pozornější, vytrvalejší, všechno důkladně zkoumá, je pečlivé a ve vnímání méně závislé na svých okamžitých přání a potřebách než mladší dítě. Narůstá seberegulace, dítě je schopné odložit své potřeby a věnovat se práci. (Langmeier & Krejčířová, 2006)

V průběhu tohoto období nastává přelom v socializaci dítěte. U dětí od 6 do 8 let převládá identifikace s rodiči a učitelem, tedy s dospělými, kteří jsou pro dítě tohoto věku přijatelnější, protože mu mohou poskytnout více jistoty. Často mají děti tohoto věku paní

učitelku velmi oblíbenou, a co paní učitelka řekne, to musí být správné. Po 8. roce věku se však důležitost dospělých začíná snižovat a na řadu přicházejí také vrstevníci. Identifikace s vrstevnickou skupinou je jedním z mezníků socializace v tomto období. Vrstevníci uspokojují mnohé potřeby, poskytují dítěti podporu v různých životních situacích a umožňují sdílet různé problémy, které děti nechtějí řešit s dospělými. V přítomnosti vrstevníků se dítě méně bojí a odváží se k obtížnějším úkolům, což může fungovat v pozitivním i negativním smyslu. S vrstevníky se dítě učí jiným způsobům chování než doma či ve škole. Dětská skupina si vytváří vlastní normy chování, které jsou platné jen v tomto kruhu vrstevníků. Dítě se ve skupině vrstevníků učí různé sociální kompetence, jako například komunikovat, kooperovat i soupeřit, získávat různé role a dosahovat přijatelných pozic s dostatečnou prestiží. Charakteristikou tohoto období je potřeba identifikace se skupinou dětí stejného pohlaví, tvoří se tedy dívčí i chlapecké skupinky, které se potom liší i zájmovým zaměřením. (Vágnerová, 2000)

2.4 Období dospívání

Období dospívání je přechodnou dobou mezi dětstvím a dospělostí. Začíná přibližně v 11 letech a končí dosažením dospělosti ve 20 letech. První fáze dospívání je časově lokalizována přibližně mezi 11. a 15. rok, toto období je označováno jako pubescence. Dochází zde ke komplexní proměně všech složek osobnosti dospívajícího spojené s pohlavním dozráváním. (Langmeier & Krejčířová, 2006)

I v tomto období dochází ke změně způsobu myšlení, které je nazýváno myšlení abstraktní. To se vyznačuje například přemýšlením o různých alternativách, které ještě nenastaly. Tato změna uvažování se projeví v celkovém přístupu ke světu i k sobě samému. Pubescent bývá hyperkritický a má sklon považovat svoje úvahy za výjimečné. Podle Eriksona je pro období dospívání charakteristické: hledání vlastní identity, boj s nejistotou, pochybnosti o sobě samém a o své pozici ve společnosti. V období dospívání se výrazně mění i citové prožívání, které se projevuje častým negativismem, výbušností a celkovou emoční labilitou. Citové reakce pubescentů se mnohdy jeví jako méně přiměřené situaci. Emoční nevyrovnanost je primárně důsledkem hormonálních změn, sekundárně k ní mohou přispívat i změny v oblasti psychiky a mezilidských vztahů. (Vágnerová, 2000)

V tomto období se také výrazně mění postava. Dívky se začínají zakulacovat a u chlapců se postava stává více maskulární, tedy svalnatější. V této době má jedinec nejvyšší pohybovou inteligenci, tedy i vysokou výkonnost. Vnější regulace by měla přejít k seberegulaci, to souvisí například s děláním nějakého sportu z vlastní vůle. (Langmeier & Krejčířová, 2006)

Socializační rozvoj pubescenta je ovlivněn jeho novými kompetencemi, které se projeví i ve způsobu zpracování různých sociálních vlivů. V průběhu dospívání se mění názor na jiné lidi. Proměnou procházejí i sociální role pubescenta, kdy dospívající často odmítá svou přirozenou roli. Jednou z vývojových potřeb je odpoutání se od rodiny. Tato emancipace od rodiny však nevede ke zrušení citové vazby k rodičům, ale k její proměně. Pubescenti mají potřebu se od ostatních lišit, proto si vytváří zvláštní znaky i specifickou subkulturu s odlišným vyjadřováním, oblečením a úpravou. Pubescenti často bývají kritičtí k rodičům a jejich roli nahrazuje vrstevnická skupina, která slouží jako opora. V tomto období se zvyšuje potřeba přátelství a lásky. Autoři Langmeier a Krejčířová charakterizují různé fáze navozování vztahů v tomto období: První fází je izosexuální fáze – jedinci stejného pohlaví jsou spojováni společnými zájmy. Druhou je individuální izosexuální fáze – potřeba intimního párového přátelství, užší emoční vztah k příteli, vyměňování vlastních pocitů a osobní zkušenosti. Přechodná etapa je orientace na druhé pohlaví. Projevují zájem jen dálku – pokřikují na sebe, koketují spolu a vtipkují. To přejde do poslední fáze heterosexuální polygamní, kdy skutečné vztahy dívek a chlapců jsou silně prožívané jako první lásky. Utajované schůzky, hravý kontakt, flirt, koketování, sexuální fantazie, přímé sexuální aktivity. Později se vztah posune na hlubokou vázanost, tedy etapu zamilovanosti. (Langmeier & Krejčířová, 2006)

Druhou fází dospívání je adolescence, která trvá přibližně od 15 do 20 let. Vstup do fáze adolescence je biologicky ohraničená pohlavním dozráním. (Vágnerová, 2000)

3 DĚTSKÝ TÁBOR

3.1 Charakteristika dětského tábora

Dětský letní tábor je místo, kde většina dětí, které žijí nejen u nás, ale i v jiných zemích, tráví letní prázdniny. Je to nejvýznamnější část prázdninových aktivit, které nám nabízejí organizace zabývající se volným časem dětí a mládeže. Letní tábor je dobrovolnou akcí, která se koná jednou ročně. To však neznamená, že spolupráce mezi jednotlivými stranami je jednorázová. Tábor může být vyvrcholením celoroční činnosti různých dětských oddílů. Účastníci těchto oddílů se pravidelně v průběhu celého roku scházejí a tuto činnost potom cíleně a vědomě propojují právě s letními tábory. V jiných případech se letní dětský tábor pořádá i bez předešlé celoroční práce a je poskytován těm dětem, které stojí o letní dobrodružství a nevšední zážitky.

Podle Nejedlého (1992, s. 10) je tábor „dnes již ustáleným pojmem, který se postupem času stal zcela běžným v našem slovníku. Známe ho v různé podobě – jako prázdninový dětský, výcvikový, výukový – vždy však představuje soubor aktivních činností dětí v přírodním prostředí, zásadně konaných o školních prázdninách. Tábor umožňuje dětem žít soustavněji kolektivně v prostředí, v němž mohou uplatnit své zájmy a realizovat veškeré rozmanité činnosti. Charakteristickým rysem je úzké sepětí s přírodou, volný pohyb, uvolnění od povinností a prožívání potřebné romantiky. Zejména změna prostředí zasahuje do každodenního života dětí a dává jedinečnou příležitost k socializaci osobnosti. Děti jsou výrazně vedeny k získávání pozitivních povahových rysů, znalostí, schopností a dovedností, které mohou prakticky uplatňovat. Vytvářejí se tak předpoklady pro získávání vlastností potřebných pro život ve společnosti.“

Zapletal (1969) tvrdí, že hlavním cílem dětského tábora je naplnění dětské touhy po dobrodružství. Právě na táboře by se měl i obyčejný městský kluk proměnit v cestovatele, lovce, indiánského stopaře nebo kosmonauta. Když dětem připravíme hru nebo zkoušku s fantazijním námětem, uspokojíme jejich touhu po dobrodružství a usměrníme ji tak, že se nebude rozvíjet jiným, méně vhodným způsobem. Co je ale ještě důležitější – získáme tím důvěru a přátelství dětí, bez kterých by to na táboře nemohlo fungovat. Pokud připravíme bohatý táborový program, probudíme v dětech zájem, který s postupem času nemusí zmizet, ale může se naopak stále navyšovat. Na táboře mohou

děti nasbírat plno nových poznatků a zkušeností, ke kterým je vedoucí přivedou bezprostřední cestou. Několik dětí na táboře poprvé uvidí zvěř, lesní ptáky nebo obyčejnou borovici. Děti, které pocházejí z města, se díky táboru dostávají do těsného kontaktu s přírodou, která má pozitivní vliv na citový rozvoj člověka. Děti se na táboře také učí překonávat překážky, tím se stávají vytrvalejší a houževnatější. Často si na táboře musí děti opatřovat nejnnutnější životní potřeby samy a tím se stávají samostatnější. Připravují si jídlo, myjí po sobě nádoby, perou si prádlo, zatápí v kamnech, sbírají dřevo. Děti zde také poznají, co je to skutečná odpovědnost. Jejich chyby, ledabylost a zapomnětlivost se ukáže při každodenních aktivitách. Například když si špatně postaví podsadu a tím do ní bude zatékat. Mimo jiné tábor také učí děti žít v kolektivu, který spojuje věrnost a kamarádství. Co by se ale mělo na kvalitním táboře zdokonalit, je charakter dětí, který je snad ze všeho nejdůležitější.

3.2 Historie tábornictví

3.2.1 Počátky ve světě

Již na počátku 19. století, kdy vynálezy dosahovaly svého vrcholu, se ukázalo, že největšími nepřáteli člověka jsou úpadek tělesné a duševní zdatnosti. Tyto důvody přiměly lidstvo k užšímu přimknutí se k přírodě. Prvním člověkem, který se snažil najít ten správný způsob k tomuto přimknutí, byl Ernest Evan Thompson Seton (1860 - 1946). Seton byl kromě přírodovědce také vášnivý lovec, spisovatel a malíř zvířat. Když bylo Setonovi pět let, celá jeho rodina se odstěhovala z Anglie do Kanady, kde mladý Seton navštěvoval střední školu a ve čtrnácti letech si v lesích poblíž Toronta postavil primitivní chatu. Po studiu přírody odjel zpět do Anglie a dále do Evropy. Svými schopnostmi byl předurčen k tomu, aby dal lidstvu první popud k návratu do přírody.

Seton roku 1902 založil Americké hnutí pro mládež zvané Woodcraft Indians. Členové 3tohoto hnutí chtěli žít po vzoru indiánů volným životem v divoké přírodě bez vymožeností civilizace. První zálesáční indiáni spali venku, běhali na čerstvém vzduchu, stříleli z luku, plavali a hráli spoustu her. Byli vychováváni k pravdě, čestnosti, zdatnosti, pořádku a čistotě. Roku 1904 odjel Seton do Anglie, aby seznámil se svým učením svoji starou vlast. V Anglii ale narazil na nepochopení. Roku 1906 se ovšem setkal s generálem Baden-Powellem (1860 – 1940), který Setonovu myšlenku přizpůsobil anglickému

prostředí. (Hurikán, 1990)

Koncem roku 1936 navštívil Seton naši zemi, tehdejší Československo, kde se woodcraft značně rozšířil. Známa je jeho návštěva na lodi s názvem Skaut, kde bylo deset skautských kluboven. Seton přednášel v Městské knihovně své dvě jedinečné přednášky a jeho žena předváděla indiánské tance. (Nosek-Windy, 2006)

Již zmíněný generál Robert Stephenson Smyth Baden-Powell (1857 - 1941), je znám a uznáván jako člověk, který vedl dva oddělené životy, jeden jako voják své země, druhý jako bojovník za mír skrze světové skautské hnutí. Své bohaté vojenské zkušenosti sepsal do příručky pro vojenské průzkumníky – stopaře a zvědy, kterou nazval Aids to scouting. Když se roku 1903 vrátil domů z války u Mafekingu, zjistil, že je národním hrdinou. Zjistil také, že malou knížku, kterou napsal pro vojáky, používají obyčejní kluci. Baden-Powell je několikrát přistihl, jak si s nadšením hrají na skauty právě podle této příručky a baví je to. V roce 1907 shromáždil dvacet chlapců a uspořádal pro ně experimentální tábor na ostrově Brownsea, aby vyzkoušel své nápady v praxi. Nad plachtami stanů vlála historická britská vlajka. Chlapci byli rozděleni do hlídek (družin) po pěti, přičemž nejstarší z každé družiny byl velitelem. Hlídka byla jednotkou pro výcvik, práci i hry. Stany byly dále od sebe, aby měly jednotlivé družiny své soukromí. Ráno Baden-Powell probouzel chlapce trubením na signální roh antilopy. Večer u táborového ohně vyprávěl Baden-Powell chlapcům své příběhy, tančil, zpíval a ukládal do jejich duší mravní zásady. Všichni chlapci zde složili skautský slib a vraceli se domů nabití sebevědomím a očištění od tíhy velkoměsta. Po úspěchu tábora Baden-Powell psal knihu Scouting for boys, která obsahovala dobrodružné vyprávění a návody ke hře. Po vydání této knihy se skauting šířil v Anglii a později i celém světě jako lavina. (Nosek-Windy, 2006)

3.2.2 Počátky u nás

Počátku skautingu u nás se váží s jedním významným jménem a tím je Antonín Benjamin Svojsík (1876 – 1938). Ten byl již v mládí velmi aktivní, byl například členem Sokola. Svojsíkovou zálibou bylo cestování, už jako kluk procestoval s kamarádem Čechy, Moravu, či Slovensko a to všechno pěšky. Po absolvování odborného univerzitního kurzu pro učitele se stal úspěšným vychovatelem mládeže a oblíbeným tělocvikářem. Byl také

členem Českého pěveckého kvarteta, se kterým podnikli turné kolem světa. V roce 1911 se však Svojsík rozhodl, že jeho záliby půjdou stranou a vydal se na cestu do Anglie. Záměrem této cesty bylo, aby se osobně seznámil s novinkou mimoškolní výchovy šířící se světem, kterou byl skauting. Kousek od Londýna Svojsík konečně uviděl skautský život na louce u lesa, kde skupinky hochů ve skautských krojích (široké klobouky a tmavomodré šátky) vystupovali v konání dobra. Na všech stranách panoval vzorný pořádek, žádný křik a hádání. Tento přístup na Svojsíka silně zapůsobil a byl odhodlaný propagovat skauting i u nás. Po podrobném studiu se vrátil zpět do vlasti a ujal se přípravných akcí.

Velkým pokusem byl první tábor českých junáků, který o prázdninách roku 1912 uskutečnil právě Svojsík. Skupina asi třinácti mládenců vyrazila z Prahy 13. července. Veškeré táborové vybavení si vezli s sebou na velkém dvoukoláku a denně ušli až 30 kilometrů. Pátý den konečně dorazili k tábořišti, které se nacházelo ve Vorlovské myslivně. Všechno táborové dění zaznamenal Svojsík v publikaci „Den v táboře junáků. Každé ráno začínalo rozcvičkou, poté chlapci cvičili orientaci podle mapy i hvězdy, signalizaci, pozorovali zvěř, seznamovali se s první pomocí, věnovali se hrám, vycházkám po okolí a večer zakončili u táborového ohně.

Skauting se v naší zemi postupně rozvíjel a v roce 1914 se junácký odbor stal samostatným spolkem s vlastními stanovami. Spolek byl pojmenován jako Junák – Český skaut. Prvním starostou se stal MUDr. Čeněk Klika a vrchním vůdcem byl A. B. Svojsík. (Nosek-Windy, 2006)

3.3 Trendy v oblasti dětských táborů

Letní dětské tábory jsou u rodičů i dětí stále oblíbenější. Hlavním cílem tábora je, aby děti z tábora odjížděly spokojené, zahlcené novými zážitky a také to, aby se na něj chtěly vracet i další roky. Předpokladem proto je samotné prostředí tábora, zkušenosti vedoucích, kteří mají chuť s dětmi pracovat. Dalším důležitým předpokladem je určité samotné téma tábora, které zahrnuje vhodně zvolené hry. I když je tábor jistě kvalitní a všechny tyto předpoklady splňuje, neznamená to ještě, že je pro dítě vhodně zvolené. Tábory bychom měly vybírat především podle toho, na co je dítě zaměřené, jaké má záliby či priority.

Klasické tábory

Pro někoho je jistě tím ideálním táborem ten klasický, na který jezdili naši rodiče i prarodiče. Takový je umístěn na klidné, osamělé louce u horské říčky, rybníka nebo přehradního jezera. Na dvou cípech této louky stojí několik stanů s dřevěnou podsadou, které jsou rozděleny podle dívčích a chlapeckých oddílů. Mezi stany je zpola otevřená kuchyně s primitivními kamny z balvanů a otevřeným ohništěm. Jídelnu kryje jen plátěná střecha. Všechno si táborníci postavili sami. V tomto ideálním táboře, jak ho někteří nazývají, je celý den ve znamení práce, výzkumných výprav, her, zábavy a soutěží. Táborníci jsou rozděleni do družin, každý den má jiná družina „denní službu“. To znamená, že se starají o základní potřeby - vaří, myjí nádobí, sbírají dříví, v noci hlídají tábor, nakupují zásoby atd. Zkrátka i ty nejvšednější práce mají příchuť robinsonského dobrodružství a každá chvíle nabízí výchovnou příležitost. Ale co hlavně, tento druh tábora je prodchnutý duchem přátelství. Přesně takto popisuje ideální tábor například Milan Zapletal (1969).

Moderní tábory

Dnešní doba ovšem přináší i jiný pohled na letní tábory a jistě existuje řada dětí i rodičů, kteří si tento výše popsaný tábor jako ideální nepředstavují. Pro ně je například důležité, aby byl tábor zaměřený na záliby dětí. V dnešní době například chlapci často jezdí na fotbalové či vojenské tábory. Dívky zase na taneční nebo výtvarné. Úkolem těchto táborů je účastníky pouze zabavit. Když se zeptáme několika dětí i dospělých na asociace spojené se slovy „letní tábor“, drtivá většina určitě odpoví: zábava, kamarádi, dobrodružství, táborové lásky a podobně. Bohužel ani rodiče si už často neuvědomují, že tábor by neměl být jen zprostředkovaná zábava, ale měl by nést také edukační potenciál. Další chybou, jak rodiče chápou dnešní tábor, je že ho berou jenom jako hlídací službu pro děti. Náplň nabízených táborů tomu také odpovídá. Stále častěji se objevují nabídky na „moderní“ tábory, kde má dítě například možnost kontaktu se známým youtuberem. Pro jiné rodiče a děti je důležitý například komfort, který tábor dětem poskytuje – kvalitní zdravá strava, ubytování ve zděných budovách, široká nabídka výletů, připojení k internetu atd.

Příměstské tábory

V dnešní době se v nabídce letních táborů čím dál více vyskytují tábory příměstské. Ten se od výše zmíněných táborů liší především tím, že účastníci přespávají doma a každý den ráno se setkávají a společně ve své skupině plní celodenní program. To často vyhovuje jak dětem, tak rodičům. Odloučení při pobytovém táboře bývá totiž často náročné a kvůli stesku si někdy rodiče své děti odvázejí z tábora i dříve. Někteří rodiče jsou dokonce radši, když mají své děti na noc doma. Děti také nejsou odstřižené od každodenního života, večery mohou trávit tak, jak jsou zvyklé. I v tomto případě může tábor nahrazovat hlídací službu, když jsou rodiče o prázdninách zaměstnaní a jiná volba jim nezbyvá. Příměstský tábor rodiče volí občas také s ohledem na cenu, neboť je to většinou nejlevnější varianta. Odpadnou zde náklady na ubytování a je nižší cena také za stravu. Předešlé důvody ovšem neznamenají, že by si dítě neužilo tábor tak jako pobytový. Často děti zaujme především program, neboť bývá pestrý a každý den se obměňuje. Děti zkrátka mohou zažít týden plný dobrodružství, i když na příměstský tábor docházejí jenom přes den.

Vývoj se nedá zastavit a to platí i pro letní dětské tábory. Ne všechny organizace, které pořádají tábory, jsou ochotné se přizpůsobit a ne všechny děti vyžadují komfort, který představuje dnešní doba. Můžeme ale ocenit, že existuje tak široký výběr letních táborů, kdy si každý může vybrat právě ten svůj typ, který mu bude vyhovovat.

3.4 Dělení táborů

Možností, kam se vydat o prázdninách na tábor, je opravdu celá řada. Jiří Červinka (2017) rozděluje tábory na stanové a příměstské. Okrajově se však věnuje táborům stanovým, mezi kterými mohou být také obrovské rozdíly. Tyto rozdíly vyplývají například z toho, jaké zaměření tábory mají či jaké mají jednotliví provozovatelé zkušenosti. Podle Červinky poskytuje účastníkům nejlepší zážitky tábor oddílu, jehož členové se dobře znají a scházejí se v průběhu celého roku. Tím má na mysli dětské organizace, kterými je například Junák – český skaut, Česká tábornická unie či Liga lesní moudrosti. Mimo jiné ale existuje také řada samostatně pracujících zálesáckých či tábornických oddílů a kroužků, které mohou spadat například pod různé Domy dětí

a mládeže. Tábory však mohou pořádat i různé komerční organizace či firmy, které také jistě umí uspořádat kvalitní tábor plný zážitků, přestože se účastníci na začátku nemusí znát. U všech táborů totiž záleží na zkušenostech vedoucích a také na tom, kolik práce jsou ochotní táboru věnovat a jak dobrý program připraví.

Kromě toho, jaká organizace tábory pořádá, je můžeme dělit do několika dalších skupin podle různých faktorů. Následující část kapitoly se věnuje širšímu, ale přesto základnímu dělení táborů podle J. Maršákové a Z. Válka. (1988, s. 20), kteří tábory dělí:

A. Podle obsahového zaměření na:

- všeobecné – tábory zaměřené na různorodé činnosti, soutěže a hry,
- odborné – tábory, při kterých se celkový program orientuje na jednu výraznější činnost (sport, příroda, IT, umělecká či technická činnosti, výuka jazyků).

B. Podle způsobu ubytování či místa konání na:

- stálé – ty se konají ve stálých tábořištích (např. ve zděných, chatových nebo stanových základnách), celý pobyt se uskuteční na jednom místě,
- putovní – v průběhu pobytu se vystřídá několik tábořišť, jsou často zaměřené především na pěší, vodní či cykloturistiku,
- příměstské – jsou specifickou formou tábora bez přespání, kdy děti do zařízení ráno denně docházejí a v odpoledních hodinách tábor končí a děti se vrací domů,
- hvězdicové – tábor, kde účastníci absolvují několikadenní výlety do okolí základny.

C. Podle typu účastníků na:

- běžné – účastníky jsou děti a mládež z „běžné“ populace,
- integrované – tábory speciálně zaměřené na děti, které spadají do rizikových skupin, jsou z dětských domovů, či jsou zdravotně postižené. Alespoň 20% účastníků je z takto handicapované populace,
- ozdravné – tábory určené pouze pro zdravotně postižené děti.

Tábory můžeme dělit také podle délky trvání, např. na: týdenní, čtrnáctidenní, třítýdenní, atd.

3.5 Legislativa spojená s pořádáním letních táborů

V současné době existuje několik obecně závazných právních předpisů, které se týkají právě dětských letních táborů. S pořádáním každého letního tábora (za předpokladu, že místem realizace tábora bude území České republiky) si na sebe pořadatel váže určité podmínky plynoucí z platných právních norem České republiky.

Stěžejním zákonem pro pořádání dětských letních táborů je zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví, který nám dle §8 poskytuje definici tzv. zotavovací akce, pod kterou tábor můžeme zařadit. *„Zotavovací akcí je organizovaný pobyt 30 a více dětí ve věku do 15 let na dobu delší než 5 dnů, jehož účelem je posílit zdraví dětí, zvýšit jejich tělesnou zdatnost, popřípadě i získat specifické znalosti nebo dovednosti.“* (Zákon č. 258/2000 Sb.). O zotavovací akci se jedná pouze v případě, že jsou splněny všechny tři výše zmíněné podmínky (počet dětí, věk a délka pobytu) souběžně.

3.5.1 Zotavovací akce z pohledu pořádající osoby

Pořádající osobou se rozumí osoba, která přijala děti na zotavovací akci. Tato osoba je povinna zajistit její umístění, zásobování vodou a odstraňování odpadků a splaškových vod v souladu s hygienickými požadavky upravenými prováděcím právním předpisem. Pořádající osoba je dále povinna dodržet hygienické požadavky na prostorové a funkční členění staveb a zařízení, jejich vybavení a osvětlení, ubytování, úklid, stravování a režim dne, které upraví prováděcí právní předpis. Prováděcí právní předpis stanoví, které potraviny nesmí pořádající osoba na zotavovací akci podávat ani používat k přípravě pokrmů, ledaže budou splněny podmínky upravené tímto prováděcím právním předpisem. Pořádající osoba má také dle §8 povinnost jeden měsíc před zahájením zotavovací akce ohlásit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví:

- termín a místo jejího konání,
- počet dětí zúčastněných na zotavovací akci,
- způsob jejího zabezpečení pitnou vodou,
- způsob zajištění stravování účastníků zotavovací akce. (Zákon č. 258/2000 Sb.)

Dále je vhodné zmapovat danou lokalitu a objekty, které budou využívány pořadající osobou. V tomto případě je nutné:

- Ověřit si, jak jsou lokalita a objekty zásobovány pitnou vodou (veřejný vodovod, studna, dovoz vody z veřejného vodovodu).
- V případě zásobování vodou ze studny je nutné vědět, jaké je kvality. V tomto případě je třeba zajistit a mít k dispozici laboratorní rozbor v rozsahu kráceného rozboru, ne starší 3 měsíce.
- V případě dovážení pitné vody je nutné zajištění vhodných přepravních nádob, které jsou určeny pro styk s pitnou vodou.
- Pořadající osoba musí zajistit stravování dětí (vlastní táborová kuchyň, poskytovatel stravovacích služeb – např. restaurace).
- Pořadající osoba musí zajistit vybavení lékárničky min. dle přílohy č. 4 vyhl. 106.
- Povinnost vedení zdravotnického deníku (vhodné mít navíc pro každé dítě vytištěnou siluetu postavy pro pozdější identifikaci zasažení klíštětem).
- Ošetřovna v pevné budově musí být opatřena umyvadlem s tekoucí pitnou vodou, v ostatních případech (stany, chatky jako ošetřovny) je nutné mít k dispozici na místě pitnou vodu. (Krajská hygienická stanice Karlovarského kraje)

3.5.2 Podmínky účasti dětí na zotavovací akci

- Dítě musí být zdravotně způsobilé (je nutné předložit doklad od lékaře o zdravotní způsobilosti dítěte, který nesmí být starší než 2 roky).
- Doklad o bezinfekčnosti (doklad zákonného zástupce/rodiče, že dítě nejeví známky akutního onemocnění a nebylo ve 14 dnech před odjezdem v kontaktu s infekčním onemocněním).
- Oba doklady musí mít pořadající osoba na zotavovací akci připraveny k nahlédnutí. (Krajská hygienická stanice Karlovarského kraje)

3.5.3 Podmínky účasti fyzických osob na zotavovací akci

- Doklad fyzických osob o zdravotní způsobilosti s výjimkou pedagogických pracovníků a zdravotnických pracovníků (doklad, že osoba může vykonávat práci s dětmi – platnost 2 roky).
- Fyzická osoba činná ve stravovacím provozu musí mít u sebe platný zdravotní průkaz.
- Doklady musí být na místě k nahlédnutí.
- Nutnost zajištění zdravotníka, kterým může být:
 - lékař,
 - zubní lékař,
 - všeobecná sestra,
 - porodní asistentka,
 - zdravotnický záchranář, zdravotnický asistent,
 - student oboru všeobecné lékařství nebo zubní lékařství po úspěšném ukončení třetího ročníku, osoba, která absolvovala kurs první pomoci.
- Zdravotník musí být dosažitelný 24 hodin denně po celou dobu konání zotavovací akce. (Krajská hygienická stanice Karlovarského kraje)

3.6 Přehled táborových pracovníků

Každý tábor, ať už je jakékoliv formy, vyžaduje táborové pracovníky výchovné a provozní. Jejich počet a zaměření však závisí na jednotlivé organizaci, která tábor pořádá. V následující kapitole je popsán základní přehled táborových pracovníků, ne každý tábor ale musí zaměstnávat všechny tyto osoby.

Hlavní vedoucí tábora

Je hlavní řídicí osobou, která zastupuje provozovatele na táboře. Nese plnou zodpovědnost za všechno, co se na táboře děje. Odpovídá tedy za zdárný průběh provozu tábora po stránce výchovné, hospodářské, organizační a zdravotní. Osoba, která vykonává tuto funkci, musí být starší 18 let. Měla by mít zkušenosti z práce s dětmi a mládeží a potřebnou praxi. (Hvězdová, 1991)

Hlavní vedoucí musí být náležitě proškolen provozovatelem tábora podle toho, co od něho provozovatel požaduje. Obvykle je hlavní vedoucí zapojen do procesu příprav tábora již od ledna. Dvě třetiny práce totiž odvede hlavní vedoucí ještě před tím, než tábor sám započne. (Harmach et al., 2004)

Autorka Hvězdová (1991) uvádí několik činností, které jsou zahrnuty v kompetencích hlavního vedoucího tábora, jsou jimi například: podílení se na výběru táborových pracovníků, seznámení s táborem a právními předpisy tábora, zpracování plánu tábora, proškolení všech pracovníků o bezpečnosti a hygieně při práci s dětmi a mládeží, kontrola hospodaření tábora, kontrola podřízených pracovníků a dodržování předpisů, vedení všech předepsaných dokladů, zpracování závěrečného hodnocení tábora a další.

Zástupce vedoucího tábora pro výchovu

Tato osoba řídí především výchovnou činnost. Musí mít zkušenosti z práce s dětmi a mládeží na táboře a být starší 18 let. Hlavními činnostmi zástupce vedoucího tábora pro výchovu jsou: příprava plánu, řízení táborové rady, kontrola dodržování směrnic pro dětské tábory, vedení inventáře pro výchovnou práci, řízení, organizace a kontrola táborového programu a činnosti oddílových vedoucích a další. (Hvězdová, 1991)

Zdravotník

Zdravotníkem na táboře může být lékař, zdravotník, střední zdravotnický pracovník oboru všeobecná sestra, dětská sestra, porodní asistentka, či absolvent alespoň 3. ročníku lékařských fakult. Může jim být také ten, kdo předloží doklad o absolvování kurzu první pomoci, který je zaměřen na zdravotnickou činnost při zotavovacích akcích. Tento kurz nabízí například organizace Český červený kříž, či jiné akreditované organizace. Počet zdravotníků na táboře závisí na počtu táborníků, jeden zdravotník se totiž může starat maximálně o 80 dětí.

Zdravotník se ještě před zahájením akce podílí na sestavování jídelníčku z hlediska nutriční hodnoty stravy. Dále se podílí na tvorbě programu z hlediska zdravého

způsobu trávení času dětí a jeho vyváženosti. Provádí zběžnou zdravotní prohlídku dětí při zahájení tábora. Přijímá písemné prohlášení o vhodné účasti dítěte na zotavovací akci, zdravotní a očkovací průkazy dětí, zdravotní průkazy osob činných při stravování a osvědčení o zdravotní a psychické způsobilosti od všech pracovníků, kteří se podílejí na zotavovací akci. Během tábora poskytuje zdravotník v rozsahu své kvalifikace preventivní i léčebnou péči dětem i táborovým pracovníkům a případně zajišťuje zdravotní službu. Zdravotník kontroluje dodržování stanovených hygienických požadavků a zásad osobní hygieny u osob činných při stravování. (Harmach et al., 2004)

Oddílový vedoucí

Je osoba starší 18 let způsobilá pro tuto práci a je podřízena hlavnímu vedoucímu. Oddílový vedoucí zodpovídá za svěřený oddíl, za jeho program, zotavovací i výchovnou činnost. Měl by být pro děti rádcem, pomocníkem, důvěrníkem a tak trochu i nahrazovat roli rodiče. Měl by jít tedy příkladem a představovat pro děti vzor.

Hlavní náplní oddílového vedoucího je organizace programu a činnost oddílu v souladu s táborovým řádem, režimem dne, s pokyny hlavního vedoucího a zdravotníka. Před zahájením tábora by měl být obeznámen s tím, jakou věkovou skupinu dětí bude mít na starosti, aby si včas prostudoval charakteristiku dané skupiny. Dále se musí seznámit s informacemi o dětech, které vyčte z přihlášek rodičů, vyjádření lékaře, atd.

Oddílový vedoucí by měl disponovat širokou zásobou her, aktivit a činností pro přírodu, klubovnu, k vodě, atd. Jeho povinností je totiž zabezpečit svěřeným dětem atraktivní program. (Harmach et al., 2004)

Praktikant

Je pomocník oddílového vedoucího ve věku 15 až 18 let. Tuto funkci můžeme najít také pod pojmem instruktor či rádce. Protože praktikant nemá plnou právní odpovědnost, nemůže vykonávat všechny činnosti jako oddílový vedoucí.

Nesmí například sám vést samostatně oddíl, s dětmi se sám koupat či ochodit

s celým oddílem na výlety. Naopak jeho hlavními činnostmi jsou podílení se na organizování denního programu dětí, příprava akcí, soutěží a her, při kterých děti vede. Dále doprovází oddíl při přepravě do tábora a zpět a v krajním případě může doprovázet děti k ošetření i mimo tábor. Praktikant má povinnost dodržovat pokyny hlavního vedoucího, jeho zástupce i oddílového vedoucího, ke kterému byl přiřazen. (Harmach et al., 2004)

Hospodář

Je osoba starší 18 let, která je podřízena hlavnímu vedoucímu. Hospodář by měl mít organizační schopnosti pro provoz tábora, měl by zvládat finanční hospodaření a znát všechny administrativní záležitosti, které jsou s konáním tábora spjaté.

Jeho hlavní funkcí je organizace a řízení všech hospodářských, tedy provozních pracovníků. Spolu s hlavním vedoucím je oprávněn disponovat se svěřenými finančními a materiálními prostředky, které jsou určeny pro provoz tábora. Hospodář je zodpovědný za dodržování provozního rozpočtu tábora, který byl schválen provozovatelem. Před zahájením tábora si převezme od provozovatele potřebné tiskopisy, výkazy, peněžní deník, deník spotřeby potravin, skladové karty, atd. Hospodář dále zajišťuje dodávky potravin a zboží podle předem sjednaných objednávek. S tím souvisí i zajištění řádného chodu kuchyně a plánování jídelníčku spolu s hlavním vedoucím, zdravotníkem a kuchařem.

S koncem tábora uzavírá výkazy spotřeby potravin a peněžní deník, zpracovává přehled stravovaných osob včetně finančních nákladů. Spolu s vedoucím tábora zpracovává podklady k výplatě odměn provozním pracovníkům. Na závěr provádí ekonomické zhodnocení celého tábora a vypracovává souhrnnou zprávu o hospodaření včetně návrhů na zlepšení provozních zařízení. (Harmach et al., 2004)

Kuchař

Je hlavní osoba činná na stravování dětí, která musí mít platný zdravotní průkaz a znát všechny hygienické předpisy týkající se přípravy stravy ve společném stravování. U kuchaře na dětském táboře se předpokládá znalost norem a předpisů pro přípravu stravy pro děti a mládež. Kuchař se řídí pokyny vedoucího tábora a hospodáře. Kuchař má právo

požadovat od provozovatele vhodné vybavení kuchyně a od hospodáře řádné zásobování potravinami. Předem si připravuje odbornou literaturu a receptury jídel, dbá na správné technologické zpracování a hospodárné využití potravin. (Harmach et al., 2004)

4 LETNÍ TÁBORY V LIBERECKÉM KRAJI

Liberecký kraj se vyznačuje bohatou přírodní krajinou, která je ideální pro rekreaci, odpočinek, ale i zábavu. Nachází se zde významná turistická místa, jako je například Český ráj, Lužické hory, České středohoří, Jizerské hory i část Krkonoš. Ne nadarmo je tedy tato oblast vyhledávaná i organizátory táborů. Zcela jistě by se na tomto území našlo několik táborů, které by stály za zmínění, to ovšem vzhledem k rozsahu práce není možné. Proto jsem si pro tuto práci vybrala šest organizací, které nabízejí tábory všeho druhu, a v této části se je budu snažit analyzovat.

4.1 Průzkum nabídky

Letní tábor zahrnujeme dle zákona pod tzv. zotavovací akci, která se chápe jako *„organizovaný pobyt 30 a více dětí ve věku do 15 let na dobu delší než 5 dnů, jehož účelem je posílit zdraví dětí, zvýšit jejich tělesnou zdatnost, popřípadě i získat specifické znalosti nebo dovednosti.“* (Zákon č. 258/2000 Sb.).

Osoba, která zotavovací akci pořádá, má dle §8 povinnost jeden měsíc před zahájením zotavovací akce ohlásit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví: termín a místo jejího konání, počet dětí zúčastněných na zotavovací akci, způsob jejího zabezpečení pitnou vodou a způsob zajištění stravování účastníků zotavovací akce. (Zákon č. 258/2000 Sb.) V rámci zotavovacích akcí pořádaných na území Libereckého kraje, musí pořadající osoba nahlásit tuto zotavovací akci na Krajské hygienické stanici Libereckého kraje.

Jedním z cílů této práce je i průzkum nabídky letních táborů pořádaných právě na území Libereckého kraje. Vzhledem k tomu, že neexistuje úplný a veřejný seznam pořádaných táborů, jedinou možností, jak získat tyto informace, byla právě návštěva Krajské hygienické stanice Libereckého kraje. Pracovnice této stanice mi poskytla výtisk seznamu z posledního roku, tedy 2018, protože seznam na rok 2019 není stále ještě kompletní. Nutno zmínit, že tato diplomová práce zahrnuje i příměstské tábory nebo tábory, kde je méně než 30 dětí. Z toho důvodu se neřadí pod zotavovací akci, a tím tak nepodléhá nahlášení na Krajskou hygienickou stanici.

Ze získaného seznamu ale vyplývá, že na území Libereckého kraje bylo v roce 2018: **121** nahlášených zotavovacích akcí, **15 111** zúčastněných dětí a **241** celkových běhů. Jako zajímavost bych uvedla několik organizací, které měly nejvyšší počet zúčastněných dětí. Například organizace Svět pohybu z.s., která táboří v rekreačním středisku Poslův mlýn v Doksech měla během devíti běhů **670** dětí. Podobně na tom byla i organizace SUMMER CAMPS z. s., která měla **630** dětí také během devíti běhů. Tato organizace pořádá svůj tábor na horské chatě Zvonice v Kořenově. Není pravidlem, že organizace pořádající tábory na území Libereckého kraje v tomto kraji i sídlí. V seznamu se najdou organizace sídlící například v Praze, Ústí nad Labem, Mladé Boleslavi, Čáslavi, Teplicích a jiných městech. Celý seznam příkládám v příloze 1.

4.2 Metodologie

Praktická část této práce se skládá ze dvou částí. Stěžejní pro tuto práci byla analýza šesti vybraných táborů, které jsou pořádány v Libereckém kraji. Tato analýza byla provedena na základě rozhovorů s organizátory či vedoucími těchto táborů. Vždy se říká, že je lepší na jednu věc nahlížet ze dvou stran. Z tohoto důvodu jsem se rozhodla, že práci doplním o pohled rodičů, jejichž děti se letních táborů účastní.

4.2.1 Výběr případů a respondentů

Jak ukazují výše zmíněné výsledky z průzkumu nabídky, je Liberecký kraj oblíbeným místem pro pořádání letních táborů. Troufám si říci, že je nabídka opravdu široká a všechny tábory jsou jistě něčím výjimečné. Tato práce ovšem nedovoluje svým rozsahem nabídnout zmínku o všech táborech v tomto kraji. Z tohoto důvodu jsem se rozhodla, že vyberu jen pár z nich a pokusím se je podrobněji analyzovat. Aby měla analýza větší smysl a ukázala čtenářům této práce různé typy táborů, vybrala jsem jich šest, které se dle mého od sebe výrazně liší.

Jako klasický příměstský tábor jsem volila prázdninovou akci s názvem Týdny pohybu hrou. Příměstské, ubytovací a zároveň i putovní tábory, nabízí jenom jedna z mála organizací a tou je Domov dětí a mládeže Větrník Liberec. Další organizací je firma Monroe Hodkovice, která se liší tím, že tábory nabízí jako standard pro děti od

svých zaměstnanců. Tábor ve Stodole nabízí pobyt pro menší děti, které jsou ubytované v nově zrekonstruovaném penzionu. Naproti tomu jsem vybrala skautský tábor, kde si naopak děti musí postavit týpí a postele, aby měly kde přespávat. Jako poslední jsem vybrala pionýrský tábor Tužín, který představuje to, co si asi většina z nás představí, když se vysloví slovo tábor. Všechny tyto organizace jsou určené pro děti, a přesto je každá jiná.

Tabulka 1: Přehled vybraných letních táborů

Organizace/Název tábora	Tábořiště	Webové stránky
Týdny pohybu hrou	Liberec Harcov	www.tphliberec.cz
Domov dětí a mládeže Větrník	Liberec, Oldřichov v Hájích	www.ddmliberec.cz
Firma Monroe	Lázně Libverda	x
Tábor ve Stodole	Zlatá Olešnice	www.tabor.vestodole.cz
Mustang - 27. oddíl skautů Liberec	Vápno	www.27skauti.cz
Pionýrská skupina Tužíňáci	Tužín	www.tuzin.cz

Druhým typem respondentů byli rodiče dětí, které se táborů v Libereckém kraji účastní. Prvotním plánem bylo oslovit pouze ty rodiče, jejichž děti navštěvují právě šest vybraných táborů, které analyzuji. Vzhledem k tomu, že neexistoval jiný způsob, jak kontakty na tyto rodiče získat, požádala jsem organizátory vybraných táborů, zda by mi tyto kontakty neposkytli. Ne všichni organizátoři byli ale k mé žádosti otevření, a proto se mi nepodařilo získat kontakty od všech. Kontakty mi scházely od prázdninové akce Týdny pohybu hrou a tábora pořádaného 27. oddílem skautů Mustang Liberec. Tím, že v dnešní době existují sociální sítě a vyhledávání cílových skupin je mnohem snazší, než kdy dříve, rozhodla jsem se, že si zkusím tyto rodiče najít sama. Na sociální síti Facebook existuje uzavřená skupina Liberecké maminky, na kterých jsou tábory často diskutovány. V této skupině je skoro 3,8 tisíce členů, mezi kterými jsou jak maminky, tak i tatínkové. Oslovila jsem tedy členy této skupiny s tím, že pokud mají děti, které navštěvují letní

tábory v Libereckém kraji, budu ráda za jejich vyplnění dotazníku.

Respondenty jsem tedy vybírala z dostupného výběru. Vzhledem k tomu, že byl dotazník anonymní, nevím, kolik respondentů odpovídalo z řad poskytnutých kontaktů a kolik z oslovených členů skupiny na sociální síti. Důležitý je ovšem celkový počet respondentů, kteří na dotazník odpověděli. Odpovědi byly tedy získány od 74 respondentů.

4.2.2 Metody sběru dat

Informace o šesti vybraných táborech jsem získávala ze dvou zdrojů. Základní informace byly nalezeny na webových stránkách, které má každá z vybraných organizací. Na těchto stránkách najdeme například popis organizace, nabídku táborů, obsazenost táborů, jaký typ táborů organizace nabízí či jaká je cena nebo délka jednotlivých táborů. Přestože firma Monroe také vlastní své webové stránky, informace o táborech jsou pouze vnitřními zdroji firmy, a proto žádné z nich firma veřejnosti neposkytuje. Z tohoto důvodu probíhal v tomto případě sběr informací pouze z druhého zdroje.

Druhým zdrojem získávání informací byl přímý rozhovor s organizátory či vedoucími těchto táborů. Chráska definuje rozhovor, jinak také interview, jako: *„metodu shromažďování dat o pedagogické realitě, která spočívá v bezprostřední verbální komunikaci výzkumného pracovníka a respondenta. Výhodou interview je hlubší proniknutí do motivů a postojů respondentů.“* (Chráska, 2007, s. 182). Rozhovory byly provedeny na základě patnácti předem připravených otázek, které se týkaly fungování a organizace tábora (viz. Příloha 2). Časová dotace těchto rozhovorů byla přibližně jedna hodina, za kterou byly získány informace ohledně historie organizací, dalších akcí pořádaných danou organizací, organizačního týmu, cílových skupin, ubytování a stravování táborníků, programu tábora, či určité propagace a podpory.

Na táboře Tužín jsem před třemi lety působila jako vedoucí oddílu a na Týdnech pohybu hrou jsem opakovaně působila jako vedoucí tři roky po sobě. V letech, kdy jsem se táborů účastnila, jsem bohužel netušila, že budu zpracovávat diplomovou práci na téma letních táborů, proto pozorování nebylo záměrem a neprobíhalo na základě předem

připraveného podkladu. Za dobu působení jako vedoucí jsem ovšem nasbírala mnoho zkušeností, kterými bych ráda tuto práci obohatila. Tento sběr dat bych nejvíce přiblížila k zúčastněnému pozorování, které Roman Švaříček popisuje jako: *pravděpodobně jednu z nejtěžších metod sběru dat v kvalitativním výzkumu. Můžeme ho definovat jako dlouhodobé, systematické a reflektivní sledování probíhajících aktivit přímo ve zkoumaném terénu s cílem objevit a reprezentovat sociální život a proces.*“ (Švaříček et al., 2007, s. 142 – 143)

Kromě sběru dat, která sloužila k analýze šesti vybraných táborů, jsem se zaměřila i na rodiče, kteří svým pohledem na tábory v Libereckém kraji tuto práci obohatili. Sběr dat od rodičů probíhal pomocí připraveného dotazníku během dubna a května roku 2019. Dotazníková technika byla zvolena z toho důvodu, aby výsledky byly anonymní a respondenti neměli problém s odpovídáním na některé otázky. Dotazník obsahoval celkem 15 otázek, které byly jak uzavřené, tak otevřené. Úvodní otázky se týkaly pohlaví respondentů, pohlaví a věku jejich dětí a typu místa, ve kterém rodiny žijí. Následující otázky byly zaměřeny na všeobecné informace o letních táborech. Tedy kolik táborů jejich děti během prázdnin navštíví, z jakého důvodu děti na tábor jezdí, jaké zaměření navštěvované tábory mají, jaká je jejich cena a další. Závěrečné otázky byly stěžejní a týkaly se hodnocení táborů, které děti navštěvují.

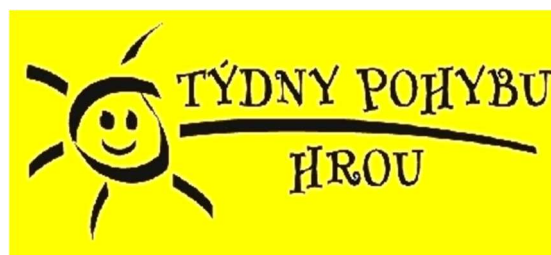
4.3 Výsledky analýzy vybraných táborů

V této části je na základě informací získaných od organizátorů či vedoucích, podrobně analyzováno šest vybraných táborů.

4.3.1 Týdny pohybu hrou

Popis organizace a její historie

Týdny pohybu hrou, dále jen TPH,
je atraktivní prázdninový program v podobě
týdenních kurzů s denním docházením pro děti a mládež. Tyto kurzy jsou vlastně typem

Obrázek 1: Logo TPH
Zdroj: TPH

příměstských táborů. TPH je organizováno již od roku 1996 a zajišťuje jej občanské sdružení TPH Liberec a TPH Activity, s. r. o. Cílem těchto kurzů je vytvoření atraktivního prázdninového programu, který je zaměřený zejména na děti pravidelně nesportující a děti s nedostatečně aktivní náplní volného času. Organizátoři TPH chtějí dětem nabídnout vhodnou pohybovou aktivitu, která má význam pro zdravý vývoj dětí a mládeže. Dalším cílem je, aby ukázali, že pohyb může být větší zábava než pasivní činnosti, jako jsou například počítačové hry, televize, telefony a podobně, které vedou k sedavému způsobu života přecházejícímu často z dětství až do dospělosti.

Ostatní činnost

Organizátoři se věnují pouze akci Týdny pohybu hrou, žádnou jinou činnost nenabízejí.

Organizační tým

Celkový počet organizačního týmu je 21 osob. Tento tým se skládá ze dvou organizátorů, kteří dohlíží na fungování jednotlivých kurzů. Dále je zde jedna osoba, již má na starosti formální záležitosti, jako jsou přihlášky, řešení změn, komunikaci s rodiči a další. Tři osoby zastupují funkci služby, která má na starosti dovoz svačín pro děti a dozor na horolezecké stěně. Dalších 15 lidí funguje jako oddíloví vedoucí. Jelikož je tato akce pořádána pod záštitou Technické univerzity, většina vedoucích oddílů i služby jsou studenty této univerzity, zpravidla pedagogických oborů. Někteří z nich tedy již pedagogické vzdělání mají. Jen málokdy se stane, že tyto funkce zastávají i jiní lidé, tedy nestudující. Často se na těchto dvou zmíněných funkcích lidé střídají. Z řad studentů je o tato místa veliký zájem, proto organizátoři povolili maximální účast jednoho člověka na čtyřech turnusech ze sedmi.

Nabídka táborů

Jak je již zmíněno výše, TPH nabízejí kurzy v podobě příměstských táborů pro děti a mládež. Zaměření kurzů je pohybové s kulturně vzdělávacím obsahem. Každý rok vychází na prázdniny 7 turnusů, které se vždy po týdnu mění. TPH jsou nabízeny vždy od pondělí do pátku od ranních do odpoledních hodin. Cena kompletního programu je 1.850 Kč včetně stravování, pojištění, dopravy a vstupů na sportoviště. Letošní turnusy

jsou znázorněny v příložené tabulce.

Tabulka 2: Termíny TPH pro rok 2019

Turnusy	Termín
I.	8. 7. - 12. 7. 2019
II.	15. 7. - 19. 7. 2019
III.	22. 7. - 26. 7. 2019
IV.	29. 7. - 2. 8. 2019
V.	5. 8. - 9. 8. 2019
VI.	12. 8. - 16. 8. 2019
VII.	19. 8. -23. 8. 2019

Prostředí tábora

Zázemí této prázdninové akce tvoří budova Katedry tělesné výchovy, která je součástí Technické univerzity v Liberci. V této budově probíhá většina aktivit. Do této budovy dochází děti každé ráno buď samy, nebo za doprovodu rodiče, v odpoledních hodinách je na stejném místě skupina rozpuštěna. V budově se nachází několik sociálních zařízení, která jsou rozdělena na dívčí a chlapecká. Dále zde mají děti k dispozici šatny, které jsou též rozděleny na dívčí a chlapecké a dále také na skupiny. Součástí šaten jsou i sprchy, které mohou děti využívat. V budově potom akce využívá kancelář, technickou místnost s veškerým sportovním nářadím a pomůckami, dvě velké sportovní haly a dvě malé sportovní haly, dále také společenskou místnost, kde probíhají schůzky vedoucích. Každé ráno se děti s vedoucím schází na chodbě, kde má každá skupina přistaven stůl a lavice, zde se i svačí, pokud je skupina v blízkosti budovy.

Akce využívá suterénů harcovských studijních kolejí a prostorů stadionu, který spadá též pod Technickou univerzitu. Dále je to například Liberecký bazén, liberecká přehrada, squash aréna v Kunraticích nebo jízdárna Prašný dvůr v Machníně, kam se dojíždí objednanou autobusovou dopravou. Na obědy se dochází do místní menzy, kde mají děti možnost zakoupení nějaké svačiny, zmrzliny a podobně.

Cílová skupina

Týdny pohybu hrou se zaměřují na poskytování kurzů pro děti a mládež ve věku 6 až 14 let, s přednostním zaměřením na děti pravidelně nesportující a děti s nedostatečně aktivní náplní volného času. Tyto kurzy jsou vhodné jak pro chlapce, tak i pro dívky, protože se zde nabízí několik aktivit, v nichž se každé dítě rozhodně najde. Maximální počet dětí na jeden turnus je 200. Děti jsou rozděleny do oddílů podle věku, to znamená, že v prvním oddílu jsou přibližně děti od 6 do 7 let a v nejstarším oddílu to jsou děti mezi 13 až 14 lety. V každém oddíle je přibližně 13 dětí, ale není to pravidlem. Ke změnám v počtu dětí dochází například za té situace, kdy jsou dva kamarádi v různých oddílech a chtějí být spolu. V těchto situacích organizátoři neřeší daný počet a kamarády přiřadí k sobě do oddílu, tedy jenom pokud není věkový rozdíl větší než dva roky. Každé dítě má omezenou účast pouze na dva turnusy za jeden pořádaný rok.

Doprava, ubytování a stravování

Vzhledem k tomu, že se jedná o příměstský tábor, odpadá organizátorům starost o dopravu a ubytování dětí. Na tábor i z tábora děti přivázejí jejich rodiče nebo jezdí městskou hromadnou dopravou. Děti, které rodiče nevyzvedávají, musí mít od rodičů podepsaný souhlas, že mohou odcházet samy. Jediná doprava, kterou organizátoři zajišťují, je objednaná autobusová doprava, která děti vozí na vzdálenější místa aktivit. Tím je myšlený liberecký bazén a u menších dětí také koňská jízdárna v Pavlovicích. Na této akci je dětem poskytována strava 2x denně. Svačiny ráno připravuje služba a mezi dopoledními bloky je následně roznáší jednotlivým vedoucím, kteří svačiny rozdělí dětem. Obědy jsou zařízené v menze na místních vysokoškolských kolejích, kam se mezi bloky všechny skupiny přesouvají. Zde dětem vaří zkušené kuchařky, které tu pracují přes celý školní rok.

Program, harmonogram jednotlivých dní

Každý oddíl má svůj vlastní rozvrh dne a týdne, podle kterého se řídí. Tyto rozvrhy se každý týden opakují, proto když dítě navštěvuje několikrát ten stejný oddíl, činnosti se

mu nemění. Činnosti v tomto programu jsou přizpůsobeny věku skupiny. Pro ty nejmenší děti jsou tu aktivity jako kreslení v přírodě a modelování, společenské hry, stavění stavebnice Lego, nafukovací hrad se skluzavkou, taneční plošiny, lezení po jednodušší horolezecké stěně, jízda na koni, bazén, keramika, koloběžky, zpívání a tak podobně. Pro větší děti už jsou aktivity více pohybově náročné, ale mají i aktivity oddechové. Jsou jimi například: branball, florbal, kanoistika, lukostřelba, sebeobrana, minigolf, horolezecká stěna, bazén, fotbal, vzduchovky, lanová dráha, bowling a další.

Každý týden je zakončený závěrečným odpolednem, kdy probíhají rozlučkové aktivity. Toto odpoledne je rozděleno po skupinách, pro skupiny 1 – 12 se koná uvnitř budovy Katedry tělesné výchovy, kde jsou pro děti připravena různá sportovní i jiná soutěžní stanoviště. Skupiny 13 – 15 mají na programu závěrečného odpoledne turnaj ve hře branball, která je všemi dětmi velmi oblíbená. Po odehrání zápasu se tyto tři skupiny přesouvají na budovu Katedry tělesné výchovy a připojují se k ostatním skupinám. Všichni děti i vedoucí se sejdou v dolní velké hale, kde probíhá „rozlučka“, na kterou jsou zváni i rodiče. Děti zde mají možnost vystoupit se svým připraveným číslem, jako je často tanec, zpěv, hra na hudební nástroj, čarování a jiné. Poté probíhá závěrečné focení, poděkování a odchod dětí. Níže uvádím harmonogram pondělního programu skupiny č. 13.

Tabulka 3: Harmonogram dne TPH, skupina č. 13

7:45 – 8:00	Předávání/příchod dětí
8:00 – 9:30	Sportovní hry
9:30 – 10:00	Výměna skupin a svačina
10:00 – 11:30	Stolní tenis
11:30 – 12:45	Oběd
12:45 – 14:15	Společenské hry
14:15 – 14:25	Výměna skupin
14:25 – 15:55	Horolezení
15:55 – 16:00	Osobní hygiena
16:00 – 16:15	Předávání/odchod dětí

Komunikace dětí a rodičů během tábora

Vzhledem k tomu, že se jedná o příměstský tábor a rodiče vidí své dítě přinejmenším denně po skončení akce, nemají děti ani rodiče potřebu se během dne telefonicky spojovat. Děti ale mají povoleno telefony na vlastní nebezpečí používat. Dále už je pouze v zájmu vedoucího, jaké pravidla s používáním telefonu nastaví. Připojení k wifi ovšem dětem umožněno není. Návštěvy rodičů během akce jsou po předchozí domluvě povoleny, ale nestává se, že by toho rodiče využívali. Rodiče jsou zváni na závěrečné odpoledne, a toho se někteří účastní.

Reklama, komunikace s rodiči, podpora organizace

Tato prázdninová akce využívá propagace především na svých webových stránkách, ale jejich reklamu můžeme najít třeba i v tisku. Nábor dětí probíhá přes webový portál, kde se vyplní elektronická přihláška. Rodičům dětí, které se již v minulých letech TPH účastnili, je rozeslán e-mail o otevření přihlášek na následující prázdniny. Organizátoři s rodiči komunikují nejčastěji přes elektronickou poštu nebo telefonicky. Týdny pohybu hrou jsou podporovány firmou Decathlon, která jim poskytuje trička pro vedoucí. Další podporující firmou je United Bakeries.

4.3.2 Domov dětí a mládeže Větrník

Popis organizace a její historie

Dům dětí a mládeže Větrník
je školské zařízení sídlící v Liberci.

Obrázek 2: Logo DDM Větrník
Zdroj: DDMLIBEREC

Toto zařízení poskytuje zájmové vzdělávání dětem, žákům a studentům, ale také pedagogickým pracovníkům, zákonným zástupcům nezletilých účastníků, popřípadě dalším fyzickým osobám. V DDM Větrník najdeme zkušené pedagogy a externí spolupracovníky, kteří nabízejí atraktivní programy s mnoha aktivitami. Jejich cílem je své účastníky něco nového naučit, ale také prostřednictvím partnerského přístupu

poskytnout prostor pro seberealizaci. Posláním organizace je vedení dětí a mládeže cestou zájmového vzdělávání, zážitků a zábavy k hodnotám a dovednostem pro život.

V minulosti se Dům dětí a mládeže Větrník nazýval Okresní dům pionýrů a mládeže (zkr. ODPM). Přesný datum vzniku ovšem není v žádných záznamech uveden. Nejstarší záznamy, které existují, jsou z roku 1957. V těchto záznamech je ovšem zmínka o fungování ODPM již v dřívějších letech. Pravděpodobně tedy muselo k založení dnešního DDM dojít již dříve.

Ostatní činnost

DDM Větrník poskytuje svým účastníkům celoroční nabídku, která obsahuje několik činností. Jednou z hlavních činností je poskytování kroužků pro děti, kterých je okolo stovky. Najdeme zde kroužky (ekologické, přírodovědné, výtvarné, keramické, řemeslné, hudební a taneční, počítačové, modelářské, ale i sportovní a turistické.) Dále se Větrník věnuje příležitostné činnosti, jako jsou soutěže, kurzy pro dospělé nebo jednorázové akce typu den dětí, karneval, pohádkový les, vánoční a velikonoční dílny a další. Pod záštitou DDM Větrník funguje také volnočasový otevřený klub pod názvem V Klub, který pořádá různé výukové a preventivní programy pro školy a nově také únikové hry.

Organizační tým

Větrník společně s V klubem zaměstnává 18 interních pracovníků, kteří pracují jako vedoucí pracovníci jednotlivých pravidelných činností, pedagogové volného času, odborníci pro ekonomické odvětví a další. Kromě stálých zaměstnanců tu pracuje téměř 100 externích pracovníků, kteří mají na starosti vedení kroužků, táborů a jiné činnosti. Větrník si zakládá na vzdělání pracovníků, proto všichni interní pracovníci musí mít pedagogické vzdělání a externí pracovníci musí mít alespoň pedagogický kurz, který poskytují právě ve Větrníku.

Tábory fungují na principu, že je hlavním vedoucím právě jeden interní pracovník, který za všechno odpovídá a pod sebou má externí pracovníky. Na příměstský tábor jsou to většinou tři externí pracovníci a na pobytové tábory se počet externích pracovníků liší

podle počtu táborníků a zaměření. Např.: letošní léto se bude pořádat dobrodružný pobytový tábor v Oldřichově, kde bude 6 pedagogických pracovníků. Z toho jeden interní, který bude zároveň hlavním vedoucím, programovým vedoucím i vedoucím oddílu. Dále zde bude jeden zdravotník, který je zároveň také vedoucím oddílu. Organizační tým pobytového tábora doplňuje kuchařský personál společně se správcem objektu. Například na tanečních táborech je ale personálu mnohem více, protože jsou tam potřeba i instruktoři.

Nabídka táborů

Většina táborů, které DDM Větrník nabízí, se váží k celoroční činnosti kroužků, tedy každý kroužek má i svůj tábor. Některé tábory ovšem nejsou nijak zaměřeny a k žádnému kroužku se nevztahují. Větrník nabízí převážně příměstské tábory, kterých bude letošní léto 35. Ty se konají každý týden a hodně se kryjí. Letošní léto jsou nabízeny tábory se zaměřením na: florbal, keramiku, lezení, mažoretky a roztleskávačky, modelářství, tanec, elektroniku, sport pro nejmenší, hudební nástroje a zpěv, kolečkové brusle, divadlo, chovatelství zvířat, pokusy, jezdectví na koni, deskové hry, turistiku a sport a v neposlední řadě také tzv. Všehochuť tábory. Většina těchto příměstských táborů se koná od pondělí do pátku, ale například tábor elektroniky je pouze na 4 dny. Ceny těchto táborů se pohybují v rozmezí od 1.300 Kč do 2.000 Kč. V ceně je vždy zahrnuto pojištění dítěte, obědy, MHD, vstupy, materiál a další.

Dalším typem táborů, které Větrník nabízí, jsou pobytové tábory, těch je oproti těm příměstským znatelně méně. Letošní léto jich nabízí celkem 6. Prvním z nich je tábor s názvem Po stopách 2019, který se bude pořádat ve dvou turnusech vždy na jeden týden, od soboty do pátku. Cena tohoto tábora je 4.500 Kč. Druhým táborem jsou Piráti z Radvance, který se koná 12 dní a jeho cena je 5.700 Kč. Další tábor s názvem VIVA je určený pro členy kroužku mažoretek. Ten trvá 10 dní a jeho cena je 3.200 Kč. Taneční pobytový tábor stojí 2.600 Kč a trvá pouze 6 dní. Posledním táborem je Dobrodružný tábor aneb za hůlkou Harryho Pottera. Tento tábor je týdenní a jeho cena je 3.200 Kč. V cenách táborů je zahrnuto pojištění, ubytování, strava, MHD, vstupy, materiál a ceny pro děti.

DDM Větrník jako jeden z mála poskytuje i třetí druh táborů a tím je tábor putovní. Ten nabízejí pod názvem TO Brouci a jeho hlavním obsahem je cykloturistika spojená s tábornickými dovednostmi a táborákem. Účastníci tábora budou putovat Lužickými horami a částí Českého Švýcarska. Ubytování je zařízeno ve stanech, které vozí doprovodné auto. Tento tábor trvá 11 dní a stojí 4.500 Kč. V ceně je zahrnuto pojištění, stravování, jízdné, ubytování, doprovodné auto, materiál a vstupy.

Prostředí táborů

U příměstských táborů je vždy jako zázemí tábora právě budova Větrníku, kde se děti každé ráno scházejí a odtud také odpoledne odcházejí. Některé aktivity se konají přímo ve Větrníku nebo na zahradě, která je jeho součástí. Často se ale pohybují po celém Liberci, chodí jak do lesa, na dětská hřiště, tak i do ZOO, Botanické zahrady, Babylonu, IQPARKU a dalších zábavních center, podle toho, jaké téma příměstský tábor má.

Pobytové tábory se nejčastěji odehrávají v Oldřichově v Hájích, kde má DDM Větrník vlastní ubytovnu. Děti spí ve společných pokojích se společným sociálním zařízením. Dále se zde nachází kuchyně a jídelna, společenská místnost a marodka. K ubytovně připadá velká zahrada, na které je ohniště, týpí a v blízkosti se nachází také ekocentrum, které je táborníky často využíváné. Asi kilometr od ubytovny je malá přehrada Fojtka, kam se děti chodí v teplých dnech koupat.

Cílová skupina

DDM Větrník nejčastěji navštěvují děti ve věkové hranici od 7 do 12 let. Pro ty jsou také určeny klasické kroužky. Větrník ovšem nabízí i speciální kroužky pro děti z mateřské školy, nebo adolescenty. Pro ně jsou potom určeny také samotné tábory. Každý tábor má určenou svoji věkovou hranici, která je ale hodně široká. Většina táborů je určena pro děti, které docházejí pravidelně na kroužky, proto mají tyto děti v přihlašování přednost. Pokud ale není naplněna celková kapacita kroužkovými dětmi, organizátoři dobírají táborníky z řad ostatních dětí. Na tábory, které nejsou pod záštitou žádného z kroužků, nemají děti, které docházejí do Větrníku, žádnou přednost.

Maximální stanovený počet táborníků se opět liší u každého z táborů. Největší

počet táborníků u příměstských táborů je 25, v tomto případě se jedná o tábor s názvem Taneční mix. Nejmenší možný počet táborníků nabízí příměstský tábor, který se nazývá Tancem k radosti. U příměstských táborů nejsou děti rozděleny do oddílů z důvodu menšího počtu. U pobytových táborů je počet táborníků omezený lůžky. Proto tábory pořádané v Oldřichově v Hájích mohou organizátoři poskytnout maximálně 37 dětem. Zde jsou děti rozdělené do oddílů maximálně po 10 dětech. V oddílech jsou děti věkově vyrovnané, to znamená, že v každém oddílu jsou děti mladší i starší.

Obrázek 3: Ubytovna v Oldřichově
Zdroj: DDMLIBEREC

Doprava, ubytování a stravování

Dopravu na tábory od DDM Větrník si zajišťují sami rodiče. Je to proto, že je tábořiště blízko Liberce a hlavně, že jsou tyto tábory určené pro menší počet dětí a nasmlouvaná hromadná doprava by vyšla zbytečně drahé.

Stravování na pobytových táborech v Oldřichově v Hájích je zajištěno 5x denně, děti se stravují přímo v ubytovně, kde mají zajištěný veškerý servis. Na příměstských táborech mají děti zajištěný pouze oběd. Ten je vždy předem domluvený v nejbližších restauracích či jídelnách od místa aktivit. Na putovním táboře se děti nejčastěji stravují tím, co si společně uvaří na připraveném ohništi, nebo v restauracích.

Jak už bylo zmíněno výše, pobytové tábory jsou nejčastěji pořádané v Oldřichově v Hájích, kde má Větrník svoji ubytovnu. Na ubytovně mají pro děti k dispozici 2 – 5 lůžkové pokoje se společným sociálním zařízením. Děti mají na ubytovně připravené spací potřeby, ale přesto si berou svoje spacáky, neboť mají v rámci tábora přespání v týpí, kde spacáky využijí. Na putovních táborech je spaní

zařízené ve stanech, které doprovodné auto doveze spolu se spacími potřebami přímo do místa, kde budou následující noc tábořit.

Program, harmonogram jednotlivých dní

Program jednotlivých táborů pořádaných DDM Větrník se velmi liší. Je to z toho důvodu, že jsou zaměřeny na různé činnosti a hlavně jsou pořádány jinými vedoucími. Tábory, které jsou pořádány pod záštitou některých z kroužků, se převážně věnují aktivitám vztahujícím se právě k celoroční náplni daného kroužku. Například tábor deskových her nebude mít v hlavní náplni zpěv nebo chovatelství zvířat. A tak je to i u jinak zaměřených táborů. Samozřejmostí ovšem je, že hlavní činnost vždy doplňují i jiné aktivity. Na všech táborech se chodí na výlety, pobývá se na zahradě, v lese a tak podobně. Často se navštěvují instituce, které s tématy nějakým způsobem souvisí. Při zoochovatelském táboru se chodí do ZOO, při táboru s názvem pokusohraní se zase navštěvuje IQPARK, nebo IQLANDIA.

U všeobecně zaměřených táborů je činnost velmi rozmanitá. To platí především u těch příměstských, zde najdeme činnosti jako je kreslení, zpívání, pohybové aktivity, výlety a návštěva institucí, deskové hry, pobyt na zahradě, soutěže, bazén, hry v přírodě a plno dalších. I u všeobecně zaměřených pobytových táborů jsou aktivity velmi rozmanité. V tomto případě se ale program váže vždy k celotáborové hře. Letošní rok bude u všeobecně zaměřeného tábora téma celotáborové hry Harry Potter, takže se táborníci mohou těšit na čáry a kouzla. Minulý rok bylo téma Cesta do pravěku, takže se děti staly badateli a mířily až za dinosaury. Součástí programu byla i návštěva Dinoparku v Liberci. Denní harmonogram příměstských i pobytových táborů je zobrazen v přiložených tabulkách.

Tabulka 4: Harmonogram dne příměstských táborů

7:45 – 8:00	Příchod dětí
8:00 – 11:30	Dopolední blok
11:30 – 12:30	Oběd
12:30 – 16:00	Odpolední blok
16:00	Ochod dětí

Tabulka 5: Harmonogram dne pobytových táborů

8:00	Budíček
8:00 – 9:15	Ranní hygiena, snídane
9:30 – 12:00	Dopolední program
12:00 – 13:00	Oběd
13:00 – 14:00	Polední klid
14:00 – 15:30	1. část odpoledního programu
15:30 – 16:00	Svačina
16:00 – 18:00	2. část odpoledního programu
18:00 – 19:00	Večeře
19:00 – 21:00	Večerní program
21:30	Večerka

Komunikace dětí a rodičů během tábora

Děti mají výslovně zakázáno používat během všech táborů telefony. Pokud se děti potřebují urgentně spojit s rodiči, nebo naopak, domluví se s vedoucím a ten případně poskytne pro hovor svůj telefon. Na pobytových táborech ovšem funguje zasílání dopisů, na které jsou děti zvyklé a vždy se na to velmi těší. Návštěvy rodičů nejsou zakázané, ale organizátoři jsou radši, když se návštěvy nekonají. Podle nich to zbytečně narušuje průběh tábora. Samozřejmě, když je nějaký problém a rodiče se s vedoucím domluví, tak přijet můžou.

Reklama, komunikace s rodiči, podpora organizace

DDM Větrník využívá ke své propagaci převážně vlastní webové i facebookové stránky, kde zájemcům poskytuje veškeré informace. Některé informace dávají do zpravodaje Liberecka, kde si jich čtenář může také všimnout. Nábor účastníků probíhá tím způsobem, že jsou na konání tábora nejdříve upozorněny děti, které docházejí na pravidelné kroužky. Ty mají tu výhodu, že se mohou na tábor přihlásit jako první. Přihlášku najdou rodiče vždy na webových stránkách, kde si ji vytisknou, podepíší a osobně přinesou do Větrníku. Komunikace s rodiči probíhá převážně přes emaily, ale často využívají i osobní schůzky přímo ve Větrníku.

Podpora organizace probíhá z více zdrojů. DDM Větrník nemá přímo jednotlivé sponzory, ale jsou podporováni Libereckým krajem, městem Liberec i Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Vedení Větrníku navíc často žádá o různé dotace, takže když se jim podaří uspět, mají finanční podporu i z této oblasti.

4.3.3 Tábor společnosti Monroe

Popis organizace a její historie

Tábor společnosti Monroe Czechia, s. r. o., která sídlí v Hodkovicích nad Mohelkou, funguje pod záštitou odborové organizace firmy. Ta svým zaměstnancům zajišťuje v rámci kolektivní smlouvy kulturní servis. Mezi pracovně právní závazky patří obstarávání mezd zaměstnancům, benefity, pravidla, dohody a jiné. Jednou částí z kulturního servisu pro zaměstnance je také zajišťování dětských táborů. Tyto tábory jsou potom pro děti zaměstnanců společnosti částečně dotované.

Historie táborů pořádané společností Monroe se datuje vlastně od nepaměti. Dříve měla společnost vlastní táborové středisko až do roku 1995. V roce 1996 zahraniční vlastník odkoupil část firmy i s tábořištěm, takže tento koncern, který funguje pod názvem Monroe Czechia o tábořiště vlastně přišel. Bylo těžké najít pro tolik dětí nové tábořiště, ale organizátorům se tábor podařil udržet, avšak za okolností, že si každý rok tábořiště pronajímají.

Ostatní činnost

Tato odborová organizace spolupracuje s místními, tedy hodkovickými spolky, se kterými společně pořádají akce jako je pálení čarodějnic a mikulášskou besídku. Při pálení čarodějnic mají vždy vymyšlený program, jako jsou různé soutěže pro děti, vyhlášení nejlepších kostýmů a závěrečné vystoupení se scénkou, při které je vždy zapálená vatra. Při mikulášské besídce mají pro děti připravenou čertovskou cestu, po které dojdou až k Mikulášovi, který jim předá balíček. Po této cestě prochází děti různými atrakcemi a plní různé disciplíny. I tyto akce jsou dotované společností Monroe, proto mají děti zaměstnanců balíček zdarma. Akce jsou ovšem volně přístupné i jiným dětem,

ty však musí mít balíček zaplacený.

Organizační tým

Tým, který se podílí na přípravě a vedení pobytového tábora, má okolo 30 členů. Vzhledem k tomu, že je tábor nabízen pro veliký počet dětí, je nutností, aby zde byly zahrnuty všechny náležité funkce. Najdeme tu tedy hlavního vedoucího, zástupce vedoucího, programové vedoucí a oddílové vedoucí, oddílové praktikanty, zásobovače a hospodáře, dvě osoby zdravotního personálu a zhruba 5 až 6 lidí obstarává chod kuchyně. Na příměstských táborech jsou většinou dva až tři vedoucí.

Tábor funguje tak, že děti starší 15 let, které na tábor jezdily jako táborníci, se na něj vrací jako personál. Nejdříve pomáhají v kuchyni, která je podle organizátorky tzv. „křest ohněm“, a když jím zdárně projdou, další rok již pokračují jako oddíloví vedoucí. Funkce vedoucích často zastávají i samotní zaměstnanci firmy, kteří jsou od firmy na konání tábora uvolněni. Firma si tedy nezakládá na vzdělání personálu, ale spíše na zkušenostech a spolehlivosti.

Nabídka táborů

Tato odborová organizace poskytuje dva druhy táborů. Prvním z nich je tzv. „Velký tábor“, který je pobytový a koná se 14 dní. Tento „Velký tábor“ má vždy během prázdnin pouze jeden turnus. Dalším druhem jsou příměstské tábory, které organizace nazývá „Mini tábory“. Ty se pohybují v rozpětí 5 až 8 táborů za léto a konají se vždy od pondělí do pátku. Je tedy časté, že se Velký tábor s Mini tábory vzájemně kryjí. Letní tábory jsou zde totiž podřízené celozávodní dovolené, proto když je celozávodní dovolená mimo Velký tábor, tak se pořádají i „Mini tábory“. Pokud je dovolená stejně jako „Velký tábor“, tak „Mini tábory“ nejsou. Dá se říci, že Mini tábory jsou vlastně služba pro zaměstnance, aby měli přes léto kam dát své děti, když jsou v práci.

Oba tyto tábory jsou přednostně nabízené dětem zaměstnanců, když se ovšem kapacita těmito dětmi nenaplní, jsou tábory nabízené i veřejnosti. Rozdíl je ovšem v ceně táborů, protože zaměstnanci mají tábory zčásti dotované od firmy. „Velký

tábor“ stojí děti zaměstnanců 1.800 Kč a ostatní 4.200 Kč. „Mini tábor“ mají děti zaměstnanců za 600 Kč a ostatní za 1.800 Kč.

Prostředí tábora

Velký, tedy ubytovací tábor, se v současné době koná na tábořišti v Lázních Libverda za Obřím sudem. Toto tábořiště si firma pronajímá od společnosti Magna, která sídlí v Liberci. Tábořiště se nachází na louce uprostřed lesa, takže je tam ticho a klid. V tábořišti najdeme chatky, ve kterých bydlí děti. Dospělí spí ve zděné budově, ve které se nachází i kuchyň a společenská místnost, jež je využita za nepříznivého počasí. Táborníci používají sociální zařízení, které se také nachází ve zděné budově. Oproti některým jiným táborům je do tohoto tábořiště přivedena i elektřina, takže je i teplá voda samozřejmostí. Uprostřed tábořiště se nachází sportovní hřiště, dětské prolézačky se skluzavkou a ohniště, u kterého se táborníci večer schází.

Mini tábory se odehrávají přímo v Hodkovicích nad Mohelkou. Zde má firma vlastní kulturní klubovnu, takže se zde mohou na příměstských táborech všichni scházet. Většina aktivit je pro děti ale připravena venku, ať už v Hodkovicích nebo i okolních městech.

Cílová skupina

Na Velký tábor jsou organizátoři omezeni lůžky, proto je maximální stanovený počet 120 dětí. Kapacita je bez problému naplněna každý rok, organizátoři mají spíše problém s nedostatkem míst. Na tento tábor se mohou přihlásit děti od 7 let až do ukončení 9. třídy základní školy. Děti jsou zde rozděleny do 7 až 8 oddílů a ty jsou vždy sestavené podle věku. Počet dětí v oddílu je určený věkem, v mladších oddílech je dětí přibližně 8, ve starších 12 a v těch nejstarších jich může být i 20. Je zde ale ještě jedna specialita a to je dělení dětí na tzv. flotily, které jsou zkombinované napříč věkem. Každá flotila se skládá z dětí od nejmenšího po nejstarší, který je vždy kapitán flotily. V těchto sestavách fungují jako týmy při bojovkách, soutěžích a dalších činnostech, kdy flotily soupeří proti sobě.

Na Mini tábory se může přihlásit maximálně 20 dětí. Je to omezeno počtem

vedoucích a především programem. Příměstské tábory jsou určeny pro menší děti, zhruba od 5 do 11 let. Dělení do oddílů záleží na počtu dětí, když jich je 20, tak jsou rozděleny většinou do tří menších skupin. Když jich je přibližně deset, tak do jedné až dvou skupin.

Doprava, ubytování a stravování

Doprava na tábor pořádaný společností Monroe je zajištěna hromadným autobusem, který táborníky nabírá v Hodkovicích nad Mohelkou a dováží je až do Lázní Libverda. Děti jsou zde ubytovány v pevných chatkách, kde se nachází 4 až 6 lůžek. Lůžkoviny jsou dětem poskytnuty od organizátorů, některé děti si však vozí svoje spacáky.

*Obrázek 4: Chatka v táboru od společnosti Monroe
Zdroj: LDTLIBVERDA5*

Stravování je zajištěno v tábořišti. Kuchyň se nachází v pevné budově a stará se o ni kuchyňský personál. Do stejné budovy se děti chodí 6x denně stravovat. Táborníci s sebou nemusí vozit ešusy a tak podobně, všechno nádobí mají k dispozici od organizátorů.

Program, harmonogram jednotlivých dní

Program na Velkém, tedy pobytovém táboru je vždy sestavený podle celotáborové hry. Na Velkém táboru bylo v minulém roce téma „Bohové a hrdinové Olympu“. Organizátoři mají na každý rok předem připravený harmonogram celého tábora a každého dne zvlášť. Mně byl poskytnut harmonogram právě z loňského roku, kde byl cíl

celotáborové hry vymyšlen takto: „*Vláda starých olympských bohů pomalu končí. Jejich síla postupně slábne a oni vědí, že jedinou záchranou je najít za sebe své nástupce. Proto si povolali děti. Zatím jsou jen pouhými otroky, ale olympští bohové dobře cítí vnitřní sílu a vkládají do nich své naděje. Ze všech otroků se mohou stát nástupci hlavních řeckých bohů. Mohou získat jejich sílu a moc. Nejprve musí projít cestu od otroka, přes právoplatné občany Řecka, poté se stanou hrdiny a nakonec mohou vystoupit na samotný Olymp a postavit se bok po boku olympským bohům. Budou tedy plnit 7 úkolů. Většinou to bude boj proti nějaké bájně příšeře jako třeba hydra, harpyje atd. Po splnění z dětí budou právoplatní polobohové.*“ Každý z vedoucích tedy představoval jednoho z bohů a praktikanti byli tzv. archonti, což jsou řečtí úředníci, kteří dbají na pořádek v řecké obci. Všichni měli stejný oděv nazývaný chiton, ve kterém celý tábor doprovázeli tuto hru. Děti měly za úkol plnit různé úkoly, aby se dostaly z úrovně otroků až na úroveň polobohů, jak je sepsáno v cíli. V rámci tábora probíhají různé aktivity, které se konají společně, v oddílech, nebo flotilách. Tyto aktivity se odehrávají buď v tábořišti, nebo i mimo tábor. Jeden den je na Velkém táboře určený pro celodenní výlet. Každý oddíl si však celodenní výlet plánuje sám, jedni si vyberou, že chtějí jet na zámek, druzí na Smrk a jiní třeba na koupaliště. Harmonogram dne na Velkém táboře uvádím v tabulce níže.

Tabulka 6: Harmonogram dne - Tábor Monroe

7:30	Budíček
7:30 – 8:15	Rozcvička a ranní hygiena
8:15 – 9:15	Snídaně
9:30 – 12:00	Nástup a dopolední program
12:00 – 14:00	Oběd a polední klid
14:00 – 18:00	Odpolední program
18:00 – 19:00	Večeře
19:00 – 21:00	Nástup a večerní program
21:00 – 21:30	Večerka

I příměstské tábory jsou sestaveny vždy podle celotáborové hry. Téma se každý týden mění, takže děti mohou projít za celé prázdniny například od policejního tábora, přes kouzelnický, až po umělecký. Proto zde aktivity bývají více rozmanité. Jeden den v týdnu je určený pro hromadný výlet, který se vždy plánuje dopředu. Buď je to pěší výlet, ale spíše se někam jede vlakem nebo autobusem. Ostatní dny se řídí denním harmonogramem, kdy rodiče přivedou dítě ráno v 8 hodin, poté se konají aktivity prvního bloku, odchází se na oběd a po obědě je druhý blok, který končí v 16 hodin.

Komunikace dětí a rodičů během tábora

Na všech táborech mají děti povolené telefony, organizátoři je nijak neomezuji. Komunikace mezi dětmi a rodiči může proto probíhat právě přes telefon. Vedoucí mají s dětmi většinou dohodu, že mohou telefony používat pouze v chatkách a to z toho důvodu, aby je někde neztratily a hlavně aby tím nekazily program ostatním dětem. Děti tuto dohodu respektují. Organizátoři uvádějí, že děti jsou na táboru stejně tak vytížené, že na nějaký telefon nemají ani čas. Vzhledem k tomu, že jejich táborníci jezdí na tábor dobrovolně a několik let, tak je tábor baví a nemají potřebu dělat s telefony nějaké problémy. Na příměstských táborech se s telefony skoro nesetkávají, protože mají děti možnost komunikovat s rodiči každý den po ukončení tábora. Na pobytovém táboru stále funguje komunikace pomocí dopisů. Malé děti každý den čekají na poštu, rodiče jsou zvyklí psát a často posílají i balíčky.

Návštěvy rodičů během tábora nejsou povoleny, dokonce mají v instrukcích k táboru přímo napsané, že jsou návštěvy zakázány. Tábor je zajetý několik let a s většinou rodičů se organizátoři znají osobně, takže rodiče nemají potřebu děti nějakým způsobem kontrolovat. Když už k tomu dojde, tak děti pouští za rodiči na bránu, ale do tábořiště je nepouští.

Reklama, komunikace s rodiči, podpora organizace

Propagace táborů společnosti Monroe funguje pouze na principu uvnitř firmy. Organizátoři posílají rodičům letáčky s nabídkou pomocí firemní sítě a dále také existuje síť firemních nástěnek, kam se nabídka vždy vyvěsí. Rodiče, kteří nejsou zaměstnaní, se většinou o táboru dozví od nějakých známých, kteří ve firmě Monroe pracují. Organizátoři nemají potřebu šířit reklamu i mimo firmu, protože jsou tábory vždy rychle obsazené.

I přihlášky se zasílají pomocí firemní sítě. Rodiče je potom nosí vyplněné a podepsané přímo do kanceláře, kde hlavní organizátorka sídlí, nebo je mohou zaslat přes elektronickou poštu. S přihláškou organizátoři zasílají i přesné instrukce, co dětem na tábor sbalit, kdy a kde je plánovaný odjezd a příjezd a tak podobně. Pokud se chtějí rodiče na cokoli zeptat, mohou opět využít firemní síť nebo osobní schůzku.

O finance na všechny tábory se stará firma, takže organizátoři nemají práci se sháněním nějakých sponzorů. V tomto případě mají zaměstnaní rodiče ještě tu výhodu, že jim firma tábor zčásti dotuje.

4.3.4 Tábor ve Stodole

Popis organizace a její historie

Tábor ve Stodole provozuje jeden ze zakladatelů turistického oddílu mládeže s názvem SpT, který vznikl již od roku 1995.

Obrázek 5: Logo tábora ve Stodole
Zdroj: VESTODOLE

V tomto roce dostali tři mladíci nápad, že se zkusí zabavit nějakým jiným způsobem než jejich vrstevníci. Posbírali několik dětí od známých a vydali se s nimi do včelařské zahrady, kde pro ně uspořádali něco ve smyslu tábora, který se konal pod záštitou kroužku včelařů. Tito mladíci měli velikou fantazii a tím, že krátce předtím vyšli ze školy, měli na vzdělávání svůj názor. Chtěli tedy nadále pracovat s dětmi, které si na včelařském táboru získali a předávat jim vědomosti jinou, netradiční formou - pomocí prožitku. Rok na to se zájem dětí zvýšil, a tak byli mladíci nuceni k pronájmu celého tábořiště. Od toho roku 1995 vystřídal několik tábořišť, až si v roce 2010 koupili svoje v Rabštejnské Lhotě. Tábor se jim natolik rozrůstal, že se z jednoho turnusu rozrostl až na čtyři turnusy. V roce 2015 dostal jeden ze zakladatelů nápad, že zrekonstruuje svoji starou stodolu, aby se měli kde s ostatními vedoucími a zároveň kamarády během celého roku scházet. Když zrekonstruoval stodolu, napadlo ho, že by tam mohl vzít i ty nejmladší děti ze svého turistického oddílu a připravit je tak na velký tábor. Tímto příběhem tak jeden z organizátorů dostal až k tomu, že založil Tábor ve Stodole.

Ostatní činnosti

Kromě Tábora ve Stodole pořádá zakladatel i již zmíněný pobytový tábor v Rabštejnské Lhotě, společně se svými dvěma kamarády. Jako turistický oddíl se nescházejí pravidelně, ale pořádají pro své oddílové děti srazy, které se konají jednou až dvakrát do roka. Tyto srazy mají podobu prodloužených víkendů na nějaké pronajaté chalupě, nebo právě ve Stodole

Organizační tým

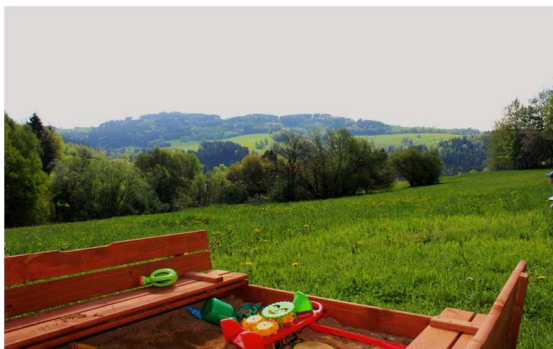
Tábor ve Stodole je kapacitou spíše menšího charakteru, proto se organizační tým skládá pouze z pěti lidí. Tři lidé zastávají funkci vedoucího oddílu a dva lidé zajišťují chod kuchyně. Neřeší se zde žádný hlavní, ani programový vedoucí, tábor funguje na spolupráci všech vedoucích oddílů. Jeden z vedoucích je vždy zároveň i zdravotníkem. Vedoucí ve Stodole se velmi často opakují, jen zřídka tam jezdí někdo nový. Všichni vedoucí jsou ale z řad táborníků, kteří vyrůstali v Rabštejnské Lhotě. Proto jsou tito vedoucí již osvědčení a tím pádem organizátor neřeší vzdělání, ale spíše zodpovědnost a talent pro práci s dětmi.

Nabídka táborů

Ve Stodole se tábor pořádá většinou v jednom turnusu, pouze v roce 2016 byly turnusy dva. Tábor ve Stodole je ubytovací tábor, který je desetidenní. Tento tábor je specifický svým ubytováním, tedy nově zrekonstruovaným penzionem vybudovaným ze staré stodoly. Cena tábora je 3.990 Kč, v níž je zahrnuto ubytování, stravování, jízdné, materiál, vstupy a táborová trička. Tábor je všeobecný, ale vždy se jeho program řídí celotáborovou hrou. V letošním roce 2019 se tábor pořádá v termínu od 2. 8. do 11. 8. a tématem celotáborové hry budou vikingové.

Prostředí tábora

Stodola se nachází na pomezí Jizerských hor a Krkonoš, v malebné vesničce Zlatá Olešnice. Díky této lokaci je Stodola ideálním místem pro dětské pobyty všeho druhu. Přilehlé louky jsou součástí areálu, ty se využívají jako hřiště pro několik aktivit. Pod Stodolou se nachází dětské prolézačky, klouzačka a pískoviště. Na zahradě se nachází altán, kam se mohou děti schovat před deštěm nebo si zde opéct něco dobrého na ohni. Nedaleko Stodoly jsou i lesy, kam táborníci také často vyrážejí. Dále je přímo ve vesnici k dispozici koupaliště, dětské hřiště a vybavená sportovní hala.

Obrázek 6: Louka s pískovištěm
Zdroj: VESTODOLE

Obrázek 7: Výhled z terasy
Zdroj: VESTODOLE

Cílová skupina

Tento tábor je určený výhradně pro menší děti. Spodní hranice je 5 let, ale po předchozí domluvě je možné vzít i děti mladší. Podmínkou je, aby dítě bylo samostatné ve stravování, osobní hygieně a hlavně, aby bylo natolik vyzrálé, že ten týden vydrží bez rodičů. Horní věková hranice je 11 let. Maximální počet dětí ve Stodole je 17, je to sice menší počet, ale organizátoři chtějí, aby se dětem mohli věnovat individuálně, proto tento tábor ani navyšovat nechtějí. Děti jsou rozděleny do dvou až tří oddílů, ale některé aktivity dělají i všechny děti společně. Tábor je určen pro širokou veřejnost.

Doprava, ubytování a stravování

Dopravu dětí na tábor si rodiče zajišťují sami. Většina dětí do Stodoly přijíždí maximálně z Liberce, takže to není tak daleko. Navíc si rodiče menších dětí rádi prohlédnou místo, kde bude jejich dítě více jak celý týden přebývat. Když je potřeba a rodiče nemají auto, nebo neexistuje jiný způsob, jak by dítě na tábor dopravili, je možnost domluvit se s organizátorem a ten pro dítě dojede.

Ubytování je zařízeno v penzionu v nově zrekonstruované stodole. Samotná budova penzionu je patrová a byla navržena přímo pro dětské pobyty. V horním patře je prostorná společenská místnost se stoly a židlemi a moderní plně vybavená kuchyně. Společenská místnost poskytuje dostatek prostoru pro hru i další aktivity a současně slouží jako jídelna. Nechybí zde piano, kytara, drobné hudební nástroje. V přízemí budovy jsou dvě oddělené ložnice pro děti, další ložnici mají děti v podkroví.

K dispozici jsou celkem tři toalety a koupelna s dvěma sprchami. Vedoucí jsou v neustálém kontaktu s dětmi, neboť i jejich pokoj je v blízkosti těch dětských. Organizátoři se snaží udělat vždy dívčí a chlapecký pokoj a také ctít přání rodičů, jestli sourozenci mají být spolu, nebo nemají. Lůžkoviny jsou připraveny organizátory.

*Obrázek 7: Pokoj ve Stodole
Zdroj: VESTODOLE*

*Obrázek 8: Společenská místnost
Zdroj: VESTODOLE*

Děti se stravují přímo ve Stodole, kde je plně vybavená kuchyně a kde jim vaří zkušení kuchaři. Organizátoři chtějí, aby si děti z tábora odvezly také nové dovednosti, proto je nechávají, aby si samy vaření vyzkoušely. Stravování je zajištěno 6x denně.

Program, harmonogram jednotlivých dní

Program je vždy podmíněný etapovou hrou, která má daný scénář. Aktivitu se odehrávají jak ve Stodole, v lesích, na zahradě nebo se chodí či jezdí někam mimo vesnici. I každý výlet se organizátoři snaží naplánovat tak, aby nějak souvisel právě s tématem celého tábora. V minulých letech navštívili například nedaleké Bozkovské jeskyně nebo na lodích sjížděli Jizeru. Když je hezké počasí, chodí se na koupaliště, které je přímo ve vesnici. Jinak jsou aktivity velmi pestré: zpívá se s kytarou, hrají se pohybové hry, plní se různé úkoly, učí se morseovku, poznávání květin, rozdělávání ohně, vyrábějí se keramické výrobky, učí se základy typografie a další. Organizátoři se snaží držet notu klasického tábornictví, ale především se snaží rozvíjet dětskou fantazii na bázi daného příběhu tak, aby jim to celé dávalo smysl.

Letošní tábor nese téma Vikingové a organizátoři se budou snažit navodit téma tímto příběhem: „*Mocný vládce Vikingů, nezkrotný dobyvatel a otec tří synů, sám velký Kostitřas, naposledy ulehá na své lůžko, je nemocen a nezbývá mu moc času. Čeká ho nelehké rozhodnutí. Kterému ze svých tří synů předá vládu? Kdo se stane mocným vládcem celého území a všech Vikingů? Jeho zemi dochází potraviny a lidu začíná být více, než sám zvládne uživit. Kostitřas dlouho přemýšlel nad řešením budoucnosti země, kterou celý život budoval. Sepsal tedy na kus pergamenu 6 nelehkých úkolů. Ten syn, který se vydá do neznámého a splní všechny úkoly, stane se vyvoleným. Všechny syny čeká dlouhá cesta plná dobrodružství a zapeklitých úkolů, ale také bezmoci a vyčerpání. Pomohou jim indicie, které získají cestou? Kdo zvítězí v bitvě síly a cti? Kdo usedne na trůn jako nejmocnější vládce? Přidejte se k jednomu ze tří synů a ukažte, co ve vás je!*“

Harmonogram dne se snaží organizátoři držet pořád podobný, ale hodně záleží na tom, jaké etapové hry je ten den čekají a kde se budou odehrávat. Proto se časy v harmonogramu mohou často lišit.

Komunikace dětí a rodičů během tábora

Telefony nemají děti zakázané, ale mají s jejich používáním stanovená pravidla, například je mohou používat pouze na pokojích. Někteří rodiče mají potřebu se svými dětmi komunikovat, takže je organizátoři nijak neomezují. Vzhledem k tomu, že jsou na tomto táboře menší děti, které jsou v dnešní době zvyklé koukat například po obědě na pohádky, tak jim mohou rodiče přibalit i počítače a organizátoři jim pohádky pustí. Vedení tábora ovšem za telefony ani počítače neručí. Komunikace na tomto táboře probíhá také přes Questbook, kam rodiče píšou vzkazy pro děti a organizátoři je dětem potom tisknout, a dávají přečíst. Dále se také drží zvyk, že se posílají dopisy a balíčky poštou. Návštěvy rodičů na tomto táboře nejsou vítané.

Reklama, komunikace s rodiči, podpora organizace

Tábor ve Stodole používá reklamu pouze na svých webových stránkách. Informace o zahájení přihlášek odesílají rodičům již zúčastněných dětí přes elektronickou poštu. Vyplněné přihlášky se potom zasílají elektronicky přes webový formulář.

Komunikace s rodiči probíhá nejčastěji pomocí již zmíněné elektronické pošty nebo telefonicky.

Organizátor tábora ve Stodole uvádí jako největší sponzory organizační tým, který to dělá dobrovolně bez nároku na jakoukoliv odměnu. Jinak žádné oficiální sponzory nemají. V přihlášce uvádějí, že uvítají přebytky ze zahrádky, takže jsou rodiče zvyklí a často jim na tábor přivezou domácí rajčata, brambory, okurky a podobně.

4.3.5 Mustang - 27. oddíl skautů Liberec

Popis organizace a její historie

Skaut je mezinárodní organizace, která má v Čechách skoro stoletou tradici. Je to největší dětská organizace u nás, ke které se k dnešnímu roku hlásí přibližně 64 000 členů.

Pod zastřešující organizaci Skaut dále spadají střediska, která se ještě dělí na oddíly. Středisko v Liberci vzniklo v roce 1972,

vzhledem k situaci muselo středisko vystupovat jako turistický oddíl, ale činnost probíhala čistě Skautská. Pod Liberecké středisko patří právě i 27. oddíl skautů, který se nazývá Mustang a vznikl v roce 1983. Tento oddíl je určen pouze pro chlapce. Cílem celé organizace je vychovat člověka pro život, předat mu hodnoty, vypěstovat v něm schopnost spolupráce a zároveň i usilovat o to, aby byl samostatný. Celkově by se dalo říci, že vedou děti k všeobecnému rozvoji. Součástí metod je i pobyt v přírodě, ke které si děti získávají kladný vztah.

*Obrázek 9: Logo Mustang
Zdroj: 27SKAUTI*

Ostatní činnost

Mustang funguje jako chlapecký oddíl, který je založen na celoroční činnosti. Každý týden mají ve své klubovně pravidelné schůzky, každých čtrnáct dní pořádají jednodenní výpravy a 5 – 6x do roka mají i výpravy vícedenní, které kopírují většinou nějaké školní prázdniny. Tábor je potom vyvrcholením této celoroční činnosti.

Organizační tým

Každý skautský oddíl má svoji organizační strukturu. Ti, kteří zajišťují chod oddílu, jsou vedoucí a v Mustangu jsou tři. Pod nimi jsou roveři, což jsou členové od patnácti do 18 let. Roveři často pomáhají vedoucím s činností oddílu, přípravou programu, zajišťují nezbytné technické i programové zázemí většiny akcí.

V libereckém středisku jsou ale ještě další oddíly, jeden je dívčí a druhý je oddíl mladších Vlčat. Chlapecký oddíl Mustang na tábory většinou jezdí právě s dívčím oddílem a jednou za dva roky i s Vlčaty. Právě tento rok 2019 se chystají na tábory všechny tři oddíly, takže celkově bude tábor zabezpečovat asi 30 dospělých. Na skautských táborech nejsou rozděleny funkce dospělých jako na jiných táborech. Zde se řídí organizační strukturou, která funguje během celého roku. Většinou jsou na táboru dva až tři dospělí, kteří chod tábora nejvíce táhnou. Potom jsou zde lidé, mající na starosti programovou část, kuchyň, ekonomiku a zdravotnictví. Všichni si ale zakládají na tom, aby dokázali fungovat jako celek.

Skaut si velmi zakládá na zkušenostech, schopnostech, ale i vzdělání. Všichni vedoucí musí nejdříve projít celkem složitým systémem skautského vzdělávání, které je akreditované a až po složení těchto zkoušek mohou zastávat nějakou funkci. Tento typ vzdělávání se dělí na dvě zkoušky – čekatelskou (Roveři) a vůdcovskou (vedoucí), zaměřenou nejen na klasické skautské disciplíny, ale především na pedagogiku, psychologii, schopnost organizace a týmové práce, znalost právních předpisů, zdravotvědy a zásad bezpečnosti.

Nabídka táborů

Skaut celkově nabízí převážně tábory ubytovacího typu. Příměstské tábory jsou u skautů naprosto minimální. Například turnovští skauti příměstský tábor dělají, ale liberecké středisko nabízí pouze ubytovací tábory. Mustang jezdí do Vápna nedaleko Českého Dubu, kde si před lety koupili vlastní louku. Tábor pořádá vždy pouze v jednom turnusu, který trvá tři týdny a v letošním roce se odehraje od 29. 6. do 19. 7. Cena tohoto tábora je 3.800 Kč včetně stravy, dopravy, materiálu, udržování tábořiště a další. Tuto cenu si musí platit jak děti, tak i roveři i vedoucí. Zaměření tábora

vychází z principů organizace, nezaměřuje se tedy na určité aktivity, ale na celkový rozvoj člověka.

Prostředí tábora

Tábořiště libereckých skautů se nachází ve Vápně nedaleko Českého Dubu, kde vlastní svoji louku. Když louku kupovali, nebylo na ní vůbec nic. Před pár lety si zde vybudovali konstrukci jídelny a kuchyně, aby si každý rok ulehčili práci při výstavbě tábořiště. Kromě toho ale na louce vystavěné nic není, proto si při každém příjezdu na toto místo musí skauti tábořiště vybudovat. V tábořišti postaví týpí, vykopou latríny, odpadové drážky a podobně. Takhle se tábořiště postaví a po táboře se to zase sklízí. Louka se nachází uprostřed lesů, kde teče potok a pramen čisté vody. Sociální zařízení nahrazují již zmíněné latríny a potok, ve kterém se děti myjí. Do tábora není zavedena ani elektřina. Na tábořišti je ticho, klid a dokonce tam není telefonní signál, což si skauti velmi pochvalují.

Cílová skupina

Tento tábor se pořádá jako vyvrcholení celoroční činnosti 27. oddílu skautů Mustang, proto mohou na tábor jezdit pouze členové oddílu. Někdy jezdí na tábor oddíl sám, ale letošní léto pojede společně s dívčím oddílem a oddílem Vlčat, takže bude na tábořišti přibližně 80 dětí. Maximální počet táborníků nemají stanovený, protože jsou zaměřeni pouze na oddíly a vždy vědí, jaký počet dětí s nimi přibližně pojede. Organizace Skaut je otevřená všem dětem po dobu školní docházky, tedy od první do deváté třídy. Jednotlivé oddíly se ale orientují na užší spektrum. Vždy jsou to buď chlapecké, nebo dívčí oddíly a ty jsou dále zaměřeny pouze na určitý věk. 27. oddíl je určen pouze pro chlapce od třetí do deváté třídy. V oddílech jsou děti rozděleny na takzvané družiny, kde jsou namíchané děti podle věku. V těchto družinách fungují i na táboře, takže se žádné další oddíly netvoří.

Doprava, ubytování a stravování

Dopravu na tábor zajišťuje vedení oddílu sjednanými autobusy, které přivezou děti asi kilometr od tábořiště a potom se společně přemísťují do údolí, kde se táboří.

Ubytování je zařízeno v týpích, které si musí děti při příjezdu do tábořiště samy postavit. Týpí se staví přímo na louce a jsou bez tvrdého podlaží. Děti si za pomoci vedoucího staví také dřevěné postele, aby nespaly na zemi. Lůžkoviny si děti přivázejí samy, v tomto případě tedy spacák i karimatku.

*Obrázek 10: Tábořiště ve Vápně
Zdroj: 26. ODDÍL MUSTANG*

Stravování je zajištěno 5x denně, oběd je vždy teplý. Kuchyň je postavená z kůlů, je zastřešená, ale vaří se na otevřeném ohni. Tábor má určeného hlavního kuchaře, ale na přípravě jídla se podílejí i samotné děti. Vždy má jedna z družin službu v kuchyni a zapojují se do činností jako je příprava a udržení ohně, mytí nádobí a podobně. Ešusy si vozí každé dítě svoje a po každém jídle si je musí samo umýt.

Program, harmonogram jednotlivých dní

I zde se program celého tábora váže k celotáborové hře. Linka celotáborové hry je ale provázaná již do celoroční činnosti, takže ty aktivity na sebe hodně navazují již v průběhu roku a na táboře vlastně vrcholí. Celotáborová hra se každým rokem mění, ale základní činnosti se často opakují. Program se skládá z aktivit, které děti posouvají dál, ale také z nenáročných, oddechových aktivit. Mají zde zahrnutý i vzdělávací program, kde se děti učí zábavnou formou dovednosti od těch táborových činností, jako je broušení sekery, vázání uzle, práce s mapou, se šiframi, poznávání květin a podobně. Tyto činnosti zahrnují vedoucí pravidelně, aby si děti jen nehrály, ale také se něco naučily. V rámci tábora se jezdí i na celodenní výlety, kterými je často návštěva koupaliště, hradů, zámků a podobně. Na konci tábora mají potom dvoudenní putovní výlet, který je vyvrcholením

celotáborové hry, kdy putují například za pokladem. Ve večerních hodinách se pořádají táboráky nebo takzvané potlachy, kdy si jednotlivé družiny sednou do jednoho týpí, hraje se na kytaru, vyprávějí se příběhy a podobně. Jeden večer se do tábora přiveze agregát a promítá se. V noci se potom děti vydávají na takzvané bojovky. Navíc mají děti na tomto táboře hlídky.

Každá družina má svůj vlastní program, takže se většina aktivit dělá odděleně. Celý tábor společně jezdí na výlety a sedí u táboráku. Harmonogram dne je daný a znázorňuje ho přiložená tabulka.

Tabulka 7: Harmonogram dne - Skautský tábor

8:00	Budíček
8:00 – 9:00	Rozcvička, ranní hygiena, snídane
9:00 – 11:00	Nástup a 1. blok
11:00 – 13:30	Svačina a 2. blok
13:30 – 15:00	Oběd s poledním klidem
15:00 – 17:00	3. blok
17:00 – 19:30	Svačina a 4. blok
19:30 – 20:00	Večeře
20:00 – 22:30	Nástup a večerní program
23:00	Večerka

Komunikace dětí a rodičů během tábora

Vzhledem k tomu, že do tohoto tábora není zavedena elektřina, tak je zde používání telefonů zcela mimo. Děti mají zákaz dovážení elektroniky do tábora a toto pravidlo naprosto respektují. Komunikace je tedy založena pouze na posílání dopisů. Organizátoři se snaží, aby děti zaslaly domů alespoň jeden dopis za tábor. Organizátoři tábora pořádají takzvaný rodičovský den, kdy mohou rodiče do tábora přijet. Je pro ně vymyšlený speciální program, kdy si s dětmi zahrají různé hry, mohou zůstat na táborák a klidně i přespat. Tento den je vymyšlen proto, aby návštěvy rodičů během tábora nerozbíjely táborový program. Po tomto dnu již nikdo z rodičů nemá potřebu jezdit na další návštěvy.

Reklama, komunikace s rodiči, podpora organizace

27. oddíl skautů Mustang se prezentuje pouze na svých webových stránkách, kde si je může kdokoli najít. Žádnou reklamu ale mimo organizaci nedělají, protože mají své kapacity stále naplněny a tím, že dělají tábory pouze pro děti z oddílu, tak to nemá žádný smysl. Komunikace s rodiči probíhá často telefonicky, nebo přes emaily. Před táborem navíc pořádají setkání s rodiči, kde se rodiče dozví všechny informace o táboru. Dále oddíl vydává speciální oddílový časopis, který se týká tábora, a tam se rodiče mohou mnohé dozvědět.

Celá organizace mají podporu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, ale k samotným oddílům se z těchto peněz moc nedostane. Vzhledem k tomu, že v této organizaci odpadají náklady na mzdy a ještě si ti starší všechny pořádané akce musí normálně platit, tak vychází z poplatků, které za celý rok vyberou. Když je třeba něco zakoupit, tak se obrací na dotační fondy z města, nebo z kraje. Organizátoři si pochvalují i pomoc od rodičů, kteří jim pomáhají materiálně. Například když oddíl sháněl lopaty, několik jich dostal od rodičů.

4.3.6 Pionýrský tábor Tužín

Popis organizace a její historie

Tábor Tužín realizuje pionýrská skupina, která se nazývá Tužíňáci. Tato skupina vznikla přeměnou z Pionýrské organizace Socialistického svazu mládeže a pod názvem Tužíňáci fungují již od 4. března roku 1990. Jsou neziskovou organizací a dobrovolným sdružením dětí, mládeže i dospělých. Tato skupina má povinnost vyplývající ze Statutu Pionýra se každým rokem registrovat u Krajské rady Pionýra v Liberci. Tužíňáci se zabývají osvětou, vzděláváním a výchovou dětí a mládeže a navíc také charitativní činností.

Ostatní činnost

Tato skupina se věnuje celoroční zájmové činnosti, která je nabízená jejím členům,

tak i pro ostatním neregistrovaným dětem a mládeži. V roce 2010 otevřeli pravidelný týdenní oddíl pro děti z prvního stupně Základní školy Jablonec nad Nisou, Liberecká 26, kdy jim škola pronajala třídu, ve které se schází, a tím se mohou dětem věnovat a pracovat s nimi pravidelně. Tato skupina navíc nabízí jednorázové akce pro veřejnost, jako je například Pohádkový les, který se koná vždy na jaře, nebo podzimní Drákulův les. Při těchto akcích děti procházejí vyznačenou trasou, na níž musí plnit několik zadaných úkolů.

Organizační tým

Celkový počet organizačního týmu je okolo padesáti členů. Vzhledem k tomu, že je tábor poměrně veliký, každý člen má svou funkci. Najdeme zde hlavního vedoucího, programového vedoucího, oddílové vedoucí, zástupce oddílu, zásobovače, ekonoma, zdravotníka, kuchařku a pomocnou sílu do kuchyně. Všichni vedoucí, kteří se zúčastňují tábora Tužín patří do skupiny Tužíňáků, takže se všichni navzájem dobře znají. Jsou to především lidé, kteří už mají s tímto táborem dlouholeté zkušenosti. Složení vedoucího týmu se mění pouze výjimečně. Když už k obnově instruktora dojde, je zde nasazen někdo, kdo patřil mezi dlouholeté táborníky. Někteří z vedoucích se k pozici vedoucího vracejí i po několikaleté odmlce a přivádějí opět nové táborníky. Velikou roli tedy hrají zkušenosti, přesto se ale tým vedoucích skládá asi z 30% pedagogů a dalších asi 30% má vystudovanou vysokou školu v jiném oboru.

Nabídka táborů

Tužínský tábor nabízí pouze ubytovací tábory, které jsou všeobecně zaměřené. Každý rok pořádají tři turnusy. První a poslední turnus je dvoutýdenní. Druhý turnus je pouze týdenní, neboť je určený pro menší děti. Termíny, témata, cílové skupiny a ceny jednotlivých turnusů pro rok 2019 jsou uvedeny v tabulce níže. Cena vždy zahrnuje dopravu, ubytování, stravu a ostatní, jako je materiál a podobně. Nabídka je popsána v následující tabulce.

Tabulka 8: Nabídka táborů Tužín

Turnusy	Termín	Téma	Věk	Cena
I. TURNUS	29. 6. - 13. 7.	Harry Potter	9 – 16 let	3 400 Kč (pro členy) 4 100 Kč (pro ostatní)
II. TURNUS	13. 7. - 20. 7.	Magický Tužín	5 – 8 let	2 100 Kč (pro členy) 2 600 Kč (pro ostatní)
III. TURNUS	21. 7 – 3. 8.	Škola Sherlocka Holmese	6 – 16 let	3 400 Kč (pro členy) 4 100 Kč (pro ostatní)

Prostředí tábora

Tábor Tužín leží v Tužínském podhájí poblíž vesnice Radim. Radim se nachází přibližně 8 km severovýchodně od města Jičína. Tábor je umístěn v klidné přírodě, kde se nachází pouze louky, lesy a Radimský rybník, kam se děti chodí za teplého počasí koupat. Dá se říci, že je to takové odloučení od civilizace. To potvrzuje i fakt, že v celém táboře není zavedena elektřina. Samotná aktivita je tedy postavena na aktivitách samotných účastníků, jak dětí, tak vedoucích. Na tábořišti se vyskytuje jediná polo zděná budova a tou je kuchyň. Výdej jídla ale probíhá venku na stolech. Děti dostávají jídlo do ešusů, které si nosí a následně si je myjí. Jídelnou je pak myšlen veliký dřevěný přístřešek, ve kterém se nachází dřevěné lavice a stoly. Pod tímto přístřeškem probíhají aktivity za nepříznivého počasí. Dále se zde nachází dřevěná bouda, která slouží jako sklad pomůcek, dřeva a podobně. K běžné hygieně je využívána přírodní umývárna, postavená na potoce cca 100 metrů od tábora. Přestože byla voda v potoce podrobena hygienickému rozboru a bylo zjištěno, že splňuje kvalitativní kritéria pitné vody, je na čištění zubů dětem vydávána voda pitná, která se k potoku nosí. Ke sprchování teplou vodou slouží „koupelnový stan“, který je k dispozici pro každého dle potřeby. Jako sociální zařízení zde slouží dřevěné boudy se suchým záchodem.

Obrázek 11: Prostředí tábora
Zdroj: TUZIN

Obrázek 12: Fronta na oběd
Zdroj: TUZIN

Cílová skupina

Tábor Tužín je zaměřený na děti ve věku 5 až 16 let. Každý turnus je však určený pro jinou věkovou skupinu. Na všech turnusech jsou děti rozděleny do oddílů podle věku, na mladší, starší a nejstarší oddíly. Průměrný počet táborníků na jeden oddíl je deset. Na tábor se mohou přihlásit děti, které jsou členy skupiny Tužíňáků, ale i ostatní, neregistrované děti a mládež.

První turnus je nabízen starším dětem, od 9 do 16 let. Organizátoři uvádějí, že se na tento turnus mohou přihlásit v některých případech i děti mladší, například přihlásí-li zároveň starší sourozenec. Obecně platí, že hry a soutěže jsou v tomto turnusu fyzicky náročnější a proto by měli rodiče zohlednit individuální předpoklady a kondici dítěte. Tento turnus je také vhodný pro děti, které již nějakou zkušenost s táborem mají. Na tomto turnusu je omezený počet táborníků vzhledem ke kapacitě stanů (to je 90 míst).

Druhý turnus je připraven pro výrazně mladší děti a to ve věku 5 až 10 let, které často ještě nemají žádné zkušenosti s tábory nebo pobytem mimo domov bez rodičů. Z toho důvodu je tábor pouze týdenní a jeho aktivity jsou připraveny pro mladší děti. Vzhledem k tomu, že se chtějí organizátoři menším dětem věnovat individuálněji, je stanovený maximální počet táborníků na 45.

Třetí turnus je nejvíce otevřený, co se týká věku dětí. Mohou se na něj přihlásit děti ve věku od 6 do 16 let. Tento turnus je stejně tak jako první turnus čtrnáctidenní. I na tomto turnusu je omezený počet táborníků. Vzhledem ke kapacitě je to stejně jako u prvního turnusu 90 dětí.

Doprava, ubytování a stravování

Doprava na tábor je zajištěna hromadným autobusem, který táborníky nabírá v Jablonci nad Nisou a dováží je až do tábořiště. Ubytování je zařízení v podsadových stanech, ve kterých se nachází pevné postele s matracemi. Lůžkoviny zde nejsou k dispozici, proto si děti vozí své vlastní prostěradlo a spacák. Ve stanech jsou děti ubytovány po dvojicích. Děti se stravují v tábořišti, kdy se o kuchyň stará kuchařka a pomocná síla. Strava je zajištěna 5x denně, z toho je vždy teplý oběd a večeře.

Program, harmonogram jednotlivých dní

Každý turnus se váže k jiné celotáborové hře, proto i program jednotlivých turnusů je vždy odlišný. Na tomto táboře se vystřídalo již několik témat celotáborových her, od Cesty kolem světa, přes Malého prince až k Policejní akademii. V letošním roce 2019 plánují organizátoři v prvním turnusu téma Harry Potter, kdy se děti vydají Bradavickým expresem do nejlepší kouzelnické školy na světě. Druhý turnus se ponese v tématu Magického Tužína a třetí turnus bude představovat Školu Sherlocka Holmese.

Když jsem se tábora účastnila jako vedoucí oddílu, bylo téma celotáborové hry Malý princ. Ráda bych zde pro představu zmínila několik aktivit, které nás provázely celým týdnem. Po příjezdu dětí a jejich ubytování začal program zapálením slavnostního ohně a vyvěšením táborové vlajky, kdy se přečetl táborový řád a představil se režim dne, viz tabulka. Aktivitami v dalších dnech byly například: celotáborová stopovaná s Malým princem, koupání v rybníce Radim, divadelní scénky vedoucích, výlet do dětského parku Mirákulum v Milovicích, táborová olympiáda, výtvarné a sportovní aktivity, pěší výlet do obce Železnice, celotáborová bitva, stezka odvahy a každodenní zpívání a povídání si příběhů u táboráku. V následující tabulce je znázorněný harmonogram dne.

Tabulka 9: Harmonogram dne - Tábor Tužín

7:30	Budíček
7:40 – 8:00	Rozcvička, ranní hygiena
8:00 - 9:15	Snídaně, bodování stanů
9:15 - 11:45	Dopolední program, svačina
12:00 – 14:30	Oběd a polední klid
14:30 - 17:00	Odpolední program, svačina
17:30 - 18:30	Večeře
18:30 – 20:30	Nástup a večerní program
21:00	Večerka

Komunikace dětí a rodičů během tábora

Děti mají na táboře Tužín výslovně zakázáno používat telefony a počítače. Vzhledem k tomu, že do tábořiště není přivedená elektřina, děti ani nenapadá tyto přístroje na tábor přivážet, proto s tím vedoucí nikdy neměli problém. Děti mohou s rodiči komunikovat pomocí dopisů, které si vzájemně zasílají. Když se vyskytne nějaký problém a dítě, nebo rodič se potřebují telefonicky spojit, existuje možnost spojení se přes telefonem vedoucího. Organizátoři Tužína neumožňují rodičům návštěvy během tábora.

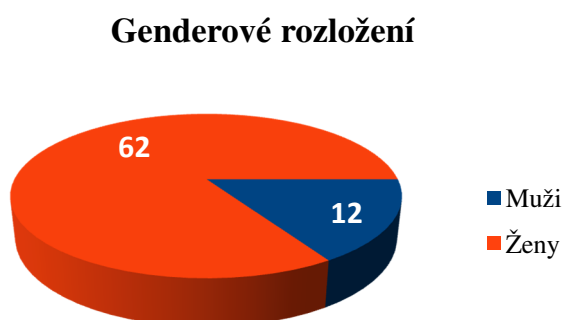
Reklama, komunikace s rodiči, podpora organizace

Vzhledem k tomu, že skupina Tužíňáků funguje skoro třicet let, má za ty roky svou tradici a je především v podvědomí několika lidí. Přesto se ale propaguje na svých webových stránkách, na facebookových stránkách a v jiných médiích, jako jsou například Jablonecké noviny. S rodiči komunikují převážně přes elektronickou poštu, jako je e-mail, nebo zprávy na sociální síti Facebook. Tím, že se tato skupina schází celoročně, dochází často i k osobnímu setkání s rodiči během roku. Nábor dětí na tábor Tužín probíhá tím způsobem, že děti ze skupiny přednostně vědí, kdy budou spuštěny elektronické přihlášky, a tak se mohou přihlásit jako první. Vyplněné a podepsané přihlášky se mohou odeslat buď přes web, nebo donést osobně do ZŠ Liberecké, kde se skupina Tužíňáků schází. Pionýrskou skupinu Tužíňáci podporuje město Jablonec nad Nisou i samostatný spolek Pionýr.

4.4 Výsledky dotazníkového šetření

Genderové rozložení

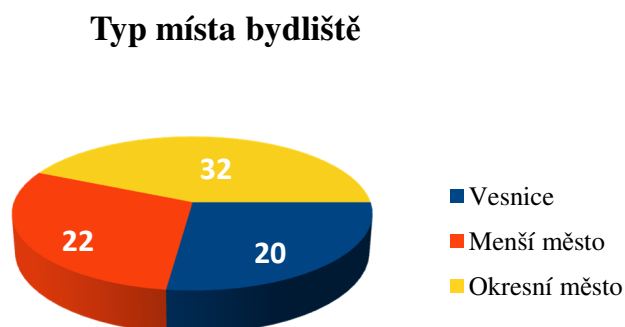
První dotazníková otázka na rodiče se týkala pohlaví. Tento dotazník vyplnilo celkem 74 respondentů. Z toho bylo 62 žen a 12 mužů. Převaha žen se dala očekávat, neboť si myslím, že problematiku dětských táborů řeší spíše ženy, než muži.

Graf 1: Genderové rozložení

Typ místa bydliště

Druhá otázka se týkala typu místa, ve kterém rodiny žijí. Výsledky byly poměrně vyrovnané. Ve vesnici žije 20 respondentů, v menších městech 22 a v okresních městech, jako je Liberec, Jablonec nad Nisou, Česká Lípa nebo Semily, žije 32 respondentů. Je zajímavé, že muži, kteří odpovídali na dotazník, byli převážně z okresních měst. Pouze dva byli z měst menších.

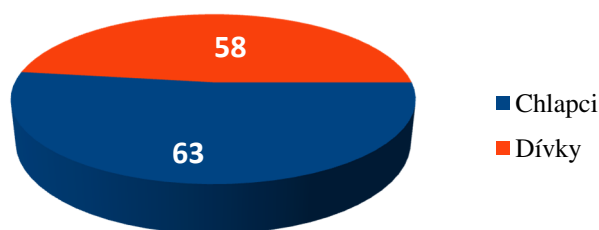
Graf 2: Typ místa bydliště

Pohlaví a věk dětí/dítěte

Třetí otázka se zaměřovala na pohlaví a věk dítěte, případně více dětí, které se táborů účastní. Otázka byla otevřená, ale pro jistotu zde byl uveden příklad: „*Dívka 6, chlapec 8, chlapec 13.*“ Rodiče takto také odpovídali. Po sečtení všech odpovědí došlo k výsledku, že poměr chlapců a dívek je poměrně vyrovnaný. Celkový počet dívek byl 58 a chlapců 63. Většina respondentů uváděla, že má dvě děti, méně respondentů má jedno a nejméně respondentů má děti tři.

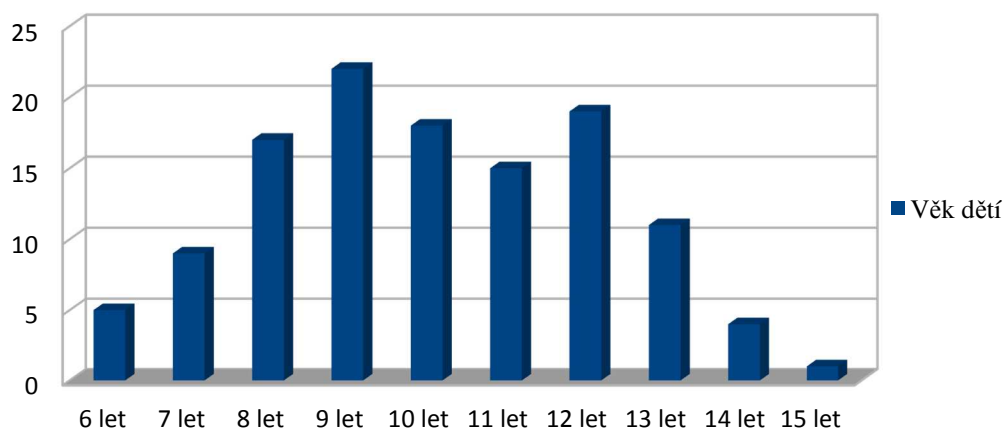
Věk se pohyboval v rozmezí od 6 do 15 let. Nejčastější věková hranice však byla přibližně od 8 do 13 let. Nejvíce dětí bylo ve věku 9 let a nejméně ve věku 15 let.

Pohlaví dítěte/dětí

Graf 3: Pohlaví dítěte/dětí

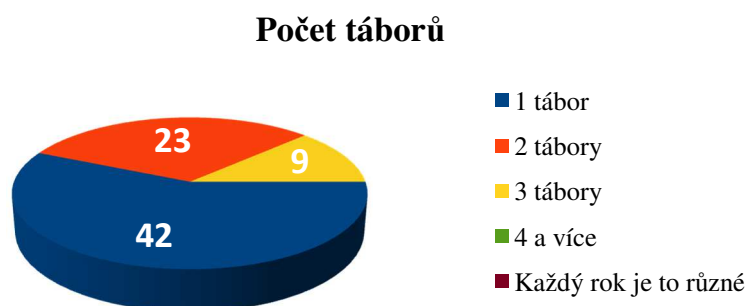
Věk dětí

Graf 4: Věk dětí

Počet táborů, které dítě/děti navštíví

Další otázka se týkala počtu táborů, které dítě/děti respondentů během prázdnin průměrně navštíví. Nejvíce respondentů, přesně 42, odpovídalo, že jejich dítě/děti navštíví v průměru pouze jeden tábor za letní prázdniny. Dalších 23 respondentů odpovědělo průměrně dva tábory a 9 respondentů tři tábory. Na odpověď 4 a více neodpověděl ani jeden z respondentů.

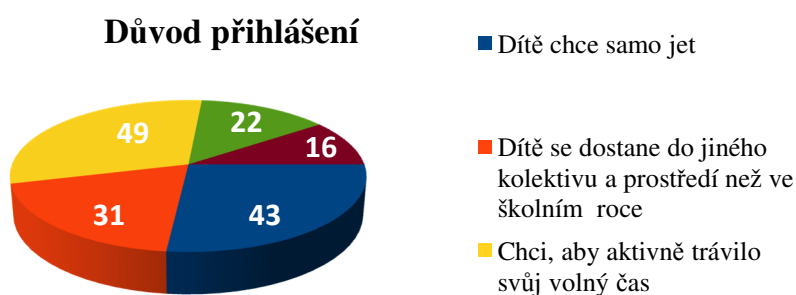

Graf 5: Počet táborů, které dítě/děti navštíví

Důvod přihlášení dítěte/dětí na tábor

V otázce číslo 5 jsem se tázala, z jakého důvodu rodiče dítě či děti na tábor přihlásili. U této otázky mohli respondenti zvolit i několik odpovědí. Nejčastější odpověď, kterou vybralo 49 respondentů, byla, že chtějí, aby jejich dítě aktivně trávilo svůj volný čas. Odpověď typu „Dítě chce samo jet,“ vybralo 43 respondentů. Tyto dvě odpovědi byly tedy celkem vyrovnané. Na odpověď „Dítě se dostane do jiného kolektivu a prostředí než ve školním roce,“ odpovědělo 31 respondentů. Výrazně méně dotazovaných potom volilo odpověď, že o dítě bude na táboře dobře postaráno. 16 respondentů volilo odpověď, že nemá jinou možnost hlídání svých dětí. U této otázky mě odpovědi nijak nepřekvapily. Dalo se očekávat, že rodiče přihlašují na tábor děti z toho důvodu, že si děti tábor samy vybraly a chtějí na něj jet. Potěšující je i nejčastěji volená odpověď, kdy rodiče chtějí, aby jejich děti aktivně trávily svůj volný čas. Samozřejmě je lepší, když budou děti v rámci tábora poznávat několik nových činností, než celé týdny sedět u počítače. Pro někoho by mohla být zarážející tak častá odpověď, že rodiče nemají žádnou jinou možnost hlídání. Myslím, že v dnešní době je to zcela logické. Prázdniny trvají dva měsíce a rodiče mají často dovolené sotva tři týdny. V případech, že děti nemají babičky, nebo jiné příbuzné,

kteří by je pohlídali, je tábor ideální volbou, kde dítě stráví svůj volný čas. Je zajímavé, že tuto odpověď volili převážně respondenti, kteří v předchozí otázce uvedli, že bydlí v okresních městech. Bylo jich 13 z 16. Zde by si člověk mohl pokládat otázku, zda mají lidé na vesnici lepší rodinné či sousedské vazby a s hlídáním dítěte jim kdokoliv pomůže? Nebo je to tím, že se lidé na vesnici nebojí dítě nechat bez dozoru dospělých a proto hlídání nemusí řešit? Důvodů je možná několik, ale jejich větší rozvádění by bylo na další diplomovou práci.

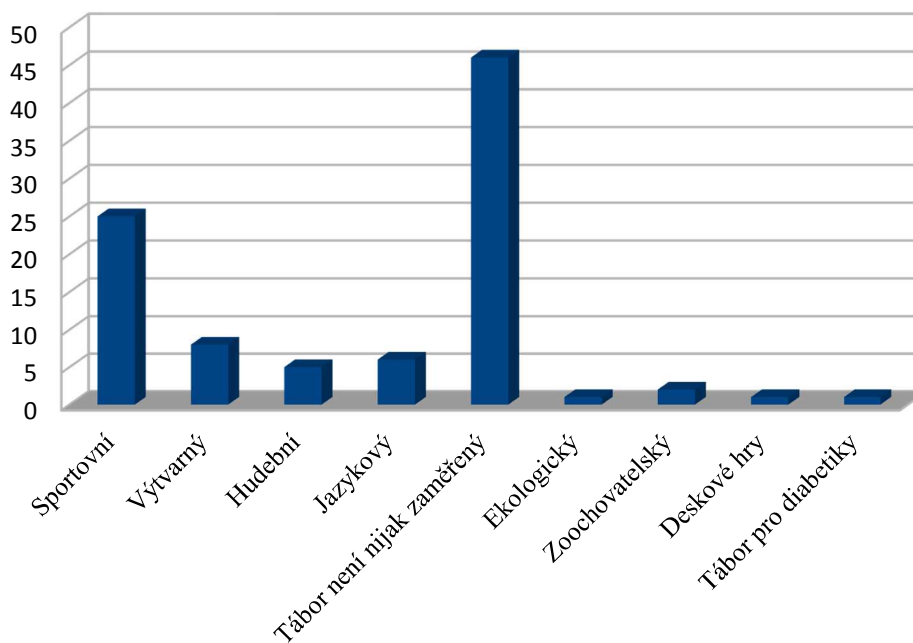
Graf 6: Důvod přihlášení dítěte/děti na tábor

Zaměření táborů

V další otázce měli respondenti vybrat odpověď, jakého zaměření jsou tábory, které jejich dítě/děti navštěvují. Na výběr měli několik odpovědí i s otevřenou otázkou, kam mohli zapisovat i jiná zaměření, která jsem neměla v nabídce. U této otázky mohli respondenti opět volit několik odpovědí. Nejčastěji volená odpověď byla, že tábor, který děti navštěvují, nemá žádné zaměření. Tyto všeobecné tábory volilo 46 respondentů, tedy převážná většina. Tato odpověď mě nijak nepřekvapila, neboť již z předchozí části práce vím, že se organizátoři snaží dělat tábory převážně všeobecné, aby se všechny děti mohly zapojit. Když budeme porovnávat zaměřené tábory, tak s největším počtem respondentů výrazně vedou sportovně zaměřené tábory, ty volilo 25 respondentů. Za nimi jsou dále výtvarné tábory, které volilo 8 respondentů. Dalších 7 z nich vybralo tábor se zaměřením na cizí jazyky a 4 vybrali tábory hudební. Počítačový a vojenský tábor nevybral ani jeden z respondentů. V otevřené části se objevily odpovědi jako ekologický tábor, 2x zoochovatelský tábor, tábor pro diabetiky a tábor zaměřený na deskové hry. U této otázky je zajímavý pohled na to, jaké odpovědi vybrali respondenti, podle toho zda mají dívky nebo chlapce. Člověk by možná očekával, že u chlapců budou vést sportovní tábory

a u dívek spíše hudební, či výtvarné. Není tomu ovšem tak, výsledky ukázaly, že jsou odpovědi genderově celkem vyvážené. Na tuto odpověď nemělo vliv ani to, odkud respondenti pocházejí.

Zaměření táborů

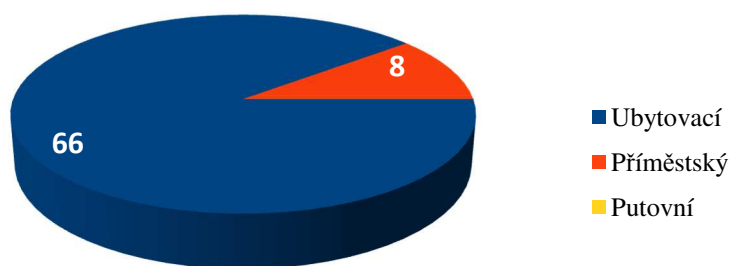

Graf 7: Zaměření táborů

Typ táborů

Sedmá otázka se týkala preference typů tábora. Respondenti měli na výběr tři odpovědi – ubytovací typ, příměstský a putovní. Výsledky u této otázky mě velmi překvapily. Domnívala jsem se, že v dnešní době poměrně vzrostla poptávka po příměstských táborech, ale dle výsledků tomu tak vůbec není. Příměstské tábory vybralo totiž pouze 8 respondentů. Zato typ ubytovací volilo 66 respondentů. Zajímavé je, že respondenti, kteří vybrali příměstský typ tábory, byli z okresních nebo menších měst. Všichni respondenti, kteří žijí na vesnici, vybrali typ ubytovací. Putovní nevybral nikdo.

Typ táborů

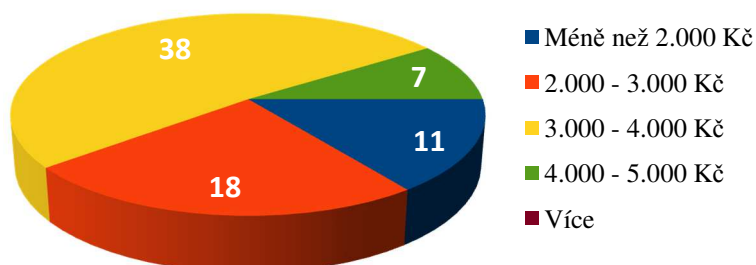

Graf 8: Typ táborů

Cena táborů

Další otázka se týkala cenové relace, ve které respondenti tábor volí. Táboře do 2.000 Kč volí 11 respondentů. Táboře od 2.000 Kč do 3.000 Kč volí 18 respondentů. Dalších 38 jsou ochotni dát za tábor 3.000 – 4.000 Kč a posledních 7 až 5.000 Kč. Táboře za více jak 5.000 Kč nevolil nikdo z respondentů. Nejčastější odpověď nebyla překvapující, neboť po zjišťování nabídky se opravdu táboře často pohybují mezi 3.000 - 4.000 Kč. V této cenové relaci bývají táboře pobytové. Příměstské táboře se potom pohybují v ceně i do 2.000 Kč. Proto není divu, že respondenti, kteří v předchozí otázce vybrali typ příměstský, vybírali nižší cenovou relaci.

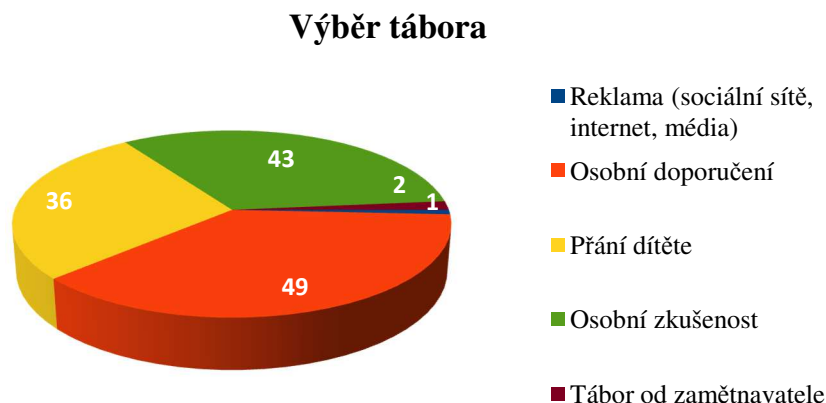
Cena táborů

Graf 9: Cena táborů

Výběr tábora

V otázce číslo 9 jsem se ptala, podle čeho rodiče tábory vybírají. I zde měli na výběr z několika odpovědí a jednu otevřenou odpověď, kam mohli zapsat svůj výběr. U této otázky bylo možno vybrat více odpovědí. Nejčastěji respondenti volili odpověď, že vybírají tábor podle osobního doporučení. Tuto odpověď volilo 49 respondentů. Druhá nejčastější odpověď byla přímo osobní zkušenost s táborem, kterou zvolilo 43 respondentů. Hodně respondentů dá i na své děti, které si tábor vyberou samy. Těchto respondentů bylo 36. Dva respondenti napsali, že volí tábor od zaměstnavatele, protože je to nejjednodušší varianta. Jeden respondent vybral, že tábor vybírá na základě reklamy na sociálních sítích, internetu, nebo médií. Tyto výsledky jsou potěšující, vyplývá z nich, že rodičům není lhostejné, kam své dítě pošlou, ale vybírají tábor na základě dřívějších zkušeností.

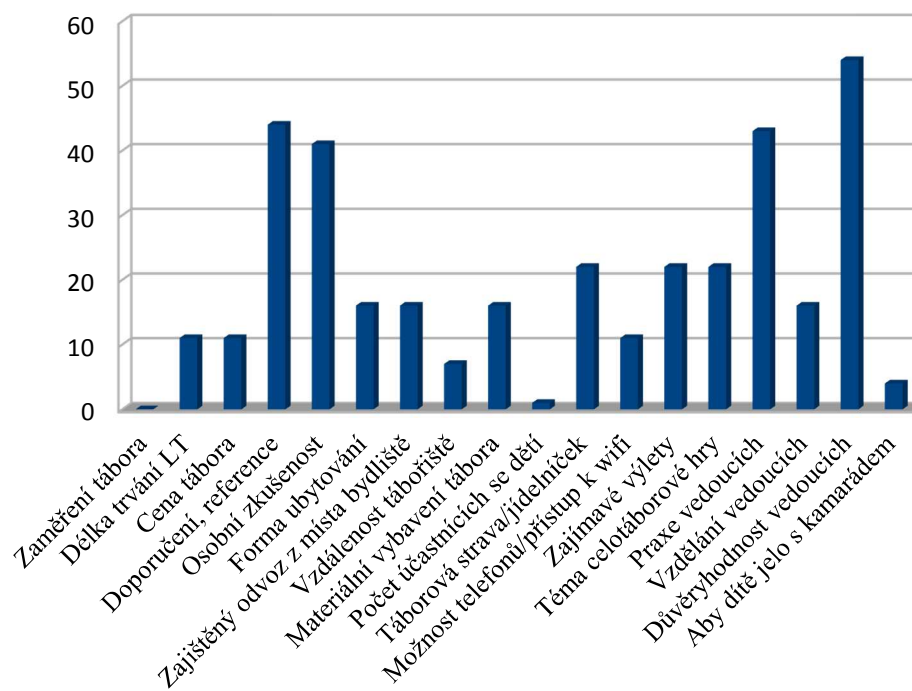
Graf 10: Výběr tábora

Škála důležitosti vybraných položek

Další otázka byla pojata více ze široka. Respondenti měli zvolit na škále od 1 – 5 (1= nejméně, 5 = nejvíce), jakou měrou jsou pro ně uvedené položky při výběru tábora důležité. Položek bylo 18 a u každé z nich měli zvolit právě dané číslo, dle důležitosti. Mohli tedy několik položek hodnotit stejným číslem. Nejvíce respondentů, přesně 54 hodnotilo číslovkou 5 položku „důvěryhodnost vedoucích“. Druhou nejdůležitější položkou je dle respondentů doporučení a reference, tu vybralo 44 z nich. Podobně na tom je i praxe vedoucích, kterou ohodnotilo číslem pět celkem 43 respondentů. Osobní

zkušenost s táborem považuje za velmi důležitou 41 respondentů. Tři položky, kterými jsou: téma celotáborové hry, zajímavé výlety v rámci tábora a táborová strava, hodnotilo číslem pět 22 respondentů. Po 16 respondentech byly pětkou očíslovány položky: forma ubytování, zajištěný odvoz z místa bydliště, materiální vybavení tábora a důvěryhodnost vedoucích. Dále to byly délka trvání tábora, cena tábora a možnost telefonů/přístup k wifi, kterou vybralo 11 z respondentů. Vzdálenost tábořiště od domova považuje za důležitou pouze 7 respondentů. Dvě položky s nejmenším počtem čísla 5 jsou: aby dítě jelo s kamarádem, tu volili 4 respondenti a počet účastníků se dětí, kterou volil pouze jeden z respondentů. Výsledky tedy ukázaly, že respondentům nejvíce záleží na tom, aby s táborem měli buď své zkušenosti, nebo na něj alespoň měli dobré reference od ostatních. Což je ale nejdůležitější, je to, že rodiče si zakládají na důvěryhodnosti vedoucích. Tato skutečnost ukazuje, že rodiče nejsou lhostejní k tomu, jakým lidem na týden či více svěří své ratolesti. Je tedy potěšující, že jsou tyto položky výrazně důležitější než například možnost používání telefonů nebo materiální vybavení tábora.

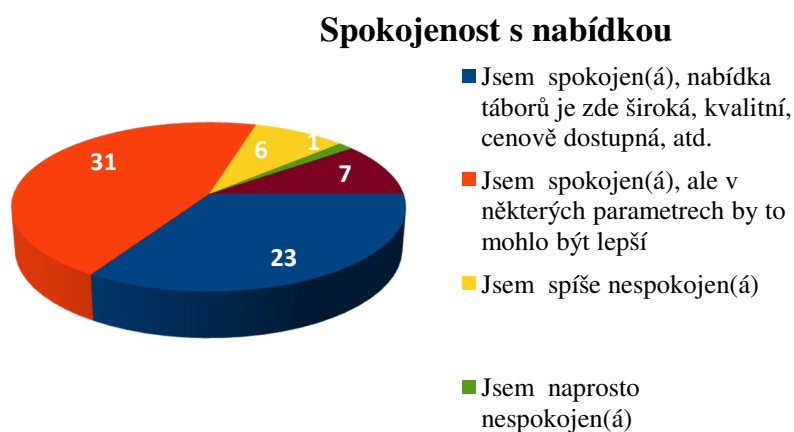
Důležitost vybraných položek

Graf 11: Důležitost vybraných položek

Spokojenost s nabídkou táborů v Libereckém kraji

Otázka jedenáct se týkala spokojenosti respondentů s nabídkou táborů v Libereckém kraji. Celkovou spokojenost s nabídkou táborů zvolilo 23 respondentů. Nejčastěji však respondenti volili odpověď, že jsou spokojení, ale v některých parametrech by to mohlo být lepší. Těchto respondentů bylo 31. Spíše nespokojených je s nabídkou 6 respondentů a 1 je naprosto nespokojený. 13 respondentů odpovědělo, že neví. Zajímavé je, že z těchto 13 respondentů bylo 7 mužů. Když si vezmeme, že celkově odpovídalo na dotazník 12 mužů, je 7 hlasů většinový názor. Otázkou je, zda se muži o nabídku táborů tolik nezajímají nebo z jakého důvodu volili odpověď „nevím“.

Graf 12: Spokojenost s nabídkou táborů v Libereckém kraji

Hodnocení vybraných táborů

Otázky 12 – 15 se týkaly jednotlivých táborů, které děti respondentů navštěvují. V otázce č. 12 měli respondenti k dispozici seznam šesti táborů, kterými se zabývá tato práce. Jsou jimi: tábor organizovaný Domem dětí a mládeže Větrník Liberec, tábor společnosti Monroe/Tenneco, tábor ve Stodole, Týdny pohybu hrou, pionýrský tábor Tužíňáci a skautský tábor 27. oddílu Mustang. K těmto šesti táborům měli respondenti možnost zapsat do otevřených odpovědí ještě další tábory, které jejich dítě navštěvuje. Nejvíce respondentů vybralo tábor od společnosti Monroe/Tenneco, který se koná v Lázních Libverda. Tento tábor byl vybrán 18 respondenty. Jako další nejpočetnější byl vybrán příměstský tábor s názvem Týdny pohybu hrou, který vybralo 15 respondentů. Tábory organizované Domem dětí a mládeže Větrník Liberec navštěvuje dle výsledků 11 dětí tázaných respondentů. Pionýrský tábor pořádaný skupinou Tužíňáků vybralo

8 respondentů a o jednoho méně, tedy 7 respondentů vybralo tábor ve Stodole ve Zlaté Olešnici. Skautský tábor 27. oddílu Mustang vybral pouze jeden respondent. Mezi otevřenými odpověďmi se ale našlo několik dalších táborů, které děti respondentů navštěvují. Jsou jimi například: tábor pořádaný Vodními skauty Jablonec nad Nisou, tábor společnosti Fotbalové prázdniny, Diabetický tábor, Zohir Camp, tábor od Sport Kids, tábor pořádaný Domem dětí a mládeže Štětí, tábor Boro Boro, letní tábor Zapomenuté Údolí, tábor dětského domu Smetánka v Novém Boru, tábor s názvem Angličtina s Broňou, tábor hudebního studia Kokos, OFS tábor Liberec, tábor Aldebaran, pionýrský tábor Pecka, tábor SpT Lomnice, příměstský tábor od Sport parku v Liberci a tábor pořádaný Domem dětí a mládeže Vikýř Jablonec nad Nisou. Tyto výsledky nám pouze říkají, jaké tábory děti respondentů navštěvují. Stěžejní je ovšem jejich hodnocení, kterými se zabývají otázky 13 – 15.

U otázky číslo 13 měli respondenti k táborům, které v předchozí otázce zaškrtnuli, vyjádřit, jak jsou s vybranými tábory spokojeni. K tomu sloužilo číselné hodnocení a respondenti známkovali jako ve škole. Číslo jedna tedy znamenalo výborně a číslo pět znamenalo nedostatečně.

Otázky číslo 14 a 15 byly otevřené a týkaly se kladů a záporů, které mohli respondenti k vybraným táborům vyjádřit. Pro přehlednost posledních čtyř otázek jsem zvolila grafickou tabulku, kde jsou všechna hodnocení respondentů přehledně znázorněna.

Tabulka 10: Hodnocení táborů respondenty

Organizace/ Název tábora	Číselné známkování	Klady	Zápory
Zkoumané tábory			
Týdny pohybu hrou – Liberec Harcov	1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 2, 2, 3	Různorodost aktivit, přátelský přístup vedoucích, prostředí, pestrý program, spokojené děti, nízká cena, dlouholetá tradice, zázemí pro děti, dobře zajištěný chod i při velkém počtu dětí, děti se vždy moc těší.	Stravování (nedostatečné svačiny), někteří vedoucí bez praxe.
Domov dětí a mládeže Větrník	1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 2, 2, 3, 3	Spokojenost dětí, návaznost na kroužky, důvěryhodnost vedoucích, široká nabídka táborů, zkušení vedoucí, zajímavé druhy příměstských táborů, že se děti znají z kroužku.	Stravování.
Tábor společnosti Monroe	1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 1, 2, 2, 2, 2	Pěkný a přátelský vztah mezi dětmi a dospělými, originalita programu, každý den jiný program, snaha dospělých, maximální nasazení vedoucích, zkušení vedoucí, výborná strava, dobrá organizace, kvalitní kompletní servis, hezké prostředí, spokojenost dětí, nízká cena pro zaměstnance.	Neinformovanost rodičů, co se s dětmi v průběhu tábora děje, velká vzdálenost koupaliště v teplých dnech.
Tábor ve Stodole – Zlatá Olešnice	1, 1, 1, 1, 1, 1, 2	Rodinná a příjemná atmosféra, individuální přístup k dětem, zábava, pestré aktivity, vedoucí děti naučí nové dovednosti, přístup vedoucích k dětem, příjemné prostředí, kvalitní strava i ubytování, spokojenost dětí, originální náplň tábora, zajímavá etapová hra, děti si vyzkouší život na vesnici.	Vzdálenost od Liberce.

Mustang - 27. oddíl skautů Liberec – osada Vápno	1	Profesionalita vedoucích, skautská tradice.	X
Pionýrská skupina Tužíňáci Tužín	1, 1, 1, 1, 1, 1, 2, 2	Přátelský přístup vedoucích, vedou děti k samostatnosti, učí děti vážit si přírody, omezený přístup k elektronice, vždy připravena kvalitní a zajímavá celotáborová hra, klidné prostředí, správná parta vedoucích i dětí, úcta k tradici, zachovalá forma tábora.	Přístup některých vedoucích, rybník.
Ostatní tábory			
Vodní skauti Jablonec nad Nisou	1	Celoroční činnost.	X
Fotbalové prázdniny	1	Dobré ohlasy dětí.	X
Diabetický tábor	2	Hezký přístup vedoucích k dětem, snaha o vyhovění i při odvažování stravy a hlídání diabetu.	X
Zohir Camp	2	X	Vysoká cena
Sport Kids	1	Mnoho činností.	X
Dům dětí a mládeže Štětí	2	Spokojenost dětí.	X
Boro Boro	2	Zajímavý program, spokojené děti.	X
Zapomenuté údolí	1	Spolehlivost, ochota dospělých.	X
Dům dětí a mládeže Smetánka	2	Pestrý program.	Hygiena
Angličtina s Broňou	1	Odbornost.	X
Hudební studio Kokos	2	Kvalitní náplň programu.	X
OFS tábor Liberec	1	Různorodé zážitky.	X
Aldebaran	2	Zajímavý program.	X

Pionýrský tábor Pecka	1	Děti se tam vždy velmi těší.	X
SpT Lomnice	1, 1, 2	Pestrý program, zajímavá celotáborová hra, všestrannost a přístup vedoucích, strava, kolektiv.	Zastaralé toalety
Sport park Liberec	2	Originální aktivity.	Cena
Dům dětí a mládeže Vikýř	1,1	Velký výběr táborů, zkušené vedoucí.	X

4.5 Závěry a diskuze

Hlavním tématem této diplomové práce bylo provedení analýzy vybraných letních dětských táborů působících v Libereckém kraji. Šetření se týkalo šesti vybraných táborů, kterými jsou Týdny pohybu hrou, tábory pořádané Domem dětí a mládeže Větrník, tábor společnosti Monroe, Tábor ve Stodole, tábor 27. oddílu skautů Mustang Liberec a pionýrský tábor Tužín. Tyto tábory byly vybrány záměrně, protože představují různé typy táborů, se kterými se můžeme na trhu letních dětských táborů setkat. Přestože mají všechny tábory podobný cíl, kterým je rekreace dětí během letních prázdnin, je každý z nich založen na poněkud odlišném způsobu fungování.

Tyto tábory jsou rozdílné už v první věci, tedy historii, která se ke každému z vybraných táborů váže. Většina z nich totiž funguje již několik let a pojí se tedy s dlouholetou tradicí. Například Týdny pohybu hrou fungují od roku 1996, tábor Tužín od roku 1990, tábor 27. oddílu Mustang vznikl s jeho založením v roce 1983 a tábory společnosti Monroe a Domu dětí a mládeže Větrník fungují již tak dlouho, že jejich začátek není ani nijak dohledatelný. Nejmladší z nich je Tábor ve Stodole, který vznikl v roce 2015. Dlouholetá tradice a osobní zkušenost je pro rodiče při výběru tábora velice důležitá. To dokázaly výsledky dotazníkového šetření, kdy tuto položku vybralo 41 respondentů z celkových 74. Nejvíce ovšem rodiče při výběru tábora dají na osobní zkušenost. Nejméně potom vybírají tábory na základě reklamy na sociálních sítích, internetu, nebo médií.

Organizace, které jsem vybrala, se liší i celoroční činností. Některé z nich totiž fungují jako kroužky, oddíly nebo organizované skupiny, které pořádají tábor z důvodu

vyvrcholení aktivit, které je celým rokem doprovázejí. Tím mám na mysli Dům dětí a mládeže Větrník, 27. oddíl skautů Mustang Liberec a skupinu Tužíňáci. Tábor společnosti Monroe, Tábor ve Stodole a prázdninová akce Týdny pohybu hrou fungují pouze nárazově bez celoroční činnosti. I celoroční činnost je pro rodiče velmi důležitá, oceňují totiž, když se tábory odehrávají v návaznosti na kroužek a když se děti z kroužku znají.

Co se týká organizačního týmu, je každý tábor zcela odlišný. U vybraných táborů se počet organizátorů pohybuje v rozmezí od pěti do třiceti lidí. Funkce, jako je hlavní vedoucí, programový vedoucí, vedoucí oddílu, praktikanti, zásobovači a další, se odvíjejí od celkové velikosti tábora. Například na táboru od společnosti Monroe můžeme všechny tyto funkce najít. Tábor ve Stodole ale tyto funkce nesplňuje, protože je jeho organizace založena na velmi úzkém charakteru. Hlavní téma jsou v tomto případě jistě vedoucí, na které jsem se ptala jak organizátorů, tak i rodičů. Pro rodiče je to jedna z nejdůležitějších věcí, neboť právě vedoucím své děti svěřují. Rodiče upřednostňují především důvěryhodnost vedoucích, podobně jim potom záleží na jejich praxi a jako málo podstatnou složku uvádějí vzdělání vedoucích. Stejně tak to vidí i většina organizátorů. V některých případech se snaží, aby vedoucí vyrůstali z řad dětí, které se tábora dříve účastnily. V jiných případech jsou to ti, kteří vedou kroužky a skupiny během celého roku. Všichni mají ale stejnou prioritu, a tou je praxe vedoucích. Z výsledků dotazníku vyplývá, že jsou rodiče s většinou vedoucích nadmíru spokojeni. Negativní ohlasy se objevily pouze u prázdninové akce Týdny pohybu hrou a pionýrské skupiny Tužíňáci. Vzhledem k tomu, že je akce Týdny pohybu hrou provázaná s fungováním Technické univerzity v Liberci, organizátoři se snaží, aby byli vedoucí z řad studentů. Většina studentů je však z pedagogické fakulty, kde svoji praxi teprve nabírá. Mnoho rodičů naopak na tyto vedoucí nahlíží pozitivně a líbí se jim, že jsou vedoucí mladší a mají k dětem přátelský přístup. I u pionýrské skupiny Tužíňáci se kromě jednoho, objevuje několik kladných reakcí na vedoucí. Nejvíce pozitivních ohlasů na vedoucí se ovšem objevilo u tábora pořádaného společností Monroe, kdy si rodiče cení jejich maximálního nasazení. U táborů pořádaných Domem dětí a mládeže Větrník si pochvalují důvěryhodnost vedoucích, u Tábora ve Stodole individuální přístup a u 27. oddílu skautů Mustang oceňují profesionalitu vedoucích.

Další oblast, které se tento výzkum věnoval, byla samotná nabídka táborů. Mezi šesti vybranými se našlo několik různých typů táborů. Nejčastějším typem táborů vždy

byly a stále ještě jsou ubytovací tábory, které jsou i rodiči nejvíce preferované. Ubytovací typ nabízí Tábor ve Stodole, tábor Tužín, 27. oddíl skautů Mustang, tábor společnosti Monroe i Dům dětí a mládeže Větrník. Některé z těchto táborů se konají i ve více turnusech. Příměstský tábor najdeme pod táborovou akcí Týdny pohybu hrou, která se koná v sedmi termínech. Příměstský typ tábora poskytuje také Dům dětí a mládeže Větrník a společnost Monroe. Rodiči nejméně preferovaný a v nabídce také nejméně obsažený je putovní typ tábora. Ten nabízí pouze Dům dětí a mládeže Větrník v rámci turistického kroužku. Když je zmínka o nabídce, je na místě zmínit, že v loňském roce 2018 se konalo po celém Libereckém kraji 121 hlášených táborů, což je poměrně vysoké číslo. Rodiče se ale často o všech těchto táborech nemusí dozvědět. Proto je možná 7 rodičů z tázaných 74 s nabídkou nespokojených. Myslím, že je složité se o všech táborech dozvědět, neboť neexistuje žádný veřejný seznam, kde by byly všechny tábory vyjmenované. Na internetu se sice pár táborů objeví, ale když rodič neví, jak se daný tábor přesně jmenuje, je těžko dohledatelný. Proto se rodiče o táborech dozvídají nejvíce na základě osobního doporučení.

Každý z šesti zkoumaných táborů se odehrává na jiném místě a v jiném prostředí, což dělá každý tábor jistě výjimečný. Většina pobytových táborů má své tábořiště na louce, která je obklopená lesy a přírodou. Příměstské tábory již naznačují, že se jejich činnost odehrává převážně ve městě, a už tím se od těch pobytových rozhodně liší. Pobytové tábory ale nejsou také všechny stejné, rozdílné jsou především typem ubytování. Na táboru společnosti Monroe děti přespávají v pevných chatkách. Na pobytovém táboru pořádaným Domem dětí a mládeže jsou děti ubytovány v ubytovně. Podobně je to i u Tábora ve Stodole, který nabízí ubytování v pensionu. Tužínský tábor poskytuje ubytování v podsadových stanech. U 27. oddílu skautů Mustang si děti nejdříve musí s pomocí vedoucích postavit týpí, aby měly kde přespávat. Výsledky dotazníkového šetření ukazují, že forma ubytování není pro rodiče nijak důležitá. O něco důležitější je pro ně ale strava. U většiny táborů zajišťuje stravu kuchařský personál, který se tábora účastní. Týdny pohybu hrou mají obědy zajištěné v místní menze a Dům dětí a mládeže zajišťuje stravování v různých restauracích. V těchto dvou případech hodnotil vždy jeden z rodičů stravování negativním ohlasem. Myslím, že právě otázka stravování je založena na velmi subjektivních názorech, neboť každému jistě chutná něco jiného, a to především, když mluvíme o dětech.

Cílové skupiny mají všechny vybrané tábory velice podobné. Věkové rozmezí se

nejčastěji pohybuje od 6 do 14 let, tedy na celou povinnou školní docházku. Drobnou výjimkou je Tábor ve Stodole, který má určenou hranici od 5 do 11 let. Na tábor Tužín mohou potom děti jako táborníci jezdit až do věku 16 let. I v dotazníkovém šetření se ukázalo, že se věk dětí účastnících se táborů pohybuje v rozmezí od 6 do 15 let. Nejčastější věková hranice však byla přibližně od 8 do 13 let.

Velikým lákadlem při výběru tábora je rozhodně jeho program. U všech zkoumaných táborů se program váže k nějaké celotáborové hře, která se každým rokem mění. Kromě táborové akce Týdny pohybu hrou, která je založena spíše na pohybových aktivitách, jsou všechny vybrané tábory všeobecně zaměřené. Organizátoři se proto snaží do programu zahrnout aktivity pohybové, výtvarné, hudební, naučné a spoustu dalších. Právě programy táborů byly rodiči nejčastěji hodnoceny jako pozitivní. Nejvíce oceňovali jejich originalitu a pestrost. Troufám si říci, že právě kvůli kvalitnímu programu si děti odvázejí z tábora ty nejlepší zážitky. Proto se organizátoři snaží dělat takové programy, které děti zaujmou a budou se tak další roky rády vracet.

Tábory s sebou častokrát přinášejí i obavy z odloučení dětí od rodičů. Tomu se organizátoři snaží alespoň trochu předcházet, a proto umožňují vzájemnou komunikaci během tábora. Ta je nejčastěji založena na zasílání dopisů pomocí pošty. Používání telefonů je dětem u většiny zkoumaných táborů zakázáno. Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá, že rodičům na používání telefonů během tábora příliš nezáleží. Někteří dokonce oceňují, že je přístup k elektronice na táborech omezený. Organizátoři s rodiči potom komunikují nejčastěji elektronickou poštou, jako je e-mail nebo zprávy na sociálních sítích. Kromě tábora společnosti Monroe, vlastní všechny organizace své webové stránky, které slouží jako reklama nabízených táborů. Rodiče zde mohou najít několik hlavních informací, které se táborů týkají. Odkazy na tyto webové stránky jsou uvedeny v kapitole 4. 2. 1.

ZÁVĚR

V teoretické části jsem podle odborné literatury definovala základní pojmy a problematiku, která se vztahuje k letním dětským táborům. Jak popisuji v kapitole 1.1, volný čas je doba, kdy člověk koná činnosti podle své vůle takovou intenzitou, aby si odpočinul. Oblast volného času s tématem letních dětských táborů úzce souvisí. Proto jsem tuto kapitolu zařadila již na začátek diplomové práce. V druhé kapitole se věnuji vývojovým specifikům dětí a mládeže. Vzhledem k tomu, že jsou některé tábory určeny pro děti již od věku pěti let a končí ukončením základní školní docházky, vybrala jsem následující období: předškolní věk, mladší školní věk a období dospívání. V závěru teoretické části charakterizuji dětský tábor, věnuji se jeho historii, uvádím různá dělení táborů, popisuji legislativu vztahující se k táborům a na závěr se věnuji také přehledu táborových pracovníků.

Cílem diplomové práce bylo zhodnotit práci vybraných letních dětských táborů v Libereckém kraji, čemuž se věnuji ve druhé části této práce. Šetření se týkalo šesti vybraných táborů, kterými jsou Týdny pohybu hrou, tábory pořádané Domem dětí a mládeže Větrník, tábor společnosti Monroe, Tábor ve Stodole, tábor 27. oddílu skautů Mustang Liberec a pionýrský tábor Tužín. Informace, které analýza těchto táborů zahrnuje, byly získány prostřednictvím přímých rozhovorů s organizátory či vedoucími těchto táborů. Již zmíněná analýza byla dále obohacena o dotazníkové šetření, které se týkalo spokojenosti rodičů s tábory v tomto kraji.

Výsledky analýzy ukázaly, že přestože mají tyto tábory stejný záměr, jsou postaveny na poněkud odlišném fungování a organizaci. Některé tábory fungují jako vyvrcholení celoroční činnosti dětských oddílů nebo kroužků. Výhodou těchto táborů je, že se děti navzájem znají a nemusí tak docházet k obavám z kolektivu. Rodiče jako nejdůležitější požadavek při výběru tábora považují důvěryhodnost vedoucích. Ta je u těchto táborů jistě větší, neboť jsou táborovými vedoucími často lidé, kteří kroužky a oddíly vedou po celý rok. Tábory, které jsou pořádány pouze jako jednorázová činnost, mají ovšem také své výhody. Děti se v nich mohou naučit plno nových dovedností nebo si vytvořit nová přátelství. Je na každém rodiči, který tábor pro své dítě zvolí. Nabídka táborů v Libereckém kraji je opravdu široká, to dokazují i výsledky dotazníkového šetření, kdy si rodiče nabídku převážně chválí. Všechny tábory, které byly vybrány do tohoto

výzkumu, mají svoji dlouholetou tradici. Za tyto roky si organizátoři vytvořili kvalitní organizační týmy, díky kterým jsou tábory zaběhlé a vrací se na ně každoročně několik set dětí. Rodiče u těchto táborů pozitivně hodnotí především organizaci, vedoucí a táborový program.

Tato diplomová práce pro mě byla velmi obohacující. I když jsem se táborů účastnila jako vedoucí, nikdy jsem nepřemýšlela nad tím, podle čeho si vlastně rodiče tábory pro své děti vybírají. Ze svého okolí ovšem vím, že jsou mezi rodiči tábory často probírané téma. Slýchávám otázky typu: „Nevíte někdo o nějakém dobrém táboru pro dítě?“ Na tuto otázku přijdou často návrhy „dobrých“ táborů od ostatních rodičů, na které se většinou dá. Na webových stránkách se některé informace rodiče mohou dozvědět, ale do té doby, než se dítě z tábora vrátí a neporeferuje, vlastně kolikrát nevědí, kam dítě poslali. Domnívám se tedy, že by informovanost o nabízených táborech měla být o něco větší. Doufám, že jsem touto prací k tématu letních táborů přispěla a rodiče tak získají o táborech v Libereckém kraji větší povědomí.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Bibliografické zdroje

- Červinka, J. (2017). *Hurá na tábor!.* Praha: Portál.
- Hájek, B., et al. (2008). *Pedagogické ovlivňování volného času.* Praha: Portál.
- Harmach, J., et al. (2004). *Tábory a jiné zotavovací akce: Průvodce jejich přípravou.* Praha: IDM MŠMT.
- Hurikán, B. (1990). *Dějiny trampingu.* Nakladatelství Novinář.
- Hvězdová, A. (1991). *Připravujeme vedoucí.* Praha: Práce.
- Chráška, M. (2007). *Metody pedagogického výzkumu.* Praha: Grada.
- Langmeier, J., & Krejčířová, D. (2006). *Vývojová psychologie.* Praha: Grada.
- Maršálková, J., & Válek, Z. (1998). *Vademecum k letním táborům.* Praha: Institut dětí a mládeže MŠMT ČR.
- Nejedlý, P. (1992). *Připravujeme tábor.* Praha: Práce.
- Nosek-Windy, V. (2006). *Cestou k pramenům: historie skautingu v obrazech.* Praha: Junák - svaz skautů a skautek ČR.
- Pávková, J., et al. (2002). *Pedagogika volného času.* Praha: Portál.
- Prádka, M., et al. (2004). *Kapitoly ze sociální pedagogiky.* Brno: Masarykova univerzita.
- Stodůlková, A. (2006). *Dětský aerobik ve vyučovacím procesu MŠ a I.stupně ZŠ.* Brno: Vydavatelství MU.
- Šulová, L. (2010). *Raný psychický vývoj dítěte.* Praha: Karolinum.
- Švaříček, R., et al. (2007). *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách.* Praha: Portál.
- Vágnerová, M. (2000). *Vývojová psychologie.* Praha: Portál.
- Vážanský, M. (2001). *Základy pedagogiky volného času.* Brno: Print-Typia.
- Vážanský, M., & SMÉKAL, V. (1995). *Základy pedagogiky volného času.* Brno: Paido.
- Zapletal, M. (1969). *Jak vést letní tábor.* Praha: Mír n.p.

Internetové zdroje

DDMLIBEREC, 2019. Logo *DDM Větrník*. [online]. [vid. 15. 4. 2019]. Dostupné z: <https://www.ddmliberec.cz/>

DDMLIBEREC, 2019. *Ubytovna v Oldřichově v Hájích*. [online]. [vid. 15. 4. 2019]. Dostupné z: <https://www.ddmliberec.cz/ubytovna>

KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE KARLOVARSKÉHO KRAJE. *Informace pro osoby pořádající tábory*. [Online]. [vid. 16. 5. 2019]. Dostupné z: http://www.khskv.cz/odborna_cinnost/hdm/Tabory_SvP/INFORMACE_PRO_OSOBY_PORADAJICI_TABORY.pdf

LDTLIBVERDA5, 2019. *LDT Na Vyhlídce*. [online]. [vid. 2. 5. 2019]. Dostupné z: <https://ldtlibverda5.rajce.idnes.cz/>

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY. *Koncepce podpory mládeže na období 2014-2020* [Online]. [vid. 12. 4. 2019]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/33599/>

TPH, 2019. Logo *Týdnů pohybu hrou*. [online]. [vid. 12. 4. 2019]. Dostupné z: <https://www.tphliberec.cz/>

TUZIN, 2016. *Galerie tábora Tužín 2016*. [online]. [vid. 16. 9. 2016]. Dostupné z: <http://www.tuzin.cz/clanky/6/galerie/>

VESTODOLE, 2019. Fotogalerie. [online]. [vid. 3. 4. 2019]. Dostupné z: <http://www.vestodole.cz/fotogalerie/events>

VYHLÁŠKA Č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů. [online]. 2000. [vid. 21. 3. 2019]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-258>

26. ODDÍL MUSTANG, 2019. *Tábor 2018*. [online]. [vid. 18. 4. 2019]. Dostupné z: <https://www.zonerama.com/26oddilMustangLiberec/605204>

27SKAUTI, 2019. *Znak oddílu*. [online]. [vid. 12. 4. 2019]. Dostupné z: <http://www.27skauti.cz/>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: HDM_05 Dětská rekreace (ZA, JPA, ŠvP) – podrobně

Příloha 2: Dotazník rodičům

Příloha 1: HDM_05 Dětská rekreace (ZA, JPA, ŠvP) – podrobně

HDM_05 Dětská rekreace (ZA, JPA, ŠvP) - podrobně

Kraj: Liberecký kraj
Okres: Vše
Datum (od - do): 01.07.2018 - 31.08.2018
Typ provozovny: Zotavovací akce, výchovně rekreační tábor

Název akce	Obec (sídlo)	Pořádající osoba (subjekt)	Počet dětí celkem	Turnusy (běhy)	
				Od	Do
ZA Benecko, penzion Na Rychlově	Benecko	Dům dětí a mládeže Praha 9	105	08.07.2018	15.07.2018
				15.07.2018	29.07.2018
ZA Benecko, hotel Žalý	Benecko	DESCARTES, v.o.s.	80	18.08.2018	25.08.2018
				25.08.2018	01.09.2018
ZA Heřmanice v Podještědí, chata Seleška 275	Jablonné v Podještědí	YMCA Sever, z. s.	47	21.07.2018	28.07.2018
ZA Heřmanice v Podještědí, poslední kouka u č.p.80 směr Krompach	Jablonné v Podještědí	Junák - český skaut, středisko Havran Klecany, z. s.	62	30.06.2018	14.07.2018
ZA - Osečná, areál Základní školy	Osečná	Základní škola a mateřská škola Bohušovice nad Ohří, příspěvková organizace	40	07.07.2018	14.07.2018
ZA - Rovensko pod Troskami, areál Palda	Rovensko pod Troskami	Základní umělecká škola Němčice nad Hanou	61	12.08.2018	20.08.2018
ZA Střížovice 11, "Za koníky na Sychrov"	Pěnčín	Dům dětí a mládeže "Na Výstavišti", Mladá Boleslav, Husova 201	30	28.07.2018	03.08.2018
ZA Voděrády, tábořiště Voděrády	Frydštejn	Komunitní centrum Paškál	36	11.08.2018	18.08.2018
		Sedmíráska Dolní Bousov	50	08.07.2018	21.07.2018
ZA Albrechtice - Penzion Permon	Albrechtice v Jizerských horách	Dům dětí a mládeže a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, Ústí nad Labem, příspěvková organizace	42	04.08.2018	11.08.2018
		Zvonky, z.s.	48	18.08.2018	26.08.2018
ZA Bedřichov, Chata Ludmila	Bedřichov		60	01.07.2018	14.07.2018

Datum analýzy: 18.04.2019 12:42, vytvořil(a): EREGipilnacj.

stránka 1 z 22

ZA Bedřichov, Chata Ludmila	Bedřichov		60	15.07.2018	28.07.2018
ZA Bedřichov, Penzion Centrum	Bedřichov	Judo Ústí nad Labem, z. s.	72	29.07.2018	08.08.2018
ZA Benecko, hotel Bára	Benecko	ALPATA, z. s.	65	07.07.2018	15.07.2018
		Jizerka Semily, z.s.	60	24.08.2018	01.09.2018
		Spolek přátel Dětského pěveckého sboru Osmikvítek	40	18.08.2018	25.08.2018
ZA Benecko, hotel Krakonoš 59	Benecko	Jiří Rebiček	40	11.07.2018	22.07.2018
ZA Benecko, penzion Pohlednička	Benecko	Dětský pěvecký sbor Coro piccolo	50	04.08.2018	11.08.2018
ZA Bílý Potok pod Smrkem 381, Bílý Potok, 463 62	Bílý Potok	VČAS z.s.	95	01.07.2018	13.07.2018
ZA Bílý Potok pod Smrkem 381, Bílý Potok, 463 62	Bílý Potok	NUDA-NE s.r.o.	190	14.07.2018	28.07.2018
				18.08.2018	25.08.2018
ZA Bílý Potok, č.p. 1	Bílý Potok	Dětská sportovní ozdravná společnost Bělásek z.s.	103	28.07.2018	11.08.2018
ZA Bílý Potok, rekreační areál Krakonoš	Bílý Potok	SWALLOW SCHOOL OF ENGLISH s.r.o.	60	19.08.2018	27.08.2018
ZA Černousy, Polní Domky	Černousy	ZO ČSOP VIKÝŘ	38	01.07.2018	14.07.2018
ZA Černousy, Polní Domky	Černousy	ČESKÁ TABORNICKÁ UNIE T.O. SEVERKA	43	15.07.2018	28.07.2018
		LIST 2000 obecně prospěšná společnost	60	29.07.2018	11.08.2018
ZA Cvikov, Dům dětí a mládeže Cvikováček, Československé armády 195	Cvikov	KVĚT spolek klubů dětí a dětských domovů, z.s.	35	30.06.2018	14.07.2018
ZA Doksy, Hotel Bellevue Máchova 129	Doksy	Dům dětí a mládeže a Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, Ústí nad Labem, příspěvková organizace	62	26.08.2018	01.09.2018
ZA Doksy, Rekreační středisko Poslův mlýn 976	Doksy	Česká Asociace Capoeiry z.s.	93	08.07.2018	14.07.2018
		DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE	74	21.07.2018	28.07.2018
				28.07.2018	04.08.2018
		Dům dětí a mládeže "Na Výstavišti", Mladá Boleslav, Husova 201	85	11.08.2018	18.08.2018
		Gabriela Říhová	34	28.07.2018	04.08.2018
		Hokejový klub Česká Lípa, z.s.	44	25.08.2018	31.08.2018
			50	04.08.2018	12.08.2018

Datum analýzy: 18.04.2019 12:42, vytvořil(a): EREGipilnacj.

stránka 3 z 22

ZA Doksy, Rekreační středisko Poslův mlyn Doksy 976		JUNIOR KC, s.r.o.	420	30.06.2018	13.07.2018
				14.07.2018	27.07.2018
				28.07.2018	10.08.2018
		Oddíl Judo ZŠ Sadová Čáslav, z.s.	93	18.08.2018	25.08.2018
		SK SHOTOKAN NERATOVICE, z. s.	110	19.08.2018	29.08.2018
		Stream of Dance z.s.	144	14.07.2018	21.07.2018
		Svět pohybu z.s.	670	01.07.2018	07.07.2018
				08.07.2018	14.07.2018
				15.07.2018	21.07.2018
				22.07.2018	28.07.2018
				29.07.2018	04.08.2018
				05.08.2018	11.08.2018
				12.08.2018	18.08.2018
				19.08.2018	25.08.2018
				26.08.2018	02.09.2018
ZA Dolní Sedlo u obce Donín, tábořiště v údolí u bezejmenné vodoteče ZA Dolní Světlá, Krkavčí kameny ZA Dolní Světlá, louka u Liberecké boudy ZA Dolní Světlá, nad kapličkou č.p.179, louka vlevo u panelové cesty ZA Dolní Světlá, Šašík ZA Dubá, Na Mlejnu za hřbitovem ZA Ferdinandov 270 ZA Hamr na Jezeře, č.p.9 za Děvinským rybníkem	Donín u Hrádku nad Nisou Mařenice Mařenice Mařenice Mařenice Dubá Hejnice Hamr na Jezeře	VČAS z.s. Občanský spolek Klub organizátorů letních táborů YMCA Sever, z. s. Česká tábornická unie - OSADA JIZERA Ochránci Jizerský hor Junák - český skaut, středisko Sojčáci Děčín, z. s. Vesmír Říčany, z.s. VONBUS, s. r. o. JAKA, z.s. Junák - český skaut, středisko Mnichovo Hradiště, z. s.	70	21.07.2018	27.07.2018
			54	30.06.2018	21.07.2018
			54	04.08.2018	15.08.2018
			108	01.07.2018	14.07.2018
				14.07.2018	28.07.2018
				28.07.2018	10.08.2018
			35	12.07.2018	29.07.2018
			54	01.07.2018	14.07.2018
			50	14.07.2018	28.07.2018
			240	30.06.2018	14.07.2018
				14.07.2018	28.07.2018
				28.07.2018	11.08.2018
			31	04.08.2018	18.08.2018

Datum analýzy: 18.04.2019 12:42, vytvořil(a): EREGipilnacj.

stránka 5 z 22

ZA Hamr na Jezeře, Chatová osada Zátíší ev.č.40 ZA Hejnice parcela č. 1726/1 ZA Heřmanice v Podještědí, Chatová osada pod Kamenným vrchem u č.p.47 ZA Heřmanice v Podještědí, Penzion Česká Hospoda 116 ZA Holany, Rekreační středisko Aero Holany 84 ZA Horní Branná, SPORT RESORT HB, Horní Branná ZA Hradčany, Ploužnické lovecká chata ZA Hradčany, Ploužnice p.č.762, u přístřešku do prava ZA Hrubá Skála, Krčkovice, táb. základna "Vosáci" ZA Hrubá Skála, Krčkovice, tábořiště Pod skálou ZA Janov nad Nisou, Chata Slovanka ZA Janov nad Nisou, Hotel Semerink ZA Janov nad Nisou, Penzion Artur ZA Janov nad Nisou, Penzion U Kačáka	Hamr na Jezeře Hejnice Jablonné v Podještědí Jablonné v Podještědí Holany Horní Branná Ralsko Ralsko Hrubá Skála Hrubá Skála Janov nad Nisou Janov nad Nisou Janov nad Nisou Janov nad Nisou	Dům dětí a mládeže Pelíšek, Vrchlabí Rytířský řád Svatého Václava SINDIBÁD cestovní kancelář, spol. s r.o. Pionýr, z. s. - Pionýrská skupina Ralsko Okresní fotbalový svaz Liberec Dům dětí a mládeže, Praha - Horní Počernice, Ratibofická 1899 SK Lacrosse Jižní Město, z.s. Junák - český skaut, středisko Willi Libeznice, z. s. Junák - český skaut, středisko Přelouč, z. s. Středisko volného času Žlutá ponorka Turnov, příspěvková organizace Tělocvičná jednota Sokol Lomnice nad Popelkou Sakura Liberec, z.s. Fakultní základní škola a mateřská škola Barrandov II při Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy, Praha 5 - Hlubočepy, V Remízku 7/919 Taneční a pohybové studio Magdaléna, z.s. Schröderův institut Varnsdorf - středisko volného času pro Šluknovský výběžek Sport Aerobic Liberec, z.s. AIKIDO Pardubice z.s. Občanské sdružení DĚTI BEZ HRANIC	45	04.08.2018	12.08.2018
			80	01.07.2018	13.07.2018
			360	30.06.2018	01.09.2018
			48	15.07.2018	28.07.2018
			62	14.07.2018	20.07.2018
			34	28.07.2018	04.08.2018
			34	11.08.2018	18.08.2018
			70	30.06.2018	14.07.2018
				14.07.2018	28.07.2018
			38	30.06.2018	14.07.2018
			100	30.06.2018	13.07.2018
				14.07.2018	21.07.2018
			150	14.07.2018	28.07.2018
				28.07.2018	11.08.2018
				11.08.2018	25.08.2018
			36	25.08.2018	01.09.2018
			35	08.07.2018	15.07.2018
			40	08.07.2018	14.07.2018
			40	07.07.2018	15.07.2018
			30	19.08.2018	24.08.2018
			43	30.06.2018	09.07.2018
			90	15.07.2018	21.07.2018
				21.07.2018	27.07.2018

Datum analýzy: 18.04.2019 12:42, vytvořil(a): EREGipilnacj.

stránka 7 z 22

ZA Janov nad Nisou, Škola v přírodě	Janov nad Nisou	SDRUŽENÍ VÝTVARNÍKŮ KARLOVA MOSTU, spolek	35	28.07.2018	04.08.2018
		Středisko volného času, Most, Albrechtická 414, příspěvková organizace	111	14.07.2018	28.07.2018
				28.07.2018	11.08.2018
ZA Jcamp, 5. května 1053, Nové Město pod Smrkem	Nové Město pod Smrkem	Klub cyklistiky Krásná Lipa, z.s.	45	04.08.2018	14.08.2018
ZA Jcamp, Nové Město pod Smrkem	Nové Město pod Smrkem	Pražský Ámos s.r.o.	37	09.07.2018	21.07.2018
ZA Jesenný, táborová základna Babeta	Jesenný	Dům dětí a mládeže STONOŽKA Nová Paka	71	28.07.2018	04.08.2018
				05.08.2018	11.08.2018
		Středisko volného času dětí a mládeže Semily, příspěvková organizace	30	11.08.2018	18.08.2018
ZA Jesenný, táborový areál Babeta 25	Jesenný	Asociace TOM ČR, TOM 20502 Liščata	40	15.07.2018	28.07.2018
ZA Jestřábí v Krkonoších, Roudnice, hotel Eden	Jestřábí v Krkonoších	Dům dětí a mládeže Děčín IV, Teplická 344/38, příspěvková organizace	70	30.06.2018	07.07.2018
		TS Hazard z.s.	145	15.07.2018	22.07.2018
				22.07.2018	29.07.2018
ZA Jindřichovice pod Smrkem táborová základna Roroš	Jindřichovice pod Smrkem	KSM Castings CZ s.r.o.	32	12.08.2018	24.08.2018
ZA Josefův Důl, Penzion Kamenice	Josefův Důl	Schrödingerův institut Varnsdorf - středisko volného času pro Šluknovský výběžek	40	07.07.2018	14.07.2018
ZA Josefův Důl, Penzion Kamenice	Josefův Důl	Dětský sbor Chorea pueri ustensis, z.s.	45	17.08.2018	26.08.2018
		Městský dům dětí a mládeže Čelákovice, příspěvková organizace	43	08.07.2018	14.07.2018
		Mgr. Ing. Pavel Bodiš	162	14.07.2018	21.07.2018
				21.07.2018	28.07.2018
				28.07.2018	04.08.2018
		SK Slavia Praha-volejbal, z.s.	40	25.08.2018	02.09.2018
		Tereza Tomanová	55	05.08.2018	10.08.2018
ZA Kořenov, Horská chata Zvonice	Kořenov	SUMMER CAMPS z. s.	630	01.07.2018	08.07.2018
				08.07.2018	15.07.2018
				15.07.2018	22.07.2018
				22.07.2018	29.07.2018

Datum analýzy: 18.04.2019 12:42, vytvořil(a): EREGipilnacj.

stránka 9 z 22

ZA Kořenov, Horská chata Zvonice	Kořenov	SUMMER CAMPS z. s.	630	29.07.2018	05.08.2018
				05.08.2018	12.08.2018
				12.08.2018	19.08.2018
				19.08.2018	26.08.2018
				26.08.2018	01.09.2018
ZA Kořenov, Hotel Kořínek	Kořenov	Fantazie, o.s.	130	04.08.2018	11.08.2018
		Sportovní klub GymSport Praha, spolek	52	11.08.2018	18.08.2018
		Tančírna s.r.o.	120	25.08.2018	01.09.2018
ZA Kořenov, Penzion U pašeráka	Kořenov	Dům dětí a mládeže, Praha - Horní Počernice, Ratibofická 1899	76	30.06.2018	08.07.2018
				08.07.2018	20.07.2018
		Tělovýchovná jednota Neratovice z.s.	46	19.08.2018	24.08.2018
ZA Krásná Studánka č.p. 114, objekt ZO OS PRAD Preciosa - závod 3	Krásná Studánka	Lipáček, z. s.	50	15.07.2018	27.07.2018
ZA Krásná Studánka č.p. 114, objekt ZO OS PRAD Preciosa - závod 3	Krásná Studánka	Základní organizace odborového sdružení PRAD Preciosa - závod 3 - Liberec	100	30.06.2018	13.07.2018
				29.07.2018	11.08.2018
ZA Krčkovice, tábořiště TJ Sokol Benešov u Semil	Hrubá Skála	TJ Benešov u Semil, z.s.	50	03.07.2018	14.07.2018
ZA Lázně Libverda 156, Rekreační zařízení Vyhlička	Lázně Libverda	Magna Exteriors (Bohemia) s.r.o.	346	30.06.2018	14.07.2018
				15.07.2018	29.07.2018
				18.08.2018	26.08.2018
ZA LDT Na Vyhlička, Lázně Libverda	Lázně Libverda	ZO OS KOVO Monroe	110	03.08.2018	17.08.2018
ZA Letařovice 32, Bartošův mlýn	Bílá	Kruh přátel Severáčku z.s.	65	30.06.2018	15.07.2018
ZA Letařovice, Bartošův mlýn	Bílá	FONTÁNA z.s.	39	16.07.2018	27.07.2018
ZA louka u říčky Zábřdka, Hlavice-Vápno	Hlavice	Junák - český skaut, středisko Mustang Liberec, z. s.	50	30.06.2018	20.07.2018
ZA Lučany nad Nisou, chata Javor	Lučany nad Nisou	Dům dětí a mládeže, Mělník, Na Polabí 2854	45	07.07.2018	21.07.2018
ZA Lučany nad Nisou, Chata Muhu	Lučany nad Nisou	Město Nový Bor	32	30.06.2018	07.07.2018
		SH ČMS - Sbor dobrovolných hasičů Stráž pod Ralskem	36	08.07.2018	15.07.2018
		Základní škola Mikulášovice, okres Děčín, příspěvková organizace	50	29.07.2018	10.08.2018

Datum analýzy: 18.04.2019 12:42, vytvořil(a): EREGipilnacj.

stránka 11 z 22

ZA Malá Skála, ARA Panta s.r.o.	Malá Skála	ARA TÁBORY s.r.o.	492	30.06.2018	14.07.2018
				14.07.2018	28.07.2018
				28.07.2018	11.08.2018
				11.08.2018	25.08.2018
ZA Malá Skála, Hotel Kavka	Malá Skála	Centrum dětí a mládeže Benešov nad Ploučnicí, příspěvková organizace	46	22.07.2018	28.07.2018
ZA Mařenice, Soví vrch u č.p.67	Mařenice	Te7 s.r.o.	69	16.07.2018	22.07.2018
		Spolek Soví vrch	120	30.06.2018	14.07.2018
				15.07.2018	30.07.2018
ZA Mařenice, U Mlýna č.p.153	Mařenice	Pionýr, z. s. - Pionýrská skupina Ralsko	40	29.07.2018	11.08.2018
		Pionýr, z. s. - pionýrská skupina Výř	70	30.06.2018	14.07.2018
				11.08.2018	25.08.2018
ZA Mírová pod Kozákovem, rekreační areál Vesec	Mírová pod Kozákovem	IZS Team z. s.	73	04.08.2018	11.08.2018
		Základní škola Chomutov, Březenecká 4679	40	14.07.2018	21.07.2018
ZA Nedamov, Rekreační středisko Škoda Auto nad koupalištěm	Dubá	Odbory KOVO MB	345	02.07.2018	19.07.2018
				20.07.2018	06.08.2018
				07.08.2018	24.08.2018
ZA Nová Ves nad Nisou, Penzion Maják	Nová Ves nad Nisou	DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE V BÍLINĚ	50	11.08.2018	19.08.2018
		Základní škola, Liberec, ul. 5. května 64/49, příspěvková organizace	48	21.07.2018	28.07.2018
ZA Onříkovic, Bartošova Pec	Frydštejn	TJ Lokomotiva Teplice, z.s.	40	21.07.2018	04.08.2018
ZA Paseky nad Jizerou, chata č.p.23	Paseky nad Jizerou	AquaBella Baby Club spol. s r.o.	55	21.07.2018	28.07.2018
ZA Paseky nad Jizerou, hotel Albert	Paseky nad Jizerou	TUDY Z NUDY Stráž pod Ralskem, z.s.	60	29.07.2018	11.08.2018
ZA Pavlovice - Loubí, Kozlí roh	Holany	Junák - český skaut, středisko Doksy, z. s.	130	30.06.2018	14.07.2018
				14.07.2018	28.07.2018
ZA penzion Sport Frydštejn	Frydštejn	ABUS Přelouč z.s.	50	30.07.2018	05.08.2018
ZA Plavy, Penzion Maxik	Plavy	Česká armáda	40	19.08.2018	25.08.2018
ZA Poniklá, penzion Krakonošovo zátíší 84	Poniklá	Dům dětí a mládeže Praha 2	97	21.07.2018	28.07.2018
				28.07.2018	04.08.2018

Datum analýzy: 18.04.2019 12:42, vytvořil(a): EREGipilnacj.

stránka 13 z 22

ZA Rakousy u Turnova, Horní tábor	Rakousy	Dům dětí a mládeže "Smetanka", Nový Bor, okres Česká Lípa, příspěvková organizace	60	19.08.2018	25.08.2018
		Masarykova jubilejní základní škola Hřebeč, okres Kladno	140	28.07.2018	11.08.2018
				28.07.2018	11.08.2018
ZA Rakousy u Turnova, tábořiště CK Satelit 17	Rakousy	Foersterova	180	30.06.2018	14.07.2018
				14.07.2018	28.07.2018
				28.07.2018	11.08.2018
ZA Rakousy u Turnova, tábořiště Karolína	Rakousy	Dům dětí a mládeže "Ostrov", Slaný, Šultysova 518	42	28.07.2018	12.08.2018
		Spolek volnočasových aktivit Cholutice	40	07.07.2018	14.07.2018
		Židovská obec v Praze	40	19.08.2018	26.08.2018
ZA Raspenava "Vrbovna", parcela č.2442	Raspenava	Junák - český skaut, středisko Jablonec nad Nisou, z. s.	107	30.06.2018	14.07.2018
				30.06.2018	07.07.2018
				07.07.2018	14.07.2018
ZA Raspenava, parcela č. 1963/2	Raspenava	KLUB PATHFINDER z.s.	75	15.07.2018	22.07.2018
				29.07.2018	12.08.2018
ZA Rekreační areál Jcamp	Nové Město pod Smrkem	Středisko volného času Narnie	35	22.07.2018	29.07.2018
ZA Rokytnice nad Jizerou, chata Roxana	Rokytnice nad Jizerou	Základní škola, Liberec, Aloisina výšina 642, příspěvková organizace	40	20.08.2018	26.08.2018
ZA Rokytnice nad Jizerou, chata Studenov	Rokytnice nad Jizerou	Šachová škola pat a mat, z.s.	105	20.07.2018	29.07.2018
				03.08.2018	12.08.2018
ZA Rokytnice nad Jizerou, chata Světlanka	Rokytnice nad Jizerou	ŠKODA AUTO a.s.	94	12.01.2018	18.01.2019
ZA Rokytnice nad Jizerou, penzion Lenoch	Rokytnice nad Jizerou	Taneční studio REFLEX, občanské sdružení	32	10.08.2018	18.08.2018
ZA Rokytnice nad Jizerou, Studenov, chata č. p. 320	Rokytnice nad Jiz.	Centrum D8 o.p.s.	40	15.07.2018	27.07.2018
ZA Roudný, Penzion U Peštů	Frydštejn	Společnost	48	14.07.2018	21.07.2018
ZA Sloup v Čechách, Pionýr Praha Medvědí, Luční 255	Sloup v Čechách	Medvědí	240	22.07.2018	31.07.2018
				05.08.2018	14.08.2018
				19.08.2018	28.08.2018
		Pionýr, z. s. - 96. pionýrská skupina Veselí Medvědí	100	30.06.2018	20.07.2018

Datum analýzy: 18.04.2019 12:42, vytvořil(a): EREGipilnacj.

stránka 15 z 22

ZA Sloup v Čechách, Rekreační středisko Oáza Lomená 45	Sloup v Čechách	Dům dětí a mládeže Osek	45	29.07.2018	11.08.2018
ZA Sloup v Čechách, Rekreační středisko Oáza, Lomená 45	Sloup v Čechách	Dům dětí a mládeže, Mělník, Na Polabí 2854	34	21.07.2018	28.07.2018
		ŠERM Liberec, z.s.	50	25.08.2018	01.09.2018
ZA Sloup v Čechách, Rekreační středisko Oáza, Lomená 45	Sloup v Čechách	Bc. Anita Frýdová	75	14.07.2018	21.07.2018
ZA Sloup v Čechách, Rekreační středisko OS TOK Maxov 12	Radvanec	Oblastní spolek Českého červeného kříže Teplice	34	15.07.2018	27.07.2018
ZA Sloup v Čechách, RS STAP Pod Hradem 167	Sloup v Čechách	Taneční skupina Freedom z.s.	60	25.08.2018	31.08.2018
ZA Staré Splavy, Holiday Camp, U Nového rybníka 310	Doksy	Dům dětí a mládeže Pelišek, Vrchlabí	75	13.08.2018	24.08.2018
ZA Staré Splavy, Penzion Mlýn Dalibora z Mýslína 37	Doksy	Základní umělecká škola	66	20.08.2018	26.08.2018
ZA Staré Splavy, Penzion Nový Mlýn Pod Borným 247	Doksy	Sport Úvaly z.s.	92	18.08.2018	23.08.2018
				26.08.2018	02.09.2018
ZA Stvolínky, Radost Dolů Nástup Tušimice	Stvolínky	Sdružení odborových organizací	400	30.06.2018	14.07.2018
				15.07.2018	28.07.2018
				29.07.2018	11.08.2018
ZA Svitava, Pusté kostely	Cvikov	MATĚJ z. s.	91	30.06.2018	13.07.2018
				14.07.2018	28.07.2018
ZA Svor, Rekreační středisko Star Line Svor 8	Svor	AT Studio Domino, z. s.	143	25.08.2018	01.09.2018
		B.D.S. Academy z.s.	67	27.07.2018	06.08.2018
		B.D.S. taneční akademie s.r.o.	58	27.07.2018	06.08.2018
		Castor Camp, z.s.	82	29.06.2018	11.07.2018
		Dům dětí a mládeže Děčín IV, Teplická 344/38, příspěvková organizace	50	01.08.2018	09.08.2018
		Dům dětí a mládeže Praha 6	35	31.07.2018	12.08.2018
		Schrödingerův institut Varnsdorf - středisko volného času pro Šluknovský výběžek	85	11.07.2018	22.07.2018
				12.08.2018	19.08.2018
		Star Line - pobyty pro děti, z.s.	620	30.06.2018	11.07.2018
				11.07.2018	22.07.2018

Datum analýzy: 18.04.2019 12:42, vytvořil(a): EREGipInacj.

Příloha 2: Dotazník rodičům

Vážení rodiče,

jmenuji se Aneta Balatková a jsem studentkou oboru Vychovatelství na Katedře pedagogiky a psychologie FP TUL. Tímto se na Vás obracím s žádostí o vyplnění dotazníku, který bude sloužit jako podklad pro mou diplomovou práci s názvem: "Letní tábory v Libereckém kraji." Organizací, které poskytují letní tábory je nespočet, a pro Vás, jako rodiče, nemusí být snadné vybrat pro Vaše děti právě ten nejlepší. Co si ale jeden představí pod nejlepším táborem, nemusí si představit druhý. Z tohoto důvodu bych do své práce ráda zahrnula na toto téma právě i Váš pohled, jako rodičů.

Tento dotazník je zcela anonymní a výsledky budou použity pouze pro moji diplomovou práci. Předem děkuji za spolupráci a ochotu při vyplnění dotazníku.

Bc. Aneta Balatková
(E-mail: Balatkovaaneta@seznam.cz)

1. Vyberte prosím, jakého jste pohlaví.

- a) Muž b) Žena

2. Vyberte prosím, jaký je typ místa, ve kterém žijete.

- a) Vesnice b) Menší město
c) Okresní město (Liberec, Jablonec n. N., Česká Lípa, Semily)

3. Uveďte prosím, jaké je pohlaví a věk vašeho/vašich dítěte/děti.

(Například: Dívka 6, Chlapec 8, Chlapec 13)

4. Kolik letních táborů vaše dítě/děti během prázdnin průměrně navštíví?

- a) 1 b) 2 c) 3 d) 4 a více e) Každý rok je to různé

5. Z jakého důvodu jste dítě na tábor přihlásil(a)? (můžete vybrat i více odpovědí)

- a) Dítě chce samo jet
- b) Dítě se dostane do jiného kolektivu než ve školním roce
- c) Víím, že o něj bude dobře postaráno
- d) Chci, aby mělo aktivní trávení volného času
- e) Nemám jinou možnost hlídání
- f) Dítě má zde kamarády
- g) Jiný_____

6. Jaké zaměření má/mají letní tábor/y, který/které vaše dítě/děti navštěvuje/jí?
(Můžete vybrat i více odpovědí)

- a) Sportovní b) Výtvarný c) Hudební d) Jazykový e) Vojenský
- f) Počítačový g) Jiný h) Tábor není nijak zaměřený

7. Jaký typ letního tábora preferujete?

- a) Ubytovací b) Příměstský c) Putovní

8. Letní tábor/y pro své dítě/děti nejčastěji volím v cenové relaci:

- a) Méně než 2.000 Kč b) 2.000 – 3.000 Kč c) 3.000 – 4.000 Kč
- d) 4.000 – 5.000 Kč e) Více

9. Nejčastěji letní tábory vybírám na základě: (Zde můžete vybrat i více odpovědí)

- a) Reklamy (sociální sítě, internet, média) b) Osobního doporučení
- c) Přání mého dítěte d) Osobní zkušenosti (na tábor jsem jezdil(a) sám/sama jako dítě)

10. Zvolte, prosím, na škále 1 – 5 (nejméně = 1, nejvíce = 5), jakou mírou jsou pro vás uvedené položky důležité při výběru tábora:

a) zaměření	1	2	3	4	5
b) délka trvání LT	1	2	3	4	5
c) cena	1	2	3	4	5
d) doporučení, reference	1	2	3	4	5
e) vzdálenost tábořiště od domova	1	2	3	4	5
f) forma ubytování	1	2	3	4	5
g) zajištěný odvoz z místa bydliště	1	2	3	4	5

h) forma ubytování	1	2	3	4	5
i) počet účastníků se děti	1	2	3	4	5
j) materiální vybavení tábora	1	2	3	4	5
k) osobní zkušenost s táborem	1	2	3	4	5
l) táborová strava/jídelníček	1	2	3	4	5
m) přístup k internetu/wifi	1	2	3	4	5
n) zajímavé výlety v rámci tábora	1	2	3	4	5
o) aby dítě jelo s kamarádem	1	2	3	4	5
p) téma celotáborové hry	1	2	3	4	5
q) praxe vedoucích	1	2	3	4	5
r) vzdělání vedoucích	1	2	3	4	5
p) jiné _____	1	2	3	4	5

11. Jak jste spokojeni s nabídkou táborů v Libereckém kraji?

- a) Jsem spokojen(á), nabídka táborů je zde široká, kvalitní, cenově dostupná, atd.
- b) Jsem spokojen(á), ale v některých parametrech by to mohlo být lepší
- c) Jsem spíše nespokojen(á)
- d) Jsem naprosto nespokojen(á)
- e) Nevím

12. Vyberte prosím z nabídky, jaký tábor vaše dítě/děti navštěvují, nebo napište název jiné organizace/tábora. (můžete vybrat i více odpovědí)

- a) Tábor organizovaný Domem dětí a mládeže Větrník Liberec
- b) Tábor od společnosti Monroe – Lázně Libverda
- c) Tábor ve Stodole – Zlatá Olešnice
- d) Týdny pohybu hrou – Liberec Harcov
- e) Pionýrský tábor Tužíňáci – Tužín
- f) Skautský tábor 27. oddílu Mustang – osada Vápno

g) Jiný _____

13. Celkově bych jako rodič tento/tyto tábor(y) hodnotil(a) známkou:

(1 = nejlepší, 5 = nejhorší) Pozn.: Pokud je jich více, hodnot'te prosím v pořadí, v jakém jste je zaškrtnli v předchozí otázce.

Tábor č. 1 a) 1 b) 2 c) 3 d) 4 e) 5

Tábor č. 2 a) 1 b) 2 c) 3 d) 4 e) 5

Tábor č. 3 a) 1 b) 2 c) 3 d) 4 e) 5

Tábor č. 4 a) 1 b) 2 c) 3 d) 4 e) 5

14. Jako rodič na tomto/těchto táboru/táborech kladně hodnotím (líbilo se mi) především:

21) Jako rodič na tomto/těchto táboru/táborech záporně hodnotím (nelíbilo se mi) především:
